

eul_wid: fsm-bn

Δημοσθένης ὁ Ἀθηναῖος · Demosthenes of Athens

Against Aristocrates

κατὰ Ἀριστοκράτους

Period: Κλασική Classical

Dialect: Ἀττική Attic

Domain: Ῥητορική Oratory

Format: Λόγος Oration

- Or23 1 Μηδεὶς ὑμῶν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νομίση μήτ' ἰδίας ἔχθρας ἐμὲ μηδεμιᾶς ἔνεχ' ἥκειν Ἀριστοκράτους κατηγορήσοντα τουτουί, μήτε μικρὸν ὀρώντά τι καὶ φαῦλον ἀμάρτημ' ἐτοίμως οὕτως ἐπὶ τούτῳ προάγειν ἑμαυτὸν εἰς ἀπέχθειαν, ἀλλ' εἴπερ ἄρ' ὀρθῶς ἐγὼ λογίζομαι καὶ σκοπῶ, ὑπὲρ τοῦ Χερρόνησον ἔχειν ὑμᾶς ἀσφαλῶς καὶ μὴ παρακρουσθέντας ἀποστερηθῆναι πάλιν αὐτῆς, περὶ τούτου μοί ἐστιν ἅπας ἡ σπουδή. ^[5]
- Or23 2 δεῖ δὴ πάντας ὑμᾶς, εἰ βούλεσθ' ὀρθῶς περὶ τούτων μαθεῖν καὶ κατὰ τοὺς νόμους δικαίως κρῖναι τὴν γραφὴν, μὴ μόνον τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ ψηφίσματι ῥήμασιν προσέχειν, ἀλλὰ καὶ τὰ συμβησόμενα ἐξ αὐτῶν σκοπεῖν. εἰ μὲν γὰρ ἦν ἀκούσασιν εὐθὺς εἰδέναι τὰ κεκαουργημένα, τὴν ἀρχὴν ἴσως ἂν οὐκ ἐξηπάτησθε· ἐπειδὴ δὲ τοῦθ' ἐν ἐστὶ τῶν ἀδικημάτων, τὸ τοῦτον τὸν τρόπον καὶ λέγειν καὶ γράφειν ἐνίοις ὃν ἂν ἤκισθ' ὑμεῖς ὑπίδοισθέ τι καὶ φυλάξαισθε, προσήκει μὴ πάνυ θαυμάζειν, εἰ καὶ τοῦτο τὸ ψήφισμ' ἡμεῖς οὕτω γεγραμμένον ἐπιδείξομεν ὥστε δοκεῖν μὲν Χαριδήμῳ φυλακὴν τινὰ τοῦ σώματος διδόναι, τὴν ὡς ἀληθῶς δὲ δικαίαν καὶ βέβαιον [φυλακὴν Χερρονήσου] τῆς πόλεως ἀποστερεῖν. ^[5]
- Or23 4 εἰκότως δ' ἂν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ προσέχοιτέ μοι τὸν νοῦν καὶ μετ' εὐνοίας ἀκούσαιθ' ἃ λέγω. ἐπειδὴ γάρ, οὐχὶ τῶν ἐνοχλούντων ὑμᾶς οὐδὲ τῶν πολιτευομένων καὶ πιστευομένων παρ' ὑμῖν ὢν, πρᾶγμα τηλικούτον φημι δείξειν πεπραγμένον, ἑάν, ὅσον ἐστὶν ἐν ὑμῖν, συναγωνίσησθέ μοι καὶ προθύμως ἀκούσητε, τοῦτό τε σώσετε καὶ ποιήσετε μὴ κατοκνεῖν, ἑάν τις τι καὶ ἡμῶν οἴηται δύνασθαι ποιῆσαι τὴν πόλιν ἀγαθόν. οἴησεται δέ, ἂν μὴ χαλεπὸν εἶναι νομίζῃ τὸ παρ' ὑμῖν λόγου τυχεῖν. νῦν δὲ πολλοῖς τοῦτο φοβουμένοις, λέγειν μὲν ἴσως οὐ δεινοῖς, βελτίοσι δ' ἀνθρώποις τῶν δεινῶν, οὐδὲ σκοπεῖν ἐπέρχεται τῶν κοινῶν οὐδέν. ^[5]
- Or23 5 ἐγὼ γοῦν (ὁμνύω τοὺς θεοὺς ἅπαντας) ἀπώκνης' ἂν, εὖ ἴστε, καὶ αὐτὸς τὴν γραφὴν ταύτην ἀπενεγκεῖν, εἰ μὴ πάνυ τῶν αἰσχρῶν ἐνόμιζον εἶναι νῦν μὲν ἡσυχίαν ἄγειν καὶ σιωπῆσαι, πρᾶγμ' ἄλυσιτελὲς τῇ πόλει κατασκευάζοντας ὀρῶν τινὰς ἀνθρώπους, πρότερον δέ, ὅτ' ἔπλευσα τριηραρχῶν εἰς Ἑλλήσποντον, εἶπεῖν καὶ κατηγορῆσαί τινων, οὓς ἀδικεῖν ὑμᾶς ἡγούμην. Οὐκ ἄγνοῶ μὲν οὖν ὅτι τὸν Χαρίδημον εὐεργέτην εἶναι τινες τῆς πόλεως οἴονται· ἐγὼ δέ, ἂν περ ἂ βούλομαι τε καὶ οἶδα πεπραγμέν' ἐκείνῳ δυνηθῶ πρὸς ὑμᾶς εἶπεῖν, οἶμαι δείξειν οὐ μόνον οὐκ εὐεργέτην, ἀλλὰ καὶ κακονούστατον ἀνθρώπων ἀπάντων καὶ πολὺ τάναντί' ἢ προσῆκεν ὑπειλημμένον. ^[5]

Or23 7

εἰ μὲν οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο μέγιστον Ἀριστοκράτης ἡδίκηκε, τὸ τοιούτου, οἷον ἐγὼ φημι δεῖξιν τὸν Χαρίδημον ὄντα, τοσαύτην πεποιῆσθαι πρόνοιαν ἐν τῷ ψηφίσματι ὥστ' ἰδίαν παρὰ τοὺς νόμους, ἂν τι πάθῃ, τιμωρίαν αὐτῷ δεδοκέναι, ταῦτ' ἂν ἤδη λέγειν πρὸς ὑμᾶς ἐπεχειρουν, ἵν' εἰδῇτε πολλοῦ δεῖν ἄξιον ὄντα τυχεῖν τοῦ ψηφίσματος αὐτὸν τουτουί. νυνὶ δ' ἕτερον τούτου μείζον διὰ τοῦ ψηφίσματος ἔστ' ἀδίκημα, ὃ δεῖ πρότερον καὶ μαθεῖν ὑμᾶς καὶ φυλάσασθαι. Ἀνάγκη δὲ ἐστὶ πρῶτον ἀπάντων εἰπεῖν καὶ δεῖξαι τί ποτ' ἐστὶ τὸ Χερρόνησον ὑμᾶς ἀσφαλῶς ἔχειν πεποιηκός· διὰ γὰρ τοῦ μαθεῖν τοῦτο καὶ τὰδίκημα σαφῶς ὄψεσθε. ^[5]

Or23 8 ἔστι τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο, τὸ τελευτήσαντος Κότυος Βηρισάδην καὶ Ἀμαδόκον καὶ Κερσοβλέπτην τρεῖς ἀνθ' ἑνὸς γενέσθαι Θράκης βασιλέας· συμβέβηκε γὰρ ἐκ τούτου αὐτοῖς μὲν ἀντιπάλους εἶναι τούτους, ὑμᾶς δ' ὑπέρχεσθαι καὶ θεραπεύειν. ^[5]

Or23 9 τοῦτο τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, βουλόμενοί τινες παῦσαι, καὶ καταλῦσαι μὲν τοὺς ἑτέρους βασιλέας, παραδοῦναι δ' ἐνὶ τῷ Κερσοβλέπτῃ τὴν ἀρχὴν ἅπασαν, διαπράττονταί σφισι τοῦτο γενέσθαι τὸ προβούλευμα, τῷ μὲν ἀκοῦσαι κεχωρισμένον τοῦ τι τοιοῦτον δοκεῖν διαπράξασθαι, τῷ δ' ἔργῳ πάντων μάλιστα τοῦτο περαίνοντες, ὡς ἐγὼ διδάξω. ^[5]

Or23 10 ἐπειδὴ γὰρ ἑνὸς τελευτήσαντος τῶν βασιλέων Βηρισάδου, παραβάς τοὺς ὅρκους καὶ τὰς συνθήκας ἅς μεθ' ὑμῶν ἐποιήσατο, Κερσοβλέπτης ἐξέφερεν πόλεμον πρὸς τε τοὺς Βηρισάδου παῖδας καὶ πρὸς Ἀμαδόκον, εὐδηλον ἦν ὅτι τοῖς μὲν Βηρισάδου παισὶν Ἀθηνόδωρος βοηθήσοι, τῷ δ' Ἀμαδόκῳ Σίμων καὶ Βιάνωρ· ὁ μὲν γὰρ Βηρισάδου κηδεστής, οἱ δ' Ἀμαδόκου γεγόνασιν. ^[5]

Or23 11 ἐσκόπουν οὖν τίν' ἂν τρόπον ἡσυχίαν μὲν ἔχειν ἀναγκασθεῖεν οὗτοι, ἐρήμων δ' ὄντων ἐκείνων ὁ Κερσοβλέπτης πράττων τὴν ἀρχὴν Χαρίδημος ἀσφαλῶς πάντα καταστρέψαιτο. εἰ πρῶτον μὲν, ἂν τις αὐτὸν ἀποκτείνει, ψήφισμ' ὑμέτερον γένοιτο, ἀγώγιμον εἶναι· δεύτερον δέ, εἰ χειροτονηθεῖ στρατηγὸς ὑφ' ὑμῶν Χαρίδημος. ^[5]

Or23 12 οὔτε γὰρ ὑμετέρῳ στρατηγῷ προχείρως ἐναντία θήσεσθαι τὰ ὅπλ' ἔμελλ' ὁ Σίμων οὐδ' ὁ Βιάνωρ, πολῖται γεγεννημένοι καὶ ἄλλως ἐσπουδακότες πρὸς ὑμᾶς· ὁ δὲ δὴ γένει πολίτης Ἀθηνόδωρος οὐδὲ βουλεύσεσθαι· οὔτε τὴν διὰ τοῦ ψηφίσματος αἰτίαν ὑποδύσεσθαι, ἢ πρόδηλος ἦν ἐπ' ἐκείνους ἥξουσα, εἴ τι πάθοι Χαρίδημος. ἐκ δὲ τούτου τοῦ τρόπου τῶν μὲν ἐρήμων ὄντων βοηθῶν, αὐτοῖς δ' ἀδείας δοθείσης, ῥαδίως ἐκβαλεῖν ἐκείνους καὶ κατασχέσειν τὴν ἀρχήν. ^[5]

Or23 13 καὶ ὅτι ταῦθ' οὕτως ῥοντο καὶ τοῦτ' ἦν τὸ κατασκευάσμι αὐτοῖς, τὰ πραχθέντ' αὐτὰ κατηγορεῖ. ἅμα γὰρ τῷ πολέμῳ τ' ἐνεχειρουν αὐτοὶ καὶ πρὸς ὑμᾶς ἦκεν Ἀριστόμαχος πρεσβευτὴς παρ' αὐτῶν ὁ Ἀλωπεκῆθεν οὐτοσί, ὃς ἄλλα τ' ἐδημηγόρει παρ' ὑμῖν ἐπαινῶν καὶ διεξιῶν τὸν Κερσοβλέπτην καὶ τὸν Χαρίδημον, ὡς φιланθρώπως ἔχουσι πρὸς ὑμᾶς, καὶ μόνον ἀνθρώπων ἂν ἔφη Χαρίδημον Ἀμφίπολιν κομίσασθαι τῇ πόλει δύνασθαι, καὶ παρήνει στρατηγὸν χειροτονησάμεναι. ^[5]

Or23 14 ἡτοίμαστο δ' αὐτοῖς τοῦτο τὸ προβούλευμα καὶ προδιώκητο, ἵν' εἰ πεισθεῖητ' ἐκ τῶν ὑποσχέσεων καὶ τῶν ἐλπίδων ἅς ὑπέτειν' ὁ Ἀριστόμαχος, εὐθὺς ἐπικυρώσειεν ὁ δῆμος καὶ μηδὲν ἐμποδῶν εἴη. ^[5]

Or23 15 καίτοι πῶς ἂν τεχνικώτερον ἢ κακουργότερον συμπαρασκευάσαν ἄνθρωποι, ὅπως οἱ μὲν ἐκπεσοῦνται τῶν βασιλέων, εἷς δ' ὃν αὐτοὶ βούλονται πᾶσαν ὑφ' αὐτῷ ποιήσεται τὴν ἀρχήν, ἢ τοὺς μὲν τοῖν δυοῖν βοηθήσαντας ἂν εἰς φόβον καὶ συκοφαντίας εὐλάβειαν καθιστάντες, [ἢν εἰκὸς προσδοκᾶν ἐκείνους ἐφ' ἑαυτοὺς ἐλθεῖν ἂν διὰ τοῦ ψηφίσματος τουτουί.] τῷ δ' ἐνὶ πράττοντι τὴν ἀρχήν καὶ πάντα τάναντία τοῖς ὑμῖν συμφέρουσι κατασκευάζοντι τοσαύτην ἐξουσίαν διδόντες τοῦ ταῦτ' ἀδεῶς πράττειν; οὐ τοίνυν μόνον ἐκ τούτων δηλὸν ἐστ' ὅτι

τούτων ἔνεκ' ἐρρήθη τὸ προβούλευμ' ὧν λέγω, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ψηφίσματος αὐτοῦ μαρτυρία τίς ἐστ' εὐμεγέθης. ^[5]

Or23 16 ἄν γὰρ ἀποκτείνῃ τις Χαρίδημον· γράψας καὶ παραβὰς τὸ τί πράττοντ' εἰπεῖν, πότερ' ἡμῖν συμφέροντ' ἢ οὐ, γέγραφ' εὐθὺς ἀγώγιμον ἐκ τῶν συμμαχῶν εἶναι. ^[5]

Or23 17 'οὐκοῦν τῶν μὲν ἐχθρῶν ὁμοίως ἡμῖν τε κακείνῳ οὐδέποτ' εἰς τοὺς ἡμετέρους ἤξει συμμαχούς οὐδεῖς, οὐτ' ἀποκτείνας ἐκείνον οὔτε μή, ὥστ' οὐ κατὰ τούτων γέγραφεν ταύτην τὴν τιμωρίαν. τῶν δ' ἡμετέρων μὲν φίλων, ἐκείνου δέ, ὅταν ἐγχειρῇ τι πράττειν ἐναντίον ὑμῖν, ἐχθρῶν, τούτων δὴ τίς ἐστιν ὁ τοῦτο τὸ ψήφισμα φοβηθεὶς ἂν καὶ φυλαξάμενος μὴ δι' ἀνάγκην ἡμῖν εἰς ἔχθραν ἐλθεῖν. ἔστι τοίνυν οὗτος Ἀθηνόδωρος, Σίμων, Βιάνωρ, οἱ Θράκης βασιλεῖς, ἄλλος ὅστις ἂν εἰς εὐεργεσίας μέρος καταθέσθαι βούλοιο τὸ πράττειν ὑπεναντί' ἐκείνον ἐγχειροῦνθ' ὑμῖν ἐπισχεῖν. ὦν μὲν τοίνυν ἔνεκ' ἐρρήθη τὸ προβούλευμα, ἵνα κυρώσειεν ὁ δῆμος ἐξαπατηθεὶς, καὶ δι' ἃ τὴν γραφὴν ἐποίησάμεθ' ἡμεῖς ταυτηνί, βουλόμενοι κωλύσαι, ταῦτ' ἐστίν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. ^[10]

Or23 18 δίκαιον δ' ἐστὶν ἴσως ἔμ' ὑπεσχημένον τρί' ἐπιδείξειν, ἐν μὲν ὡς παρὰ τοὺς νόμους τὸ ψήφισμ' εἴρηται, δεύτερον δ' ὡς ἀσύμφορόν ἐστι τῇ πόλει, τρίτον δ' ὡς ἀνάξιος τυχεῖν [τούτων] ὧ γέγραπται, πάντων αἵρεσιν ὑμῖν δοῦναι τοῖς ἀκουσομένοις, τί πρῶτον ἢ τί δεύτερον ἢ τί τελευταῖον βουλομένοις ἀκούειν ὑμῖν ἐστίν. ^[5]

Or23 19 ὃ τι δὴ βούλεσθε, ὁρᾶτε, ἵνα τοῦτο λέγω πρῶτον ὑμῖν. περὶ τοῦ παρανόμου βούλεσθε πρῶτον; τοῦτο τοίνυν ἐροῦμεν. ἂ δὴ δέομαι καὶ ἀξιῶ παρὰ πάντων ὑμῶν τυχεῖν, δίκαια, ὡς γ' ἐμαυτὸν πείθω· μηδεὶς ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῷ διεψεῦσθαι τοῦ Χαριδήμου καὶ νομίζειν εὐεργέτην εἶναι φιλονικῶν δυσχερέστερον τοὺς περὶ τῶν νόμων λόγους ἀκούσῃ μου, μηδ' ἀποστερήσῃ διὰ τοῦτο μῆθ' ἐαυτὸν τοῦ θέσθαι τὴν ψῆφον εὖορκον μῆτ' ἐμὲ τοῦ διδάξαι περὶ πάντων ὑμᾶς ὡς βούλομαι. ἀλλὰ ποιησάσθω τὴν ἀκρόασιν ὡδί· καὶ σκοπεῖσθ' ὡς δίκαι' ἐρῶ· ὅταν μὲν λέγω περὶ τῶν νόμων, ἀφελῶν ὅτῳ τὸ ψήφισμ' εἴρηται καὶ ποίῳ τινί, σκοπεῖσθω πότερον παρὰ τοὺς νόμους ἢ κατ' αὐτοὺς εἴρηται, καὶ μηδὲν ἄλλο· ὅταν δ' ἐλέγχω τὰ πεπραγμένα καὶ διεξίω τὸν τρόπον ὃν πεφενάκισθ' ὑπ' αὐτοῦ, τὰς πράξεις σκοπεῖσθω, πότερον γεγονυίας ἢ ψευδεῖς ἐρῶ· ὅταν δ' ἐξετάζω περὶ τοῦ συμφέρειν ἢ μὴ τῇ πόλει ταῦτα ψηφίσασθαι, πάντα τᾶλλ' ἀφείς τοὺς λογισμοὺς ὁράτω τοὺς περὶ τούτων, πότερ' ὀρθῶς ἔχοντας ποιοῦμαι ἢ οὐ. ^[5]

Or23 21 ἐὰν γὰρ τοῦτον ἔχοντες τὸν τρόπον ἀκροάσηθέ μου, αὐτοὶ τ' ἄρισθ' ἂ προσήκει συνήσετε, χωρὶς ἕκαστα σκοποῦντες καὶ οὐχ ἅμα πάνθ' ἀθρό' ἐξετάζοντες, κἀγὼ ῥᾶσθ' ἂ βούλομαι δυνήσομαι διδάξαι. ἔσονται δὲ βραχεῖς περὶ πάντων οἱ λόγοι· λαβὲ δὴ τοὺς νόμους αὐτοὺς καὶ λέγε, ἵν' ἐξ αὐτῶν ἐπιδεικνύω τούτων τὸ παράνομον. ^[5]

Or23 22 ΝΟΜΟΣ ΕΚ ΤΩΝ ΦΟΝΙΚΩΝ ΝΟΜΩΝ ΤΩΝ ΕΞ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ. Δικάζειν δὲ τὴν βουλὴν τὴν ἐν Ἀρείῳ πάγῳ φόνου καὶ τραύματος ἐκ προνοίας καὶ πυρκαϊᾶς καὶ φαρμάκων, ἐὰν τις ἀποκτείνῃ δούς, Ἐπίσχες. ^[5]

Or23 23 ἠκούσατε μὲν τοῦ τε νόμου καὶ τοῦ ψηφίσματος, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι· ὡς δ' ἂν μοι δοκεῖτε τοὺς περὶ τοῦ παρανόμου λόγους αὐτοὺς ῥᾶστα μαθεῖν, τοῦθ' ὑμῖν φράσω· εἰ σκέψαισθ' ἐν τίνι τάξει ποτ' ἔσθ' ὑπὲρ οὗ τὸ ψήφισμ' εἴρηται, πότερα ξένος ἢ μέτοικος ἢ πολίτης ἐστίν. εἰ μὲν δὴ μέτοικον φήσομεν, οὐκ ἐροῦμεν ἀληθῆ, εἰ δ' αὖ ξένον, οὐχὶ δίκαια ποιήσομεν· τὴν γὰρ τοῦ δήμου δωρειάν, ἐν ἣ πολίτης γέγονεν, κυρίαν αὐτῷ δίκαιόν ἐστιν εἶναι. ὡς ὑπὲρ πολίτου τοίνυν, ὡς ἔοικε, ποιητέον τοὺς λόγους. ^[5]

Or23 24 θεάσασθε δὴ πρὸς Διὸς ὡς ἀπλῶς καὶ δικαίως χρήσομαι τῷ λόγῳ, ὃς εἰς μὲν ταύτην τίθεμαι τὴν τάξιν αὐτὸν ἐν ἣ πλείστης ἂν τυγχάνοι τιμῆς, ἂ δ' οὐδ' ἡμῖν τοῖς γένει πολίταις ἐστίν, οὐδ' ἐκείνῳ δεῖν οἴμαι γενέσθαι παρὰ τοὺς νόμους. τίν' οὖν ἐστι ταῦτα; ἂ νυνὶ γέγραφ' οὐτοσί.

γέγραπται γὰρ ἐν μὲν τῷ νόμῳ ‘τὴν βουλὴν δικάζειν φόνου καὶ τραύματος ἐν προνοίας καὶ πυρκαϊᾶς καὶ φαρμάκων, ἐὰν τις ἀποκτείνῃ δούς. ^[5]

Or23 25 ‘καὶ προσειπὼν ὁ θεὸς τὸν νόμον ‘ἐὰν ἀποκτείνῃ,’ κρίσιν πεποίηκεν ὅμως, οὐ πρότερον τί χρὴ πάσχειν τὸν δεδρακότ’ εἴρηκεν, καλῶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ’ ὑπὲρ εὐσεβείας ὅλης τῆς πόλεως προῖδών. πῶς; οὐκ ἔνεστιν ἅπαντας ἡμᾶς εἰδέναι τίς ποτ’ ἐστὶν ὁ ἀνδροφόνος. τὸ μὲν δὴ τὰ τοιαῦτ’ ἄνευ κρίσεως πιστεύειν, ἂν τις ἐπαιτιάσῃται, δεινὸν ἡγεῖτο, δεῖν δ’ ὑπελάμβανεν, ἐπειδὴ περ ἡμεῖς τιμωρήσομεν τῷ πεπονθότι, πεισθῆναι καὶ μαθεῖν ἡμᾶς διδασκομένους ὡς δέδρακεν· τῆνικαῦτα γὰρ εὐσεβὲς ἤδη κολάζειν εἰδόσιν εἶναι, πρότερον δ’ οὐ. ^[5]

Or23 26 καὶ ἔτι πρὸς τούτῳ διελογίζετο, ὅτι πάντα τὰ τοιαῦτ’ ὀνόματα, οἷον ἐὰν τις ἀποκτείνῃ, ἐὰν τις ἱεροσυλήσῃ, ἐὰν τις προδοῇ, καὶ τὰ τοιαῦτα πάντα πρὸ μὲν τοῦ κρίσιν γενέσθαι αἰτιῶν ὀνόματ’ ἐστίν, ἐπειδὴ δὲ κριθεῖς τις ἐξελεγχθῇ, τῆνικαῦτ’ ἀδικήματα γίνονται. οὐ δὴ δεῖν ὥς τῷ τῆς αἰτίας ὀνόματι τιμωρίαν προσγράφειν, ἀλλὰ κρίσιν. καὶ διὰ ταῦτα, ἂν τις ἀποκτείνῃ τινά, τὴν βουλὴν δικάζειν ἔγραψεν, καὶ οὐχ ἅπερ, ἂν ἀλῶ, παθεῖν εἶπεν. ^[5]

Or23 27 ὁ μὲν δὴ τὸν νόμον τιθεὶς οὕτως, ὁ δὲ τὸ ψήφισμα γράφων πῶς; ‘ἐὰν τις ἀποκτείνῃ’ φησὶν ‘Χαρίδημον.’ τὴν μὲν δὴ προσηγορίαν τοῦ πάθους τὴν αὐτὴν ἐποίησατο, ἂν τις ἀποκτείνῃ γράψας, ἥνπερ ὁ τὸν νόμον τιθεὶς μετὰ ταῦτα δ’ οὐκέτι ταῦτά, ἀλλ’ ἀνελὼν τὸ δίκην ὑπέχειν ἀγῶγιμον εὐθὺς ἐποίησεν, καὶ παραβὰς τὸ διωρισμένον ἐκ τοῦ νόμου δικαστήριον, ἄκριτον τοῖς ἐπαιτιασαμένοις παρέδωκεν ὅ τι ἂν βούλωνται χρῆσθαι τὸν οὐδ’ εἰ πεποίηκέ πω φανερόν. ^[5]

Or23 28 καὶ λαβοῦσιν ἐκείνοις ἐξέσται στρεβλοῦν, αἰκίσασθαι, χρήματα πράξασθαι. καίτοι πάντα ταῦτ’ ἀπείρηκεν ἄντικρυς καὶ σαφῶς ὁ κάτωθεν νόμος μηδὲ τοὺς ἐαλωκότας καὶ δεδογμένους ἀνδροφόνους ἐξεῖναι ποιεῖν. λέγε δ’ αὐτοῖς αὐτὸν τὸν νόμον τὸν μετὰ ταῦτα. ΝΟΜΟΣ. Τοὺς δ’ ἀνδροφόνους ἐξεῖναι ἀποκτείνειν ἐν τῇ ἡμέδαπῃ καὶ ἀπάγειν, ὡς ἐν τῷ <α’> ἄξονι ἀγορεύει, λυμάνεσθαι δὲ μή, μηδὲ ἀποινᾶν, ἢ διπλοῦν ὀφείλειν ὅσον ἂν καταβλάβῃ. εἰσφέρειν δ’ ἐ <σ> τοὺς ἄρχοντας, ὧν ἕκαστοι δικασταὶ εἰσι, τῷ βουλομένῳ. τὴν δ’ ἡλιαίαν διαγιγνώσκειν. Ἠκούσατε μὲν τοῦ νόμου, σκέψασθε δ’, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ θεωρήσατε ὡς καλῶς καὶ σφόδρ’ εὐσεβῶς ἔθηκε ὁ τιθεὶς τὸν νόμον. ^[10]

Or23 29 ‘τοὺς ἀνδροφόνους’ φησὶν. πρῶτον μὲν δὴ τοῦτον ἀνδροφόνον λέγει, τὸν ἐαλωκότ’ ἤδη τῇ ψήφῳ. οὐ γὰρ ἐστ’ οὐδεὶς ὑπὸ ταύτῃ τῇ προσηγορίᾳ, πρὶν ἂν ἐξελεγχθῇς ἀλῶ. ^[5]

Or23 30 ποῦ τοῦτο δηλοῖ; ἔν τε τῷ προτέρῳ νόμῳ καὶ τούτῳ. ἐν μὲν γὰρ ἐκείνῳ γράψας ‘ἐὰν τις ἀποκτείνῃ,’ τὴν βουλὴν δικάζειν εἶπεν, ἐν δὲ τούτῳ τὸν ἀνδροφόνον προσειπὼν, ἃ χρὴ πάσχειν εἴρηκεν· οὐ μὲν γὰρ ἦν αἰτία τὸ πρᾶγμα, τὴν κρίσιν εἴρηκεν, οὐ δ’ ὁ ἀλοὺς ἔνοχος τῷ προσρήματι τούτῳ κατέστηκεν, τὴν τιμωρίαν ἔγραψεν. περὶ μὲν δὴ τῶν ἐαλωκότεν ἂν λέγοι. λέγει δὲ τί; ‘ἐξεῖναι ἀποκτείνειν καὶ ἀπάγειν. ^[5]

Or23 31 ‘ἄρ’ ὡς αὐτόν; ἢ ὡς ἂν βούληται τις; πολλοῦ γε καὶ δεῖ. ἀλλὰ πῶς; ὡς ἐν τῷ <α’> ἄξονι εἴρηται’ φησὶν. τοῦτο δ’ ἐστὶν τί; ὁ πάντες ἐπίστασθ’ ὑμεῖς. οἱ θεσμοθέται τοὺς ἐπὶ φόνῳ φεύγοντας κύριοι θανάτῳ ζημιῶσαί [εἰσι], καὶ τὸν ἐκ τῆς ἐκκλησίας πέρυσιν πάντες ἐωρᾶθ’ ὑπ’ ἐκείνων ἀπαχθέντα. ὡς τούτους οὐκ ἀπάγειν λέγει. ^[5]

Or23 32 διαφέρει δὲ τί τοῦτο τοῦ ὡς αὐτόν ἄγειν; ὅτι ὁ μὲν ἀπάγων, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὡς τοὺς θεσμοθέτας, τοὺς νόμους κυρίους ποιεῖ τοῦ δεδρακότος, ὁ δ’ ὡς αὐτόν ἄγων ἑαυτόν. ἔστι δ’ ἐκείνως μὲν, ὡς ὁ νόμος τάττει, δοῦναι δίκην, οὕτω δέ, ὡς ὁ λαβὼν βούλεται. πλεῖστον δὲ δήπου διαφέρει τὸν νόμον κύριον τῆς τιμωρίας ἢ τὸν ἐχθρὸν γίνεσθαι. ^[5]

Or23 33

‘λυμαίνεσθαι δέ’ φησὶ ‘μή, μηδὲ ἀποινᾶν.’ ταῦτα δ’ ἐστὶν τί; τὸ μὲν δὴ μὴ λυμαίνεσθαι γνώριμον οἷδ’ ὅτι πᾶσιν μὴ μαστιγοῦν, μὴ δεῖν, μὴ τὰ τοιαῦτα ποιεῖν λέγει, τὸ δὲ μηδ’ ἀποινᾶν μὴ χρήματα πράττεσθαι· τὰ γὰρ χρήματ’ ἀποιν’ ὠνόμαζον οἱ παλαιοί.

Or23 34 ὁ μὲν δὴ νόμος οὕτως τὸν ἀνδροφόνον καὶ τὸν ἐαλωκότ’ ἤδη διώρισεν ὡς κολαστέον καὶ οὗ, τὴν τοῦ πεπονθότος εἰπὼν πατρίδα, καὶ περὶ τοῦ μηδέν’ ἄλλον τρόπον ἢ τοῦτον μηδ’ ἄλλοθι πλὴν ἐνταῦθ’ ἀντικρυς εἶρηκεν. ὁ δὲ τὸ ψήφισμα γράφων, πολλοῦ γε δεῖ, διώρισεν, ὅς γε πάντα τούτοις τάναντί’ εἶρηκεν· γράψας γὰρ ‘ἐάν τις ἀποκτείνῃ Χαρίδημον,’ ‘ἀγώγιμος ἔστω’ φησὶν ‘πανταχόθεν.’ [5]

Or23 35 ‘τί λέγεις; τῶν νόμων οὐδὲ τοὺς ἐαλωκότας διδόντων ἀπάγειν πλὴν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, σὺ γράφεις ἄνευ κρίσεώς τιν’ ἀγώγιμον ἐκ τῆς συμμαχίδος πάσης; καὶ οὐδ’ ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἄγειν κελευόντων τῶν νόμων, σὺ δίδως ἄγειν πανταχόθεν; καὶ μὴν ἐν γε τῷ ποιεῖν ἀγώγιμον πάνθ’ ὅς’ ἀπείρηκεν ὁ νόμος δέδωκας, χρήματα πράξασθαι, ζῶντα λυμαίνεσθαι, κακοῦν ἔχοντα, αὐτὸν ἀποκτινύνναι.’ [5]

Or23 36 πῶς οὖν ἂν τις μᾶλλον ἐλεγχθεῖη παράνομ’ εἰρηκῶς ἢ πῶς δεινότερ’ ἂν γράφων ἢ τοῦτον τὸν τρόπον; ὅς δυοῖν ὑποκειμένων ὀνομάτων, κατὰ μὲν τῶν ἐν αἰτία, ‘ἐάν τις ἀποκτείνῃ,’ κατὰ δὲ τῶν ἐαλωκότων, ‘ἐάν τις ἀνδροφόνος ᾦ,’ ἐν μὲν τῇ προσηγορίᾳ τὸ τοῦ τὴν αἰτίαν ἔχοντος ἔλαβες ὄνομα, τὴν δὲ τιμωρίαν, ἣν οὐδὲ κατὰ τῶν ἐξεληλεγμένων διδόσασιν οἱ νόμοι, ταύτην κατὰ τῶν ἀκρίτων ἔγραψας, καὶ τὸ μέσον τούτων ἐξεῖλες. μέσον γάρ ἐστιν αἰτίας καὶ ἐλέγχου κρίσις, ἣν οὐδαμοῦ γέγραφ’ οὗτος ἐν τῷ ψηφίσματι. Λέγε τοὺς ἐφεξῆς νόμους. [10]

Or23 37 ΝΟΜΟΣ. ‘Ἐάν τις τὸν ἀνδροφόνον κτείνῃ ἢ αἴτιος ᾦ φόνου, ἀπεχόμενον ἀγορᾶς ἐφορίας καὶ ἄθλων καὶ ἱερῶν Ἀμφικτυονικῶν, ὥσπερ τὸν Ἀθηναῖον κτείναντα, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι, διαγιγνώσκειν δὲ τοὺς ἐφέτας. Τουτονὶ δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν νόμον τί ποτ’ ἐβούλεθ’ ὁ θεὸς· ὅψεσθε γὰρ ὡς ἅπαντ’ εὐλαβῶς διώρισε καὶ νομίμως.’ [5]

Or23 38 ‘ἐάν τις ἀποκτείνῃ τὸν ἀνδροφόνον’ φησὶν ‘ἢ αἴτιος ᾦ φόνου, ἀπεχόμενον ἀγορᾶς ἐφορίας καὶ ἄθλων καὶ ἱερῶν Ἀμφικτυονικῶν, ὥσπερ τὸν Ἀθηναῖον κτείναντα, ἐν τοῖς αὐτοῖς ἐνέχεσθαι, διαγιγνώσκειν δὲ τοὺς ἐφέτας.’ τί δὴ ταῦτ’ ἐστίν; ἐκεῖνος ὥετο τὸν πεφευγότ’ ἐπ’ αἰτία φόνου καὶ ἐαλωκότα, ἐάνπερ ἅπαξ ἐκφύγῃ καὶ σωθῇ, εἶργειν μὲν τῆς τοῦ παθόντος πατρίδος δίκαιον εἶναι, κτείνειν δ’ οὐχ ὅσιον πανταχοῦ. τί σκοπῶν; ὅτι καὶ τοὺς δεῦρο πεφευγότας, ἂν ἡμεῖς τοὺς ἐτέρως’ ἀποκτινύνωμεν, ἀποκτενοῦς’ ἔτεροι. [5]

Or23 39 εἰ δὲ τοῦτ’ ἔσται, ἡ μόνη λοιπὴ τοῖς ἀτυχοῦσιν ἅπασι σωτηρία διαφθαρήσεται. ἔστι δ’ αὕτη τίς; ἐκ τῆς τῶν πεπονθότων μεταστάντα εἰς τὴν τῶν μηδὲν ἡδικομένων ἀδεῶς μετοικεῖν. ἴνα δὴ μὴ τοῦτ’ ἢ μηδ’ ἀπέραντοι τῶν ἀτυχημάτων αἱ τιμωρίαι γίνωνται, ἔγραψεν ‘ἐάν τις τὸν ἀνδροφόνον κτείνῃ ἀπεχόμενον’ φησὶν ‘ἀγορᾶς ἐφορίας.’ τί τοῦτο λέγων; τῶν ὀρίων τῆς χώρας ἐνταῦθα γάρ, ὥς γ’ ἐμοὶ δοκεῖ, τάρχαϊα συνῆσαν οἱ πρόσχωροι παρά θ’ ἡμῶν καὶ τῶν ἀστυγειτόνων, ὅθεν ὠνόμακεν ‘ἀγορὰν ἐφορίαν.’ [5]

Or23 40 ‘καὶ πάλιν ἱερῶν Ἀμφικτυονικῶν.’ τί δήποτε καὶ τούτων ἀπέκλεισε τὸν ἀνδροφόνον; ὅσων τῷ παθόντι ζῶντι μετῆν, τούτων εἶργει τὸν δεδρακότα, πρῶτον μὲν τῆς πατρίδος καὶ τῶν ἐν ταύτῃ πάντων καὶ ὀσίων καὶ ἱερῶν, τὴν ἐφορίαν ἀγορὰν ὅρον προσγράψας ἧς εἶργεσθαὶ φησιν, εἴτα τῶν ἱερῶν τῶν ἐν Ἀμφικτύοσιν· καὶ γὰρ τούτων, εἴπερ ἦν Ἑλλήν ὁ παθὼν, μετῆν αὐτῷ. ‘καὶ ἄθλων.’ διὰ τί; ὅτι κοινοὶ πᾶσιν εἰσιν οἱ κατὰ τὴν Ἑλλάδ’ ἀγῶνες, κατὰ δὲ τὴν πάντων μετουσίαν μετῆν καὶ τούτων τῷ πεπονθότῃ· καὶ τούτων οὖν ἀπεχέσθω. [5]

Or23 41 τούτων μὲν δὴ τὸν εἰργασμένον εἶργει. ἂν δ’ ἔξω τούτων κτείνῃ τις αὐτὸν ἄλλοθι, τὴν αὐτὴν ὑπὲρ αὐτοῦ δίκην δέδωκεν ἥνπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον κτείνῃ. τὸν γὰρ φυγάδα τὸ τῆς πόλεως οὐ προσεῖπ’ ὄνομα, ἧς οὐκ ἔστι μετουσία αὐτῷ, ἀλλὰ τὸ τοῦ πράγματος, ὃ κατέστησεν αὐτὸν

ἐκεῖνος ἔνοχον· καὶ διὰ ταῦτ' ἄν τις ἀποκτείνῃ· φησὶ 'τὸν ἀνδροφόνον.' εἴτ' εἰπὼν ὧν εἰργόμενον, ἐπὶ τῷ τὴν τιμωρίαν νομίμως ἐπιθεῖναι τὸ τῆς πόλεως ὄνομ' ὠνόμασεν, 'τοῖς αὐτοῖς ἐνεχέσθω καθάπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον ἀποκτείνῃ· γράψας, ἀνομοίως, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τῷ τουτὶ τὸ ψήφισμ' εἰρηκότε. ^[10]

Or23 42 καίτοι πῶς οὐχὶ δεινὸν εἶ, οἷς ὁ νόμος δέδωκεν, ἐὰν ὧν εἴπον εἰργωνται, μετ' ἀσφαλείας ζῆν φεύγουσιν, τούτους ἐκδότους τις εἶναι γράφει, καὶ ἀφαιρεῖται τὸ τῆς συγγνώμης ὠφέλιμον, ὃ τοῖς ἀτυχοῦσιν ὑπάρχειν εἰκὸς παρὰ τῶν ἕξω τῶν ἐγκλημάτων ὄντων, ὅτῳ ποτὲ τῶν πάντων ἀπόκειται ἄδηλον ὄν, μὴ προδήλου τῆς ἐπιούσης τύχης οὔσης ἐκάστω; καὶ νυνὶ τὸν ἀποκτείναντα Χαρίδημον, ὄντως ἂν ἄρα τοῦτο γένηται, ἂν ἀνταποκτείνωσί τινες λαβόντες ἕκδοτον, πεφευγότα καὶ τῶν νομίμων εἰργόμενον, ἔνοχοι μὲν αὐτοὶ ταῖς φονικαῖς δίκαις ἔσσονται, ἔνοχος δὲ σύ· καὶ γὰρ ἄν τις αἴτιος ἦ· γέγραπται, ἔσει δ' αἴτιος τὴν διὰ τοῦ ψηφίσματος ἐξουσίαν δεδωκώς. ^[10]

Or23 43 οὐκοῦν εἰ μὲν ἐάσομεν ὑμᾶς τούτων συμβάντων, οὐ καθαροῖς οὖσιν ὁμοῦ διατρίψομεν· εἰ δ' ἐπέξιμεν, οἷς ἐγνώκαμεν αὐτοὶ τάναντία πράττειν ἀναγκασθόμεθα. ἄρ' γε μικρὸν ἢ τὸ τυχόν ἐστὶν ὑπὲρ οὗ δεῖ λῦσαι τὸ ψήφισμ' ὑμᾶς; Λέγε δὴ τὸν μετὰ ταῦτα νόμον. ^[5]

Or23 44 ΝΟΜΟΣ. Ἐάν τις τῶν ἀνδροφόνων τῶν ἐξεληλυθότων, ὧν τὰ χρήματα ἐπίτιμα, πέρα ὅρου ἐλαύνη ἢ φέρῃ ἢ ἄγῃ, τὰ ἴσα ὀφείλειν ὅσα περ ἂν ἐν τῇ ἡμεδαπῇ δράσῃ. Ἄλλος οὗτος, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νόμος ἀνθρωπίνως καὶ καλῶς κείμενος, ὃν παραβὰς οὗτος ὁμοίως φανήσεται. ἐάν τις τῶν ἀνδροφόνων· φησὶ 'τῶν ἐξεληλυθότων, ὧν τὰ χρήματα ἐπίτιμα. ^[5]

Or23 45 'τῶν ἐπ' ἀκουσίῳ φόνῳ λέγει μεθεστηκότων. τῷ τοῦτο δῆλον; τῷ τ' ἐξεληλυθότων· εἰπεῖν, ἀλλὰ μὴ φευγόντων, καὶ τῷ διορίζειν 'ὧν τὰ χρήματα ἐπίτιμα· τῶν γὰρ ἐκ προνοίας δεδήμευται τὰ ὄντα. περὶ μὲν δὴ τῶν ἀκουσίων ἂν λέγοι. ^[5]

Or23 46 λέγει δὲ τί; 'ἐὰν πέρα ὅρου· φησὶν 'ἐλαύνη ἢ φέρῃ ἢ ἄγῃ.' τοῦτο δ' ἐστὶν τί, τὸ 'πέρα ὅρου'; ἔστι πᾶσιν ὅρος τοῖς ἀνδροφόνοις τῆς τοῦ παθόντος εἰργεσθαι πατρίδος. ἐκ μὲν δὴ ταύτης δίδωσιν ἐλαύνειν καὶ ἄγειν, πέρα δ' οὐκ ἔξ τούτων οὐδέτερον ποιεῖν. ἐὰν δὲ τις παρὰ ταῦτα ποιῇ, τὴν αὐτὴν ἔδωκεν ὑπὲρ αὐτοῦ δίκην ἢν περ ἂν εἰ μένοντ' ἡδίκηι [οἴκοι], γράψας ταῦτ' ὀφείλειν ἅπερ ἂν οἴκοι δράσῃ. ^[5]

Or23 47 εἰ δὴ τις ἔροιτ' Ἀριστοκράτην τουτονί (καὶ μὴ νομίσητ' εὖηθες τὸ ἐρώτημα) πρῶτον μὲν εἰ οἶδεν εἴ τις ἀποκτενεῖ Χαρίδημον, ἢ καὶ ἄλλως πως τελευτήσῃ, οὐκ ἂν, οἶμαι, φαίη. θήσομεν τοίνυν ἀποκτενεῖν. πάλιν οἶσθα, ἐκὼν ἢ ἄκων, καὶ ξένος ἢ πολίτης ὁ τοῦτο ποιήσων ἔσται; οὐκ ἔνεστ' εἰπεῖν ὥς οἶσθα. ^[5]

Or23 48 οὐκοῦν ταῦτά γε δήπου προσῆκε γράψαι 'ἐάν τις ἀποκτείνῃ· γράφοντα, ἄκων ἢ ἐκὼν, ἀδίκως ἢ δικαίως, ξένος ἢ πολίτης, ἴν' ὅτῳ ποτὲ τοῦργον ἐπράχθη, τούτῳ τὰ ἐκ τῶν νόμων ὑπῆρχε δίκαια, μὴ μὰ Δί' αὐτὸ τὸ τῆς αἰτίας ὄνομ' εἰπόντα 'ἀγώγιμος ἔστω' προσγράψαι. τίνα γὰρ σὺ λέλοιπας ὅρον τῷ γράμματι τούτῳ, τοῦ νόμου σαφῶς οὕτως λέγοντος μὴ πέρα ὅρων ἐλαύνειν, ὃς πανταχόθεν δίδως ἄγειν; ὁ νόμος δ' οὐκ ἐλαύνειν τῶν ὅρων πέρα, ἀλλ' οὐδ' ἄγειν ἔξ. ^[5]

Or23 49 ἐκ δὲ τοῦ σοῦ ψηφίσματος ὁ βουλόμενος ἄξει τὸν ἄκοντ' ἀπεκτονότα, ἕκδοτον λαβών, εἰς τὴν τοῦ παθόντος βίαν πατρίδα. ἄρ' οὐ πάντα συγχεῖς τάνθρωπινα, καὶ ἀφαιρεῖ τὴν πρόφασιν μεθ' ἧς ἢ καλόν ἐστὶν ἕκαστον τῶν ἔργων ἢ αἰσχρόν; ὁρᾷτε γὰρ ὥς ἐπὶ πάντων, οὐκ ἐπὶ τῶν φονικῶν μόνον, οὕτω τοῦτ' ἔχει. ^[5]

Or23 50 ἄν τις τύπτῃ τινά· φησὶν 'ἄρχων χειρῶν ἀδίκων,' ὥς, εἴ γ' ἡμύνατο, οὐκ ἀδικεῖ. ἄν τις κακῶς ἀγορεύῃ, 'τὰ ψευδῇ· προσέθηκεν, ὥς, εἴ γε τάληθη, προσῆκον. ἄν τις ἀποκτείνῃ, 'ἐκ προνοίας,' ὥς, εἴ γ' ἄκων, οὐ ταυτόν. ἄν τις καταβλάψῃ τινά, 'ἐκὼν ἀδίκως,' πανταχοῦ τὴν

πρόφασιν βεβαιοῦσαν τὸ πρᾶγμ' εὐρήσομεν. ἀλλ' οὐ σοί, ἀλλ' ἀπλῶς, 'ἄν τις ἀποκτείνῃ
Χαρίδημον, ἀγέσθω, κἂν ἄκων, κἂν δικαίως, κἂν ἀμυνόμενος, κἂν ἐφ' οἷς διδῶσιν οἱ νόμοι,
κἂν ὅπως οὖν. Λέγε τὸν μετὰ ταῦτα νόμον. ^[10]

Or23 51 ΝΟΜΟΣ. Φόνου δὲ δίκας μὴ εἶναι μηδαμοῦ κατὰ τῶν τοὺς φεύγοντας ἐνδεικνύντων, ἐάν τις
κατ'ἣν ὅποι μὴ ἔξεστιν. Ὁ μὲν νόμος ἐστὶν οὗτος Δράκοντος, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ
ὄσους ἐκ τῶν φονικῶν νόμων παρεγραψάμεν· δεῖ δ' ἂν λέγει σκέψασθαι. 'κατὰ τῶν
ἐνδεικνύντων' φησὶ 'τοὺς κατιόντας ἀνδροφόνους ὅποι μὴ ἔξεστι δίκας φόνου μὴ εἶναι.'
ἐνταυθὶ δύο δηλοῖ δίκαια, ἃ παρ' ἀμφοτέρ' οὗτος εἴρηκεν τὸ ψήφισμα, ὅτι τ' ἐνδεικνύται
δίδωσι τὸν ἀνδροφόνον καὶ οὐκ αὐτὸν ἀγώγιμον οἷχεσθαι λαβόντα, καὶ ὅτι, ἐάν κατ'ἣν τις ὅποι
μὴ ἔξεστι, καὶ αὐτὸ τοῦτο δίδωσιν, οὐχ ὅπου βούλεται τις. ^[10]

Or23 52 οὐκ ἔξεστι δὲ ποῖ; ἐξ ἧς ἂν φεύγῃ τις πόλεως. ποῦ καὶ σφόδρα τοῦτο δηλοῖ; 'ἐάν τις κατ'ἣν' φησί.
τοῦτο δ' οὐκ ἔστ' ἐπενεγκεῖν ἄλλῃ πόλει πλὴν ἣν ἂν φεύγῃ τις· ὅθεν γὰρ μὴδ' ἐξέπεσέν τις τὴν
ἀρχήν, οὐκ ἔνι δήπου κατελθεῖν εἰς ταύτην. ὁ μὲν τοίνυν νόμος ἐνδείξει δέδωκεν, καὶ ταύτην,
'ἂν κατ'ἣν ὅποι μὴ ἔξεστιν' ὁ δὲ 'ἀγώγιμος ἔστω' γέγραφεν κἀντεῦθεν, ὅποι φεύγειν οὐδεὶς
κωλύει νόμος. Λέγ' ἄλλον νόμον. ^[5]

Or23 53 ΝΟΜΟΣ. 'Εάν τις ἀποκτείνῃ ἐν ἄθλοις ἄκων, ἢ ἐν ὁδῷ καθελὼν ἢ ἐν πολέμῳ ἀγνοήσας, ἢ ἐπὶ
δάμαρτι ἢ ἐπὶ μητρὶ ἢ ἐπ' ἀδελφῇ ἢ ἐπὶ θυγατρὶ, ἢ ἐπὶ παλλακῇ ἢ ἂν ἐπ' ἐλευθέροις παισὶν
ἔχῃ, τούτων ἔνεκα μὴ φεύγειν κτείναντα. Πολλῶν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, νόμων ὄντων, παρ' οὓς
εἴρηται τὸ ψήφισμα, παρ' οὐδένα μᾶλλον ἢ παρὰ τοῦτον τὸν ἀνεγνωσμένον νῦν εἴρηται.
διδόντος γὰρ τοῦ νόμου σαφῶς οὕτως καὶ λέγοντος ἐφ' οἷς ἐξεῖναι κτείνειν, οὗτος ἅπαντα
παρεῖδε ταῦτα, καὶ γέγραφεν, οὐδὲν ὑπειπὼν πῶς, ἂν τις ἀποκτείνῃ, τὴν τιμωρίαν. ^[10]

Or23 54 καίτοι σκέψασθ' ὥς ὁσίως καὶ καλῶς ἕκαστα διεῖλεν ὁ ταῦτ' ἐξ ἀρχῆς διελών. ἂν τις ἐν ἄθλοις
ἀποκτείνῃ τινά, τοῦτον ὥρισεν οὐκ ἀδικεῖν. διὰ τί; οὐ τὸ συμβᾶν ἐσκέψατο, ἀλλὰ τὴν τοῦ
δεδρακότος διάνοιαν. ἔστι δ' αὕτη τίς; ζῶντα νικῆσαι καὶ οὐκ ἀποκτείνειν. εἰ δ' ἐκεῖνος
ἀσθενέστερος ἦν τὸν ὑπὲρ τῆς νίκης ἐνεγκεῖν πόνον, ἑαυτῷ τοῦ πάθους αἴτιον ἡγήσατο, διὸ
τιμωρίαν οὐκ ἔδωκεν ὑπὲρ αὐτοῦ. ^[5]

Or23 55 πάλιν 'ἂν ἐν πολέμῳ' φησὶν 'ἀγνοήσας,' καὶ τοῦτον εἶναι καθαρόν. καλῶς· εἰ γὰρ ἐγὼ τίνα τῶν
ἐναντίων οἰήθεις εἶναι διέφθειρα, οὐ δίκην ὑπέχειν, ἀλλὰ συγγνώμης τυχεῖν δίκαιός εἰμι. 'ἢ
ἐπὶ δάμαρτι' φησὶν 'ἢ ἐπὶ μητρὶ ἢ ἐπ' ἀδελφῇ ἢ θυγατρὶ, ἢ ἐπὶ παλλακῇ ἢ ἂν ἐπ' ἐλευθέροις
παισὶν ἔχῃ,' καὶ τὸν ἐπὶ τούτων τῷ κτείναντ' ἄθῳ ποιεῖ, πάντων γ' ὁρθότατ', ὃ ἄνδρες
Ἀθηναῖοι, τοῦτον ἀφιεῖς. τί δήποτε; ὅτι ὑπὲρ ὧν τοῖς πολεμίοις μαχόμεθα, ἵνα μὴ πάσχωσιν
ὑβριστικὸν μὴδ' ἀσελγὲς μηδέν, ὑπὲρ τούτων καὶ τοὺς φίλους, ἐάν παρὰ τὸν νόμον εἰς αὐτοὺς
ὑβρίζωσι καὶ διαφθείρωσιν, ἔδωκεν ἀποκτείνειν. ^[5]

Or23 56 ἐπειδὴ γὰρ οὐ γένος ἐστὶν φιλίων καὶ πολεμίων, ἀλλὰ τὰ πραττόμεν' ἐξεργάζεται τούτων
ἐκάτερον, τοὺς ἐχθρὰ ποιοῦντας ἐν ἐχθροῦ μέρει κολάζειν ἀπέδωκεν ὁ νόμος. οὐκοῦν δεινόν,
εἰ τοσούτων ὄντων ἐφ' οἷς τοὺς ἄλλους ἔξεστιν ἀποκτείναναι, μόνον ἀνθρώπων ἐκεῖνον μὴδ'
ἐπὶ τούτοις ἐξέσται ἀποκτείνειν. ^[5]

Or23 57 φέρε, ἂν δέ τι συμβῇ τοιοῦτον οἷον ἴσως ἤδη τῷ καὶ ἄλλῳ, ἀπαλλαγῇ μὲν ἐκ Θράκης, ἐλθὼν δ'
εἰς πόλιν οἰκῇ που, τῆς μὲν ἐξουσίας μηκέτι κύριος ὢν δι' ἧς πολλὰ ποιεῖ τῶν ἀπειρημένων
ὑπὸ τῶν νόμων, τοῖς δ' ἔθουσιν καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις ταῦτ' ἐπιχειρῶν πράττειν, ἄλλο τι ἢ σιγῶντα
δεήσει Χαρίδημον ἑᾶν αὐτὸν ὑβρίζειν; οὐ γὰρ ἀποκτείνειν γ' ἀσφαλὲς οὐδὲ τιμωρίαν λαβεῖν ἣν
δίδως ὁ νόμος, διὰ τὸ ψήφισμα τουτί. ^[5]

Or23 58 καὶ μὴν εἴ τις ἐκεῖν' ὑπολαμβάνει, ποῦ δὲ γένοιτ' ἂν ταῦτα; τί κωλύει καμὲ λέγειν, τίς δ' ἂν
ἀποκτείνειν Χαρίδημον; ἀλλὰ μὴ τοῦτο σκοπῶμεν· ἀλλ' ἐπειδήπερ ἐστὶ τὸ φεῦγον ψήφισμα οὐκ

ἐπ' ἤδη γεγεννημένῳ τινὶ πράγματι, ἀλλ' ἐπὶ τοιούτῳ ὃ μὴδ' εἰ γενήσεται μηδεὶς οἶδεν, τὸ μὲν τοῦ μέλλοντος ἔσεσθαι κοινὸν ἀμφοῖν ὑπαρχέτω, πρὸς δὲ τοῦθ' ὑποθέντες ἀνθρωπίνως τὰς ἐλπίδας οὕτω σκοπῶμεν, ὥς τάχ' ἄν, εἰ τύχοι, καὶ τούτων κάκείνων συμβάντων. ^[5]

Or23 59 λύσασι μὲν τοίνυν τὸ ψήφισμα, ἂν ἄρα συμβῇ τι παθεῖν ἐκεῖνῳ, εἰσὶν αἱ κατὰ τοὺς νόμους ὑπὲρ αὐτοῦ τιμωρίαι· ἐῷσι δέ, ἂν ἄρ' ἐκεῖνος ζῶν ἀδικῇ τινα, ἀνήρηται τοῖς ὑβριζομένοις ἢ μετὰ τῶν νόμων δίκη. ὥστε πανταχῇ καὶ ἐναντίον ἐστὶ τοῖς νόμοις τὸ ψήφισμα καὶ λῦσαι συμφέρει. Λέγε τὸν μετὰ ταῦτα νόμον. ^[5]

Or23 60 ΝΟΜΟΣ. Καὶ ἐὰν φέροντα ἢ ἄγοντα βία ἀδίκως εὐθὺς ἀμυνόμενος κτείνει, νηποινεῖ τεθνάναι. Ἄλλα ταῦτ' ἐφ' οἷς ἔξεστι κτείνειν. Ἐὰν ἄγοντα ἢ φέροντα βία ἀδίκως εὐθὺς ἀμυνόμενος κτείνει, νηποινεῖ τεθνάναι· κελεύει. θεάσασθε πρὸς Διὸς ὥς εὖ· τῷ μὲν ὑπειπὼν, ἐφ' οἷς ἔξεῖναι κτείνειν, προσγράψαι τὸ 'εὐθὺς' ἀφεῖλε τὸν τοῦ βουλευσασθαί τι κακὸν χρόνον· τῷ δὲ 'ἀμυνόμενος' γράψαι δηλοῖ τῷ πάσχοντι διδοὺς τὴν ἐξουσίαν, οὐκ ἄλλῳ τινί. ὁ μὲν δὴ νόμος εὐθὺς ἀμυνομένῳ δέδωκεν ἀποκτινύναι, ὃ δ' οὐδὲν εἴρηκεν, ἀλλ' ἀπλῶς 'ἐάν τις ἀποκτείνει,' καὶ ὥς οἱ νόμοι διδόασιν. ^[10]

Or23 61 ἀλλὰ νῆ Δία συκοφαντοῦμεν τὸ πρᾶγμα· τίνα γὰρ οἶσει ἢ ἄξει βία ἀδίκως Χαρίδημος; πάντας ἀνθρώπους. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ' ὅτι πάντες οἱ στράτευμ' ἔχοντες, ὧν ἂν οἶωνται κρείττους ἔσεσθαι, ἄγουσι καὶ φέρουσι χρήματ' αἰτοῦντες. εἴτ' οὐ δεινόν, ὧ γῇ καὶ θεοί, καὶ φανερώς παράνομον, οὐ μόνον παρὰ τὸν γεγραμμένον νόμον, ἀλλὰ καὶ παρὰ τὸν κοινὸν ἀπάντων ἀνθρώπων, τὸν ἄγοντ' ἢ φέροντα βία τᾶμ' ἐν πολεμίου μοίρᾳ μὴ ἐξεῖναι μοι ἀμύνεσθαι, εἴ γε μὴδὲ τοῦτον τὸν τρόπον ἐξέσται Χαρίδημον ἀποκτείνειν, ἀλλὰ, ἐὰν ἀδικῶν ἄγῃ καὶ φέρῃ βία τὰ τινος ληζόμενος, ἀγώγιμος ὁ κτείνας ἔσται, τοῦ νόμου διδόντος, ἐὰν ἐπὶ τούτοις, ἀθῶον εἶναι; Λέγε τὸν μετὰ ταῦτα νόμον. ^[10]

Or23 62 ΝΟΜΟΣ. Ὅς ἂν ἄρχων ἢ ἰδιώτης αἴτιος ᾗ τὸν θεσμόν συγχυθῆναι τόνδε, ἢ μεταποιήσῃ αὐτόν, ἄτιμον εἶναι καὶ παῖδας [ἀτίμους] καὶ τὰ ἐκείνου. Ἦκούσατε μὲν τοῦ νόμου λέγοντος ἄντικρυς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅς ἂν ἄρχων ἢ ἰδιώτης αἴτιος ᾗ τὸν θεσμόν συγχυθῆναι τόνδε, ἢ μεταποιήσῃ αὐτόν, ἄτιμος ἔστω καὶ οἱ παῖδες καὶ τὰ ἐκείνου. Ἄρ' οὖν μικρὰν ἢ φαύλην πρόνοιαν ἔχειν ὑμῖν ὁ θεὸς τὸν νόμον δοκεῖ, ὅπως κύριος ἔσται καὶ μήτε συγχυθῆσεται μήτ' αὖ μεταποιηθῆσεται; ἀλλ' Ἀριστοκράτης οὕτοσι μικρὰ φροντίσας αὐτοῦ μεταποιεῖ καὶ συγχεῖ. τί γὰρ ἄλλ' ἐστὶν τὸ μεταποιεῖν ἢ ὅταν ἔξω τῶν τεταγμένων δικαστηρίων καὶ ὄρων, [ὧν εἴργεσθαι δεῖ,] διδῶ τις τὰς τιμωρίας, καὶ τὸ λόγου τυχεῖν ἀναιρῶν ἐκδότους ποιῇ; τί δ' ἄλλο τὸ συγχεῖν ἢ ὅταν ἐξῆς οὕτως πάντα τὰναντία τῶν ἐν τοῖς νόμοις τις γεγραμμένων γράφῃ; Οὐ τοίνυν τούτους μόνον τοὺς νόμους, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παραβέβηκεν, ἀλλὰ καὶ ἄλλους πολλοὺς οὓς οὐ παραγεγράμμεθα διὰ τὸ πλῆθος. ^[15]

Or23 63 ἀλλ' ἐν κεφαλαίῳ λέγω· ὅπόσοι νόμοι περὶ τῶν φονικῶν δικαστηρίων εἰσὶν, καλεῖσθαι λέγοντες ἢ μαρτυρεῖν ἢ διόμνυσθαι τοὺς ἀγωνιζομένους ἢ ἄλλ' ὅτιοῦν προστάττοντες, πάντας ὑπερβέβηκε τούτους καὶ πᾶσιν ἐναντίον εἴρηκεν τὸ ψήφισμα τουτί. οὗ γὰρ οὐ κλήσις, οὐ κρίσις, οὐ μαρτυρία συνειδότος, οὐ διωμοσία, ἀλλ' ἀπ' αἰτίας εὐθὺς ἢ τιμωρία γέγραπται, καὶ αὕτη ἦν ἀπαγορεύουσιν οἱ νόμοι, τί ἂν ἄλλο τις εἴποι; καίτοι ταῦτα πάντ' ἐπὶ πέντε δικαστηρίοις γίγνεται προστεταγμένα τοῖς νόμοις. ^[10]

Or23 64 νῆ Δία, ἴσως εἴποι τις ἄν, ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐδενός ἐστ' ἄξι' οὐδὲ δικαίως εὐρημένα, ἃ δ' ἔγραψεν οὗτος, δίκαια καὶ καλά. ἀλλὰ τούναντίον τούτου μὲν τοῦ ψηφίσματος οὐκ οἶδ' εἴ τι δεινότερον γέγονεν πώποτ' ἐν ὑμῖν, τούτων δὲ τῶν πάντων ὁπός' ἐστὶ δικαστήρι' ἐν ἀνθρώποις οὐδὲν οὔτε σεμνότερον οὔτε δικαιότερον φανήσεται. βούλομαι δ' εἰπεῖν διὰ βραχέων ἃ καὶ ζηλὸν τινα καὶ τιμὴν φέρει τῇ πόλει ρηθέντα καὶ ἡδίους ἔσεσθ' ἀκούσαντες. ἄρξομαι δ'

έντεϋθεν ὅθεν μάλιστα μαθήσεσθε, ἐπὶ τὴν δωρειὰν ἐπανελθὼν ἢ τῷ Χαριδῆμῳ δέδοται. Ἡμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Χαρίδημον ἐποιησάμεθα πολίτην, καὶ διὰ τῆς δωρειᾶς ταύτης μετεδώκαμεν αὐτῷ καὶ ἱερῶν καὶ ὁσίων καὶ νομίμων καὶ πάντων ὅσων περ αὐτοῖς μέτεστιν ἡμῖν. ^[10]

Or23 65 πολλὰ μὲν δὴ παρ' ἡμῖν ἐστι τοιαῦθ' οἷ' οὐχ ἐτέρωθι, ἐν δ' οὖν ἰδιώτατον πάντων καὶ σεμνότατον, τὸ ἐν Ἀρείῳ πάγῳ δικαστήριον, ὑπὲρ οὗ τοσαῦτ' ἔστιν εἰπεῖν καλὰ παραδεδομένα καὶ μυθώδη καὶ ὧν αὐτοὶ μάρτυρές ἐσμεν, ὅσα περὶ οὐδενὸς ἄλλου δικαστηρίου· ὧν ὥσπερ εἰ δείγματος εἶνεκ' ἀξιόν ἐστιν ἐν ἡ δὲ ἀκοῦσαι. ^[5]

Or23 66 τοῦτο μὲν τοίνυν τὰ παλαιά, ὡς ἡμῖν ἀκούειν παραδέδοται, ἐν μόνῳ τούτῳ τῷ δικαστηρίῳ δίκας φόνου θεοὶ καὶ δοῦναι καὶ λαβεῖν ἡξίωσαν καὶ δικασταὶ γενέσθαι διενεχθεῖσιν ἀλλήλοις, ὡς λόγος λαβεῖν μὲν Ποσειδῶν ὑπὲρ Ἀλιρροθίου τοῦ υἱοῦ παρ' Ἀρεως, δικάσαι δ' Εὐμενίσιν καὶ Ὀρέστῃ οἱ δώδεκα θεοί. καὶ τὰ μὲν δὴ παλαιὰ ταῦτα· τὰ δ' ὕστερον, τοῦτο μόνον τὸ δικαστήριον οὐχὶ τύραννος, οὐκ ὀλιγαρχία, οὐ δημοκρατία τὰς φονικὰς δίκας ἀφελέσθαι τετόλμηκεν, ἀλλὰ πάντες ἀσθενέστερον ἂν τὸ δίκαιον εὑρεῖν ἡγοῦνται περὶ τούτων αὐτοὶ τοῦ παρὰ τούτοις εὐρημένου δικαίου. πρὸς δὲ τούτοις τοιούτοις οὖσιν, ἐνταυθοὶ μόνον οὐδεὶς πώποτ' οὔτε φεύγων ἀλοὺς οὔτε διώκων ἡττηθεὶς ἐξήλεγξεν ὡς ἀδίκως ἐδικάσθη τὰ κριθέντα. ταύτην τοίνυν τὴν φυλακὴν καὶ τὰς ἐν ταύτῃ νομίμους τιμωρίας παραβὰς ὁ γράφων τὸ ψήφισμα τοδὶ ζῶντι μὲν ἐξουσίαν γέγραφεν τῷ Χαριδῆμῳ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούληται, παθόντος δέ τι τοῖς οἰκείοις συκοφαντίαν δέδωκεν. ^[10]

Or23 67 σκέψασθε γὰρ οὕτως. ἴστε δήπου τοῦθ' ἅπαντες, ὅτι ἐν Ἀρείῳ πάγῳ, οὗ δίδως ὁ νόμος καὶ κελεύει τοῦ φόνου δικάζεσθαι, πρῶτον μὲν διομεῖται κατ' ἐξωλείας αὐτοῦ καὶ γένους καὶ οἰκίας ὃ τιν' αἰτιώμενος εἰργάσθαι τι τοιοῦτον, εἴτ' οὐδὲ τὸν τυχόντα τιν' ὄρκον [τοῦτο ποιήσει] ἀλλ' ὃν οὐδεὶς ὄμνυσ' ὑπὲρ οὐδενὸς ἄλλου, στὰς ἐπὶ τῶν τομίῳν κάπρου καὶ κριοῦ καὶ ταύρου, καὶ τούτων ἐσφαγμένων ὑφ' ὧν δεῖ καὶ ἐν αἷς ἡμέραις καθήκει, ὥστε καὶ ἐκ τοῦ χρόνου καὶ ἐκ τῶν μεταχειριζομένων ἅπαν, ὅσον ἔσθ' ὅσιον, πεπραᾶχθαι. ^[5]

Or23 68 καὶ μετὰ ταῦθ' ὁ τὸν τοιοῦτον ὄρκον ὁμωμοκῶς οὕτω πεπίστευται, ἀλλ' ἐὰν ἐξελεγχθῇ μὴ λέγων ἀληθῆ, τὴν ἐπιорκίαν ἀπενεγκάμενος τοῖς αὐτοῦ παισὶν καὶ τῷ γένει πλέον οὐδ' ὀτιοῦν ἔξει.

Or23 69 ἂν δὲ δόξη τὰ δίκαι' ἐγκαλεῖν καὶ ἔλῃ τὸν δεδρακότα τοῦ φόνου, οὐδ' οὕτω κύριος γίγνεται τοῦ ἀλόντος, ἀλλ' ἐκείνου μὲν οἱ νόμοι κύριοι κολάσαι καὶ οἷς προστέτακται, τῷ δ' ἐπιδεῖν διδόντα δίκην ἔξεστιν, ἢν ἔταξ' ὁ νόμος, τὸν ἀλόντα, πέρα δ' οὐδὲν τούτου. καὶ τῷ μὲν διώκοντι ὑπάρχει ταῦτα, τῷ δὲ φεύγοντι τὰ μὲν τῆς διωμοσίας ταῦτά, τὸν πρότερον δ' ἔξεστιν εἰπόντα λόγον μεταστῆναι, καὶ οὐθ' ὁ διώκων οὐθ' οἱ δικάζοντες οὔτ' ἄλλος ἀνθρώπων οὐδεὶς κύριος κωλύσαι. ^[5]

Or23 70 τί δή ποτ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ' οὕτως ἔχει; ὅτι οἱ ταῦτ' ἐξ ἀρχῆς τὰ νόμιμα διαθέντες, οἵτινές ποτ' ἦσαν, εἴθ' ἥρωες εἴτε θεοί, οὐκ ἐπέθεντο τοῖς ἀτυχήμασιν, ἀλλ' ἀνθρωπίνως ἐπεκούφισαν, εἰς ὅσον εἶχε καλῶς, τὰς συμφοράς. ταῦτα μέντοι πάνθ' οὕτω καλῶς καὶ νομίμως ἔχονθ' ὁ γράφων τὸ ψήφισμα τουτὶ παραβεβηκῶς φαίνεται· ἐν γὰρ οὐδ' ὀτιοῦν ἐνὶ τούτων ἐν τῷ ψηφίσματι τῷ τούτου. καὶ πρῶτον μὲν παρ' ἐνὸς τούτου δικαστηρίου καὶ [παρὰ] τοὺς γεγραμμένους νόμους καὶ τᾶγραφα νόμιμα τὸ ψήφισμ' εἴρηται. Δεύτερον δ' ἕτερον δικαστήριον τὸ τῶν ἀκουσίῳ φόνων φανήσεται συγχέων, τοῦπὶ Παλλαδίῳ, καὶ τοὺς παρὰ τούτῳ νόμους παραβαίνων. ^[10]

Or23 71

καὶ γὰρ ἐνταῦθ' ὑπόκειται πρῶτον μὲν διωμοσία, δεύτερον δὲ λόγος, τρίτον δὲ γνώσις τοῦ δικαστηρίου, ὧν οὐδέν ἐστιν ἐν τῷ τούτου ψηφίσματι. ἂν δ' ἄλῳ καὶ δοκῇ τοῦργον εἰργάσθαι, οὐθ' ὁ διώκων τοῦ δεδρακότος κύριος οὔτ' ἄλλος οὐδεὶς πλὴν ὁ νόμος. ^[5]

Or23 72 τί οὖν ὁ νόμος κελεύει; τὸν ἀλόντ' ἐπ' ἀκουσίῳ φόνῳ ἔν τισιν εἰρημένοις χρόνοις ἀπελθεῖν τακτὴν ὁδόν, καὶ φεύγειν ἕως ἂν αἰδέσθῃται τινα τῶν ἐν γένει τοῦ πεπονθότος. τηνικαῦτα δ' ἤκειν δέδωκεν ἔστιν ὃν τρόπον, οὐχ ὃν ἂν τύχη, ἀλλὰ καὶ θῦσαι καὶ καθαρθῆναι καὶ ἄλλ' ἅττα διεῖρηκεν ἃ χρὴ ποιῆσαι, ὀρθῶς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάντα ταῦτα λέγων ὁ νόμος. ^[5]

Or23 73 καὶ γὰρ τὸ τῶν ἀκουσίων ἐλάττω τὴν τιμωρίαν ἢ τῶν ἐκουσίων τάξαι δίκαιον, καὶ τὸ παρασχόντ' ἀσφάλειαν ἀπελθεῖν οὕτω προστάττειν φεύγειν ὀρθῶς ἔστιν ἔχον, καὶ τὸ τὸν κατιόνθ' ὅσιον καὶ καθαίρεσθαι νομίμοις τισί, καὶ τὸ τοὺς νόμους κυρίους ἀπάντων εἶναι, καὶ πάντα ταῦτ' ἔχει καλῶς. ταῦτα τοίνυν ἅπαντα δικαίως οὕτω διορισθένθ' ὑπὸ τῶν ἐξ ἀρχῆς νομοθετησάντων παρέβη γράφων τὸ ψήφισμ' οὕτοσί. ταῦτα μὲν δὴ δύο τηλικάῦτα καὶ τοιαῦτα δικαστήρια καὶ νόμιμ' ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου παραδεδομένα οὕτως ἀναιδῶς ὑπερπεπήδηκεν. Τρίτον δ' ἕτερον πρὸς τούτοις δικαστήριον, ὃ πάντων ἀγιώτατα τούτων ἔχει καὶ φρικωδέστατα, ἂν τις ὁμολογῇ μὲν κτεῖναι, ἐννόμως δὲ φῇ δεδρακέναι. ^[10]

Or23 74 τοῦτο δ' ἐστὶ τοῦπὶ Δελφινίῳ. δοκοῦσι γάρ μοι, ὧ ἄνδρες δικασταί, ζητῆσαι τοῦτο πρῶτον ἀπάντων οἱ περὶ τούτων ἐν ἀρχῇ τὰ δίκαι' ὀρίσαντες, πότερ' οὐδένα χρὴ φόνον ὅσιον εἶναι νομίζειν ἢ τινά γ' ἔσθ' ὅσιον νομιστέον, λογιζόμενοι δ' ὅτι μητέρ' Ὀρέστης ἀπεκτονῶς ὁμολογῶν θεῶν δικαστῶν τυχὼν ἀποφυγγάνει, νομίσει δίκαιόν τιν' εἶναι φόνον· οὐ γὰρ ἂν τά γε μὴ δίκαια θεοὺς ψηφίσασθαι. ὥς δὲ τοῦτ' ἐνόμισαν, γράφουσιν ἤδη καὶ διορίζουσι σαφῶς ἐφ' οἷς ἐξεῖναι ἀποκτιννύναι. ^[10]

Or23 75 ἀλλ' οὐχ οὗτος οὐδὲν ἀφεῖλεν, ἀλλ' ἀπλῶς, ἐάν τις ἀποκτείνῃ Χαρίδημον, κἂν δικαίως, κἂν ὡς οἱ νόμοι διδόασιν, ἔκδοτον ποιεῖ. καίτοι πᾶσιν εἰσι πράγμασι καὶ λόγοις δύο προσθήκαι, ἡ τοῦ δικαίου καὶ ἀδίκου· ἅς ἅμα μὲν ταῦτ' ἀπ' ἀλλήλων οὐδὲν ἂν δύναίτο σχεῖν οὐδὲ λόγος οὐδεὶς (πῶς γὰρ ἂν δίκαι' ἅμα ταῦτά καὶ μὴ γένοιτο;); τὴν ἐτέραν δ' ἕκαστον ἔχον δοκιμάζεται, κἂν μὲν τὴν ἄδικον φανῇ, πονηρὸν κρίνεται, ἂν δὲ τὴν δικαίαν, χρηστὸν καὶ καλόν. σὺ τοίνυν οὐδετέραν προσέθηκας τούτων, ἂν τις ἀποκτείνῃ γράφων· ἀλλ' ἀόριστον εἰπὼν αὐτὴν τὴν αἰτίαν, καὶ μετὰ ταῦτ' εὐθύς προσγράψας ἀγώγιμον εἶναι, τρίτον τουτὶ δικαστήριον καὶ τὰ τούτου νόμιμα παραβεβηκῶς φαίνει. Τέταρτον τοίνυν ἄλλο πρὸς τούτοις τοῦπὶ Πρυτανεῖῳ. ^[10]

Or23 76 τοῦτο δ' ἐστὶ τί; ἐὰν λίθος ἢ ξύλον ἢ σίδηρος ἢ τι τοιοῦτον ἐμπεσὼν πατάξῃ, καὶ τὸν μὲν βάλόντ' ἀγνοῇ τις, αὐτὸ δ' εἰδῇ καὶ ἔχῃ τὸν φόνον εἰργασμένον, τούτοις ἐνταῦθα λαγχάνεται. εἰ τοίνυν τῶν ἀψύχων καὶ μὴ μετεχόντων τοῦ φρονεῖν οὐδὲν ἔσθ' ὅσιον, τοιαύτην ἔχον αἰτίαν, ἐὰν ἄκριτον, ἢ που τόν γ' ἀδικοῦντα μὲν οὐδὲν, ἐὰν τύχη, θήσω δ' ἀδικοῦντα, ἀλλ' ἄνθρωπόν γ' ὄντα καὶ μετεληφότα [τῇ τύχῃ] τῆς αὐτῆς ἡμῖν φύσεως, ἀνόσιον καὶ δεινὸν ἄνευ λόγου καὶ ψήφου ποιεῖν ἔκδοτον ἐπ' αἰτία τοιαύτῃ. Ἔτι τοίνυν πέμπτον δικαστήριον ἄλλο θεάσασθ' οἷον ὑπερβέβηκε, τὸ ἐν Φρεαττοῖ. ^[10]

Or23 77 ἐνταῦθα γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κελεύει δίκας ὑπέχειν ὁ νόμος, 'ἐάν τις ἐπ' ἀκουσίῳ φόνῳ πεφευγώς, μήπω τῶν ἐκβαλλόντων αὐτὸν ἡδεσμένων, αἰτίαν ἔχῃ ἐτέρου φόνου ἐκουσίου.' καὶ οὐχ, ὅτι δεῦρ' οὐχ οἷόν τ' ἐλθεῖν αὐτῷ, παρεῖδεν αὐτὸν ὁ ταῦθ' ἕκαστα τάξας, οὐδ', ὅτι καὶ πρότερόν τι τοιοῦτον ἐποίησε, καὶ δὴ τὴν ὁμοίαν ἐποιήσατο πιστὴν αἰτίαν κατ' αὐτοῦ, ἀλλὰ τὸ τ' εὐσεβὲς εὗρεν ὅπως ἔσται, κάκεῖνον οὐκ ἀπεστέρησε λόγου καὶ κρίσεως. ^[5]

Or23 78 τί οὖν ἐποίησεν; ἤγαγε τοὺς δικάσοντας οἱ προσελθεῖν οἷόν τ' ἐκείνῳ, τῆς χώρας ἀποδείξας τόπον τιν' ἐν Φρεαττοῖ καλούμενον ἐπὶ θαλάττῃ. εἴθ' ὁ μὲν ἐν πλοίῳ προσπλεύσας λέγει τῆς γῆς οὐχ ἀπτόμενος, οἱ δ' ἀκροῶνται καὶ δικάζουσιν ἐν τῇ γῇ· κἂν μὲν ἄλῳ, τὴν ἐπὶ τοῖς

έκουσίοις φόνοις δίκην ἔδωκε δικαίως, ἂν δ' ἀποφύγη, ταύτης μὲν ἀθῶος ἀφίεται, τὴν δ' ἐπὶ τῷ πρότερον φόνῳ φυγὴν ὑπέχει. τίνος οὖν ποθ' εἵνεκα ταῦθ' οὕτω διεσπούδασται; ἴσον ἡγεῖτ' ἀσέβημ' ὁ ταῦτα διαιρῶν τόν τ' ἀδικοῦντ' ἔαν καὶ τὸν ἀναίτιον ἐκδιδόναι πρὸ δίκης. ^[5]

Or23 79 καίτοι εἰ περὶ τῶν ἀνδροφόνων τῶν ἤδη κεκριμένων τοσαύτη σπουδὴ, ὅπως λόγου καὶ κρίσεως καὶ πάντων ὁπός' ἐστὶ δίκαια τεύζονται περὶ τῶν ὕστερον αἰτιῶν, ἥ που περί γε τοῦ μήθ' ἐαλωκότος μήτ' ἐγνωσμένου πότερον δέδρακεν ἢ οὐ καὶ πότερ' ἄκων ἢ ἐκόν, πάνδεινον γράφειν ὡς ἐκδοτέον τοῖς ἐγκαλοῦσιν. Ἔτι τοίνυν ἔσθ' ἔκτη τιμωρία πρὸς ἀπάσαις ταύταις, ἣν ὁμοίως παραβάς γέγραφεν τὸ ψήφισμ' οὗτοσί. ^[5]

Or23 80 εἰ πάντα ταῦτά τις ἡγνόηκεν, ἥ καὶ παρεληλύθασιν οἱ χρόνοι ἐν οἷς ἔδει τούτων ἕκαστα ποιεῖν, ἥ δι' ἄλλο τι οὐχὶ βούλεται τούτους τοὺς τρόπους ἐπεξιέναι, τὸν ἀνδροφόνον δ' ὁρᾷ περιόντ' ἐν τοῖς ἱεροῖς καὶ κατὰ τὴν ἀγοράν, ἀπάγειν ἔξεστιν εἰς τὸ δεσμωτήριον, οὐκ οἴκαδ' οὐδ' ὅποι βούλεται, ὥσπερ σὺ δέδωκας. κἀνταῦθ' ἀπαχθεὶς οὐδ' ὅτιοῦν, πρὶν ἂν κριθῇ, πείσεται, ἀλλ' ἐὰν μὲν ἀλῶ, θανάτῳ ζημιωθήσεται, ἐὰν δὲ μὴ μεταλάβῃ τὸ πέμπτον μέρος τῶν ψήφων ὁ ἀπαγαγών, χιλίας προσοφλήσει. ^[10]

Or23 81 ἀλλ' οὐχ οὗτος ἔγραψε ταῦτα, ἀλλὰ τὸν μὲν ἀθῶον αἰτιᾶσθαι, τὸν δ' ἄκριτον παραχρῆμ' ἐκδίδοσθαι. ἂν δέ τις ἀνθρώπων ἥ καὶ ὅλη πόλις τοσούτοις νομίμοις ἀναιρουμένοις ὅσοις ἐγὼ διεξελήλυθα, καὶ τοσούτοις δικαστηρίοις καταλυομένοις ὅσοις εἴρηκα, ἃ θεοὶ κατέδειξαν καὶ μετὰ ταῦτ' ἀνθρωποὶ χρῶνται πάντα τὸν χρόνον, βοηθήσῃ καὶ τὸν ὑβριζόμενον καὶ παρανομούμενον ἀφέληται, ἔκσπονδον ἔγραψεν εἶναι, καὶ οὐδὲ τούτῳ λόγον οὐδὲ κρίσιν πεποίηκεν, ἀλλὰ καὶ τοῦτον εὐθύς ἄνευ κρίσεως κολάζει. πῶς ἂν ἡ δεινότερον γένοιτ' ἢ παρανομώτερον τούτου ψήφισμα; Ἄρά τις ἡμῖν ἔτι λοιπός ἐστι νόμος; δεῖξον. ^[10]

Or23 82 οὗτοσί. λέγε τοῦτον. ΝΟΜΟΣ. Ἐάν τις βιαίῳ θανάτῳ ἀποθάνῃ, ὑπὲρ τούτου τοῖς προσήκουσιν εἶναι τὰς ἀνδροληψίας, ἕως ἂν ἡ δίκας τοῦ φόνου ὑπόσχωσιν ἢ τοὺς ἀποκτείναντας ἐκδῶσι. τὴν δὲ ἀνδροληψίαν εἶναι μέχρι τριῶν, πλέον δὲ μή. Πολλῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλῶς ἐχόντων νόμων οὐκ οἶδ' εἴ τινος ἦττον οὗτος ἔχει καλῶς καὶ δικαίως ὁ νόμος. σκέψασθε γὰρ ὡς νομίμως καὶ σφόδρ' ἀνθρωπίνως κεῖται. 'ἐάν τις βιαίῳ θανάτῳ ἀποθάνῃ,' φησίν. ^[10]

Or23 83 πρῶτον μὲν δὴ τοῦτο προσγράψας τὸ 'βιαίως,' σύμβολον πεποίηκεν ὧ γιγνώσκομεν ὅτι, ἂν ἀδίκως, λέγει. 'ὑπὲρ τούτου' φησὶ 'τοῖς προσήκουσιν εἶναι τὰς ἀνδροληψίας, ἕως ἂν ἡ δίκας τοῦ φόνου ὑπόσχωσιν ἢ τοὺς ἀποκτείναντας ἐκδῶσιν.' σκοπεῖσθ' ὡς καλῶς. πρότερον μὲν ὑποσχεῖν δίκας ἀξιοῖ, μετὰ ταῦτα δέ, ἂν τοῦτο μὴ βούλωνται, προσέταξεν ἐκδοῦναι· ἐὰν δὲ μηδέτερον τούτων ἐθέλωσι, 'τὸ ἀνδρολήψιον' φησιν 'εἶναι μέχρι τριῶν, πλέον δὲ μή.' παρὰ τοίνυν ὅλον τοῦτον τὸν νόμον εἴρηται τὸ ψήφισμα. ^[5]

Or23 84 πρῶτον μὲν γάρ, 'ἐάν τις ἀποκτείνῃ' γράφων, οὐ προσέγραψ' ἀδίκως οὐδὲ βιαίως οὐδ' ὅλως οὐδέν. εἴτα πρὸ τοῦ δίκην ἀξιῶσαι λαβεῖν, εὐθύς ἔγραψεν ἀγώγιμον εἶναι. πρὸς δὲ τούτοις ὁ μὲν νόμος, ἐὰν μήτε δίκας ὑπόσχωσι παρ' οἷς ἂν τὸ πάθος γένηται, μήτε τοὺς δεδρακότας ἐκδῶσι, κελεύει κατὰ τούτων εἶναι μέχρι τριῶν τὸ ἀνδρολήψιον· ὁ δὲ τούτους μὲν ἀθῶους παρῆκε, καὶ οὐδὲ λόγον πεποίηται περὶ αὐτῶν οὐδένα, τοὺς δὲ τὸν ἥδη πεφευγότα (θήσω γὰρ οὕτω) κατὰ τὸν κοινὸν ἀπάντων ἀνθρώπων νόμον, ὃς κεῖται τὸν φεύγοντα δέχεσθαι, ὑποδεξαμένους ἐκσπόνδους εἶναι γράφει, ἐὰν μὴ τὸν ἰκέτην ἐκδοτον διδῶσιν. ^[5]

Or23 85 οὐκοῦν καὶ τῷ μὴ προσθεῖναι πῶς, ἐὰν ἀποκτείνῃ, καὶ τῷ μηδεμίαν κρίσιν εἰπεῖν, καὶ τῷ μὴ δίκας αἰτεῖν, καὶ τῷ πανταχόθεν διδόναι λαβεῖν, καὶ τῷ τοὺς ὑποδεξαμένους, ἀλλὰ μὴ παρ' οἷς ἂν τὸ πάθος γένηται κολάζειν, καὶ πᾶσιν οὕτως φανερώς καὶ παρὰ τοῦτον εἴρηκε τὸν νόμον. Λέγε δὴ τὸν ἐφεξῆς. ^[10]

Or23 86

ΝΟΜΟΣ. Μηδὲ νόμον ἐπ' ἀνδρὶ ἐξεῖναι θεῖναι, ἐὰν μὴ τὸν αὐτὸν ἐπὶ πᾶσιν Ἀθηναίοις. Ἔστι μὲν οὐκέτι τῶν φονικῶν ὁδ' ὁ νῦν ἀνεγνωσμένος νόμος, ὃ ἄνδρες δικασταί, οὐδ' ὅτιοῦν δ' ἦττον ἔχει καλῶς, εἶπερ καὶ ἄλλος τις. ὥσπερ γὰρ τῆς ἄλλης πολιτείας ἴσον μέτεστιν ἐκάστω, οὕτως ὦρετο δεῖν καὶ τῶν νόμων ἴσον μετέχειν πάντας ὁ θεὸς αὐτόν, καὶ διὰ ταῦτ' ἔγραψεν 'μηδὲ νόμον ἐπ' ἀνδρὶ ἐξεῖναι θεῖναι, ἐὰν μὴ τὸν αὐτὸν ἐφ' ἅπασιν Ἀθηναίοις.' ὁπότε τοίνυν τὰ ψηφίσματα δεῖν κατὰ τοὺς νόμους ὁμολογεῖται γράφειν, ὁ γράφων ἰδίᾳ τι Χαριδῆμω τοιοῦτον ὁ μὴ πᾶσι καὶ ὑμῖν ἔσται, σαφῶς καὶ παρὰ τοῦτον ἂν εἰρηκῶς εἴῃ τὸν νόμον. οὐ γὰρ δήπου, ἂ μηδὲ νομοθετεῖν ἔξεστιν, ταῦτ' ἐν ψηφίσματι γράψας τις ἔννομ' ἂν εἰρηκῶς εἴῃ. Λέγε τὸν μετὰ ταῦτα νόμον. ^[15]

Or23 87 ἢ οὗτοι πάντες εἰσὶν; ΝΟΜΟΣ. Ψήφισμα δὲ μηδὲν μήτε βουλῆς μήτε δήμου νόμου κυριώτερον εἶναι. Κατάθου. Πάνυ μικρὸν ὑπέιληφά μοι τὸν λόγον, ὃ ἄνδρες δικασταί, καὶ ῥάδιον εἶναι περὶ τοῦ παρὰ τοῦτον εἰρησθαι τὸν νόμον τὸ ψήφισμα. ὅς γὰρ ὑπαρχόντων τοσούτων νόμων πάντας ὑπερβάς τούτους γέγραφεν καὶ κατέκλεις ἴδιον πρᾶγμα ψηφίσματι, τοῦτον τί τις ἄλλο ποιεῖν φήσει πλὴν ψήφισμα νόμου κυριώτερον ἀξιοῦν εἶναι; Βούλομαι τοίνυν ὑμῖν καὶ ἐν ἡ δύο ψηφίσματα δεῖξαι τῶν γεγραμμένων τοῖς ὡς ἀληθῶς εὐεργέταις τῆς πόλεως, ἵν' εἰδῇθ' ὅτι ῥάδιόν ἐστι γράφειν τὰ δίκαια, ὅταν αὐτοῦ τις εἴνεκα τούτου γράφῃ, τοῦ τιμῆσαι τινα καὶ μεταδοῦναι τῶν ἡμῖν ὑπαρχόντων, καὶ μὴ διὰ τοῦ ταῦτα δοκεῖν ποιεῖν βούληται κακουργεῖν καὶ παρακρούεσθαι. ^[5]

Or23 88 λέγε τὰ ψηφίσματα ταυτί. ἀλλ' ἵνα μὴ μακρὸν ὑμῖν ἀκούειν ᾗ, ἐξ ἐκάστου τῶν ψηφισμάτων αὐτὸ τοῦτ' ἐξείλεκται περὶ οὗ τούτου κατηγορῶ. λέγε. ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ. Ὅραθ' ὅτι πάντες, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν αὐτὸν τρόπον γεγράφασιν. ^[10]

Or23 89 ἔστω φησὶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἡ αὐτὴ τιμωρία καθάπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον ἀποκτείνῃ, κυρίους μὲν ἐῶντες τοὺς περὶ τούτων ὑπάρχοντας ὑμῖν νόμους, σεμνοὺς δ' ἀποφαίνοντες, οἳ γ' ἐν δωρεῖᾳς ἐποίησαντο τάξει τὸ τούτων μεταδοῦναι. ἀλλ' οὐκ Ἀριστοκράτης, ἀλλὰ προπηλακίζει μὲν καθ' ὅσον δύναται τούτους (ὡς γοῦν οὐδενὸς ἀξίων ἰδίον τι γράφειν ἐπεχείρησεν), μικρὰν δ' ἀποφαίνει κάκεινην τὴν δωρεῖαν ἢ τὴν πολιτείαν δεδώκατε τῷ Χαριδῆμῳ. ὅς γάρ, ὡς ἀγαπώντων τοῦθ' ὑμῶν καὶ προσοφειλόντων χάριν αὐτῷ, γέγραφεν καὶ πρὸς φυλάττειν ὑμᾶς ἐκείνον, ὅπως ἀδεῶς ὅ τι ἂν βούληται ποιῇ, πῶς οὐ τοῦθ' ὁ λέγω διαπράττεται; Οὐκ ἄγνωῶ τοίνυν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι ὡς μὲν οὐ παρὰ τοὺς νόμους φανερώς γέγραφεν τὸ ψήφισμα Ἀριστοκράτης οὐχ ἔξει δεῖξαι, ὁ δὲ δεινότατον πάντων ἐστίν, τὸ μηδεμίαν κρίσιν ἐν παντὶ ποιῆσαι τῷ ψηφίσματι τοιαύτης αἰτίας, τοῦθ' ὑφαιρεῖσθαι πειράσεται. ^[5]

Or23 90 ἐγὼ δὲ περὶ αὐτοῦ τούτου πολλὰ μὲν λέγειν οὐκ οἶμαι δεῖν, ἐκ δὲ τοῦ ψηφίσματος αὐτοῦ δεῖξω σαφῶς οὐδ' αὐτὸν τοῦτον ἡγούμενον εἶναι κρίσιν οὐδεμίαν τῷ τὴν αἰτίαν ἔχοντι.

Or23 91 γέγραφεν γὰρ ἑάν τις ἀποκτείνῃ Χαρίδημον, ἀγώγιμος ἔστω, ἐὰν δέ τις ἀφέλῃται ἢ πόλις ἢ ἰδιώτης, ἔκσπονδος ἔστω, οὐκ ἑάν μὴ παράσχη εἰς κρίσιν τὸν ἀφαιρεθέντα, ἀλλ' ὅλως εὐθύς. καίτοι εἴ γ' ἐδίδου κρίσιν καὶ μὴ ἀφηρεῖτο, τότε ἂν προσέγραψεν κατὰ τῶν ἀφελομένων τὴν τιμωρίαν, ὁπότε εἰς τὴν κρίσιν μὴ παρέσχον ὃν ἐξείλοντο. Οἶμαι τοίνυν αὐτὸν κάκεινον ἐρεῖν τὸν λόγον, καὶ σφόδρα ταύτῃ ζητήσιν ἐξαπατᾶν ὑμᾶς, ὡς ἄκυρόν ἐστι τὸ ψήφισμα· προβούλευμα γάρ ἐστιν, ὁ νόμος δ' ἐπέτεια κελεύει τὰ τῆς βουλῆς εἶναι ψηφίσματα, ὥστε κἂν αὐτοῦ νῦν ἀποψηφίσῃσθε, ἢ γε πόλις φλαῦρον οὐδὲν πείσεται κατὰ τὸ ψήφισμα τοῦτο. ^[5]

Or23 93 ἐγὼ δὲ πρὸς ταῦτ' οἶμαι δεῖν ὑμᾶς ἐκεῖν' ὑπολαμβάνειν, ὅτι τὸ ψήφισμα τοῦθ' οὗτος ἔγραψεν οὐχ ἵν' ὄντος ἀκύρου μηδὲν ἀηδὲς ὑμῖν συμβῇ (τὴν ἀρχὴν γὰρ ἐξῆν αὐτῷ μὴ γράφειν, εἴ γε τὸ βέλτιστον τῇ πόλει σκοπεῖν ἐβούλετο) ἀλλ' ἵν' ἐξαπατηθέντων ὑμῶν διαπράξαιντο τινες τάναντία τοῖς ὑμῖν συμφέρουσιν. οἱ δὲ γραψάμενοι καὶ χρόνους ἐμποίησαντες καὶ δι' οὓς

ἄκυρόν ἐστιν, ἡμεῖς ἐσμεν. ἄτοπον δὲ γένοιτ' ἂν, εἰ ὦν ἡμῖν χάριν εἰκὸς ὑπάρχειν, ταῦτα
τούτοις εἰς σωτηρίαν ὑπάρξειεν. ^[5]

Or23 94 ἔτι τοίνυν οὐδ' ἀπλοῦν τοῦθ' οὕτως ἐστίν, ὥς τις οἶεται. εἰ μὲν γὰρ μηδεὶς ἄλλος ἢν ὅστις
ἔμελλεν ὁμοίως τούτῳ τῶν συμφερόντων ὑμῖν ὀλιγορήσας γράφειν, ἴσως ἂν ἦν τοῦτο· νῦν δ'
ὄντων οὐκ ὀλίγων οὐχὶ καλῶς ἔχει μὴ λῦσαι τὸ ψήφισμ' ὑμῖν. τίς γὰρ οὐ γράψει θαρρῶν πάλιν,
ἡνίκ' ἂν ἦ τοῦτ' ἀποπεφευγός; τίς δ' οὐκ ἐπιψηφιεῖ; τίς δὲ γράψεται; οὐ τοίνυν τοῦτο σκεπτέον,
εἰ τοῦτ' ἔστιν ἄκυρον τοῖς χρόνοις, ἀλλ' ἐκέينو, ὅτι τῇ περὶ τούτου ψήφῳ, νῦν ἐὰν
ἀποψηφίσῃσθε, τοῖς ἀδικεῖν βουλομένοις αὐθις ὑμᾶς ἄδειαν δώσετε. Οὐ τοίνυν οὐδ' ἐκεῖνό μ',
ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, λέληθεν, ὅτι ἀπλῆν μὲν οὐδὲ δικαίαν οὐδ' ἡντινοῦν ἀπολογίαν
Ἀριστοκράτης ἔξει λέγειν, παραγωγὰς δὲ τινὰς τοιαύτας ἐρεῖ, ὥς ἄρα πολλὰ τοιαῦτ' ἤδη γέγονε
ψηφίσματα πολλοῖς. ^[10]

Or23 95 ἔστι δ' οὐδέν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦτο σημεῖον τοῦ τοῦτον ἔννομ' εἰρηκέναι· πολλὰ γὰρ
προφάσεις εἰσὶν δι' ἃς πολλάκις ὑμεῖς ἐξηπάτησθε. ^[5]

Or23 96 οἷον εἴ τι τῶν ἐαλωκότων ψηφισμάτων παρ' ὑμῖν μὴ ἐγράφη, κύριον ἂν δήπουθεν ἦν· καὶ μὴν
παρὰ τοὺς νόμους γ' ἂν εἴρητο. καὶ εἴ τί γε γραφὴν ἢ καθυφέντων τῶν κατηγόρων ἢ μὴ
δυνηθέντων μηδὲν διδάξαι ἀπέφυγεν, καὶ τοῦτ' οὐδὲν κωλύει παράνομον εἶναι. οὐκ ἄρ'
εὐορκοῦσιν οἱ δικάσαντες αὐτό; ναί. πῶς; ἐγὼ διδάξω. γνώμη τῇ δικαιοτάτῃ δικάσειν
ὁμωμόκασιν, ἢ δὲ τῆς γνώμης δόξα ἀφ' ὧν ἂν ἀκούσωσι παρίσταται· ὅτε τοίνυν κατὰ ταύτην
ἔθεντο τὴν ψῆφον, εὐσεβοῦσιν. ^[5]

Or23 97 πᾶς γὰρ ὁ μήτε δι' ἔχθραν μήτε δι' εὐνοίαν μήτε δι' ἄλλην ἄδικον πρόφασιν μηδεμίαν παρ' ἃ
γιγνώσκει θέμενος τὴν ψῆφον εὐσεβεῖ· εἰ γὰρ ἡγνόησέν τι διδασκόμενος, τοῦ μὴ συνεῖναι
δίκην οὐκ ὀφείλει δοῦναι· ἀλλ' εἴ τις εἰδὼς ἐκείνους προδέδωκεν ἢ ἐξαπατᾷ, οὗτός ἐστ' ἔνοχος
τῇ ἀρᾷ. διόπερ καταρᾶται καθ' ἐκάστην ἐκκλησίαν ὁ κῆρυξ, οὐκ εἴ τινες ἐξηπατήθησαν, ἀλλ' εἴ
τις ἐξαπατᾷ λέγων ἢ βουλὴν ἢ δῆμον ἢ τὴν ἡλιαίαν. ^[5]

Or23 98 μὴ δὲ τοῦθ' ὑμῖν ἐᾶτε λέγειν, ὥς γέγονεν, ἀλλ' ὥς ἔστι δίκαιον γίνεσθαι, μηδ' ὥς ἕτεροι
δικάσαντες ἐκύρωσαν ἐκεῖνα, ἀλλ' ὑμᾶς αὐτοὺς ἀξιοῦτε διδάσκειν ὥς δικαιότερ' ἡμῶν περὶ
τοῦδε λέγουσιν. εἰ δὲ τοῦτο μὴ δυνήσονται, οὐχὶ καλῶς ἔχειν ὑμῖν ἡγοῦμαι τὴν ἐτέρων ἀπάτην
κυριωτέραν ποιήσασθαι τῆς ὑμετέρας αὐτῶν γνώμης. ^[5]

Or23 99 ἔτι τοίνυν ἔμοιγε δοκεῖ καὶ σφόδρ' ἀναιδὴς ὁ τοιοῦτος εἶναι λόγος, ὥς γέγονεν καὶ πρότερόν
τισιν ἄλλοις τοιαῦτα ψηφίσματα. οὐ γὰρ εἴ τι πώποτε μὴ κατὰ τοὺς νόμους ἐπράχθη, σὺ δὲ
τοῦτ' ἐμιμήσω, διὰ τοῦτ' ἀποφεύγειν σοι προσήκει, ἀλλὰ τούναντίον πολὺ μᾶλλον ἀλίσκεσθαι
διὰ ταῦτα. ὥσπερ γάρ, εἴ τις ἐκείνων ἐάλω, σὺ τὰδ' οὐκ ἂν ἔγραψας, οὕτως, ἐὰν σὺ νῦν ἀλῶς,
ἄλλος οὐ γράψει. Ὡς μὲν τοίνυν οὐ παρὰ πάντας τοὺς νόμους φανερώς γέγραφεν τὸ ψήφισμ'
Ἀριστοκράτης, οὐκ οἶμαι λέγειν αὐτὸν ἔξειν· ἥδη δὲ τιν' εἶδον, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, γραφὴν
ἀγωνιζόμενον παρανόμων τοῖς νόμοις μὲν ἀλίσκόμενον, ὥς δὲ συμφέρονθ' ὑμῖν γέγραφεν
λέγειν ἐπιχειροῦντα καὶ ταύτῃ βιαζόμενον, εὐήθη μὲν, οἶμαι, μᾶλλον δ' ἀναιδῆ λόγον. ^[5]

Or23 101 εἰ γὰρ καὶ κατὰ τᾶλλα πάντα συμφέρει τὰ εἰρημένα, ἢ γ' ὁμωμοκότας κατὰ τοὺς νόμους
δικάσειν ὑμᾶς ἀξιοῖ κυροῦν ἢ μηδ' αὐτὸς ἔχει δικαίως δεῖξαι γεγραμμένα, ἀσύμφορ' ἂν εἴη,
εἴπερ τὸ εὐορκεῖν περὶ πλείστου πᾶσιν ἐστὶ ποιητέον· οὐ μὴν ἀλλ' ἔχει τιν' ὅμως ἢ ἀναιδεῖ αὐτὴ
λόγον. τούτῳ τοίνυν οὐδ' οὗτος ἐνέσται πρὸς ὑμᾶς ὁ λόγος· οὕτω γὰρ σφόδρ' ἐναντίον ὄν τοῖς
νόμοις τὸ ψήφισμα μᾶλλον ἀσύμφορόν ἐστιν ἢ παράνομον. ^[5]

Or23 102 βούλομαι δ' ἤδη καὶ τοῦθ' ὑμῖν ἐπιδεικνύναι. ἴνα δ' ὥς διὰ βραχυτάτου λόγου δῆλον ὃ
βούλομαι ποιήσω, παράδειγμά τι γνώριμον πᾶσιν ὑμῖν ἐρῶ. ἴσθ' ὅτι συμφέρει τῇ πόλει μήτε

- Θηβαίους μήτε Λακεδαιμονίους ισχύειν, ἀλλὰ τοῖς μὲν Φωκέας ἀντιπάλους, τοῖς δ' ἄλλους τινὰς εἶναι· ἐκ γὰρ τοῦ ταῦθ' οὕτως ἔχειν ἡμῖν ὑπάρχει μεγίστοις οὖσιν ἀσφαλῶς οἰκεῖν. ^[5]
- Or23 103 τοῦτο τοίνυν νομίζετε ταῦτ' οὐδ' οὕτως ἔχειν ἡμῖν ὑπάρχει μεγίστοις οὖσιν ἀσφαλῶς οἰκεῖν. ^[5]
- Or23 104 τοῦτο τοίνυν νομίζετε ταῦτ' οὐδ' οὕτως ἔχειν ἡμῖν ὑπάρχει μεγίστοις οὖσιν ἀσφαλῶς οἰκεῖν. ^[5]
- Or23 104 ἴνα δὲ μὴ πάνυ θαυμάζητ' εἰ τὰ παρ' ὑμῖν ψήφισματα τηλικαύτην ἔχει δύναμιν, γεγονὸς καὶ ὁ πάντες ἐπίστασθε πρῶτον ὑμᾶς ὑπομνήσω. ὅτε Μιλοκύθης ἀπέστη Κότυος, συχνὸν ἤδη χρόνον ὄντος τοῦ πολέμου, καὶ ἀπηλλαγμένου μὲν Ἐργοφίλου, μέλλοντος δ' Αὐτοκλέους ἐκπλεῖν στρατηγοῦ, ἐγράφη τι παρ' ὑμῖν ψήφισμα τοιοῦτον, δι' οὗ Μιλοκύθης μὲν ἀπῆλθε φοβηθεὶς καὶ νομίσας ὑμᾶς οὐ προσέχειν αὐτῷ, Κότυς δ' ἐγκρατὴς τοῦ τ' ὅρους τοῦ ἱεροῦ καὶ τῶν θησαυρῶν ἐγένετο. καὶ γὰρ τοι μετὰ ταῦτ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, Αὐτοκλῆς μὲν ἐκρίνεθ' ὡς ἀπολωλεκὼς Μιλοκύθην, οἱ δὲ χρόνοι κατὰ τοῦ τὸ ψήφισμ' εἰπόντος τῆς γραφῆς ἐξεληλύθεσαν, τὰ δὲ πράγματα ἀπωλώλει τῇ πόλει. ^[10]
- Or23 105 εὖ τοίνυν ἴσθ' ὅτι καὶ νῦν, εἰ μὴ λύσετε τὸ ψήφισμα τοδί, καὶ τοῖς βασιλεῦσι θαυμαστὴ γενήσεται δι' αὐτ' ἀθυμία καὶ τοῖς στρατηγοῖς αὐτῶν· ὅλως γὰρ ἡγήσονται παρεῶσθαι μὲν αὐτοί, πρὸς Κερσοβλέπτην δ' ἀποκλίνειν ὑμᾶς. εἰ δ' ἐκ τοῦ ταῦτα γινῶναι παραχωρήσονται τῆς ἀρχῆς ἐπὶ καιροῦ τινος αὐτοῖς ἐπιθεμένου τοῦ Κερσοβλέπτου, πάλιν ὁρᾶτε τί συμβήσεται. ^[5]
- Or23 106 φέρε γὰρ πρὸς θεῶν, ἂν ἡμᾶς ἀδικῇ Κερσοβλέπτῃς, ὁ μᾶλλον ἐλπίς ἢ μὴ δυνηθέντα ποιῆσαι, οὐκ ἐπ' ἐκείνους ἴμεν καὶ δι' ἐκείνων ἀσθενῇ ποιεῖν αὐτὸν ζητήσομεν; ἂν οὖν εἴπωρ' ἡμῖν ὅτι ὑμεῖς, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐ μόνον ἡμῖν ἀδικουμένοις οὐκ ἐβοηθήσατε, ἀλλὰ καὶ φόβον, ἂν ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν ἀμυνώμεθα, θαυμαστὸν παρεστήσατε, ψήφισμα ποιησάμενοι, τὸν ἐναντία τοῖς ὑμῖν συμφέρουσι καὶ ἡμῖν πράττοντ' ἐάν τις ἀποκτείνῃ, ἀγώγιμον εἶναι· οὐκ οὐκ ἐστὶ δίκαιοι βοηθοὺς καλεῖν ἡμᾶς, ἐφ' οἷς καὶ περὶ ὑμᾶς αὐτοὺς καὶ περὶ ἡμᾶς κακῶς ἐβουλεύσασθε, εἰπέ μοι, ταῦτ' ἐάν λέγωσιν, οὐ δικαιοτέρ' ἡμῶν ἐροῦσιν; ἔγωγ' οἶμαι. Καὶ μὴν οὐδ' ἐκεῖνός γ' ἔστιν εἰπεῖν, ὅτι νῆ Δί' εἰκότως ἐφενάκισθητε καὶ παρεκρούσθητε. ^[10]
- Or23 107 εἰ γὰρ μηδὲν εἶχετε τῶν ἄλλων λογίσασθαι, μηδ' ἐφ' ὑμῶν αὐτῶν οἷός τ' ἦτε ταῦτα συνεῖναι, ἣν ἰδεῖν παράδειγμα Ὀλυνθίους τουτουσί, οἱ τί πεπονηκότος αὐτοῖς Φιλίππου πῶς αὐτῷ χρῶνται; ἐκεῖνος ἐκείνοις Ποτειδαίαν οὐχὶ τηνικαῦτ' ἀπέδωκεν, ἡνίκ' ἀποστερεῖν οὐδέθ' οἷός τ' ἦν, ὥσπερ ὑμῖν Κερσοβλέπτῃς Χερρόνησον· ἀλλὰ πρὸς ὑμᾶς πολεμῶν χρήματα πόλλ' ἀναλώσας, ἐλὼν καὶ δυνηθεὶς ἂν αὐτὸς ἔχειν, εἵπερ ἐβουλήθη, παρέδωκεν καὶ οὐδ' ἐπεχείρησεν ἄλλο ποιεῖν οὐδέν. ^[5]
- Or23 108 ἀλλ' ὅμως ἐκεῖνοι, τέως μὲν ἐώρων αὐτὸν τηλικαύτον ἡλικὸς ὦν πιστὸς ὑπῆρχεν, σύμμαχοί τ' ἦσαν καὶ δι' ἐκεῖνον ἡμῖν ἐπολέμουν, ἐπειδὴ δ' εἶδον μείζω τῆς πρὸς αὐτοὺς πίστεως γιγνώμενον, τοσοῦτ' ἀπέχουσι τοῦ ψηφίσασθαι, ἐάν τις ἀποκτείνῃ τινὰ τῶν ἐκείνων συγκατεσκευακότων τὴν ἀρχήν, ἐκ τῶν ἑαυτῶν συμμάχων ἀγώγιμον εἶναι, ὥσθ' ὑμᾶς, οὐς ἴσασι πάντων ἀνθρώπων ἥδιστ' ἂν καὶ τοὺς ἐκείνου φίλους καὶ αὐτὸν τὸν Φίλιππον ἀποκτείναντας, φίλους πεποίηνται, φασὶ δὲ καὶ συμμάχους ποιήσεσθαι. ^[5]
- Or23 109 εἴτ' Ὀλυνθιοὶ μὲν ἴσασι τὸ μέλλον προορᾶν, ὑμεῖς δ' ὄντες Ἀθηναῖοι ταῦτ' οὐχὶ ποιήσετε; ἀλλ' αἰσχρὸν τοὺς <τῷ> περὶ πραγμάτων ἐπίστασθαι βουλεύεσθαι δοκοῦντας προέχειν ἥττον Ὀλυνθίων τὸ συμφέρον εἰδότας ὀφθῆναι. Ἀκούω τοίνυν αὐτὸν καὶ τοιοῦτόν τιν' ἐρεῖν λόγον, οἷον καὶ πρότερόν ποτ' Ἀριστόμαχος παρ' ὑμῖν ἐδημηγόρει, ὡς οὐκ ἔστιν ὅπως

ποτέ Κερσοβλέπτης αἰρήσεται Χερρόνησον ἀποστερεῖν ἐπιχειρῶν ἐχθρὸς ὑμῖν εἶναι· οὐδὲ γὰρ εἰ λάβοι καὶ κατὰσχοι, λυσιτελήσειν αὐτῷ. ^[5]

Or23 110 ἐκ μὲν γ' ἐκείνης οὐκ ἔστιν ὑπὲρ τριάκοντα τάλανθ' ἢ πρόσοδος μὴ πολεμουμένης, εἰ πολεμήσεται δέ, οὐδὲ ἓν· ἐκ δὲ τῶν ἐμπορίων, ἃ τότε ἂν κλεισθεῖη, πλεῖν ἢ διακόσια [τάλαντά ἐσθ' ἢ πρόσοδος]· ὥστε τί βουλόμενος μικρὰ λαμβάνειν καὶ πολεμεῖν ἂν ἔλοιτο, ἐξὸν τὰ πλείω καὶ φίλος εἶναι, θαυμάζειν φήσουσιν.

Or23 111 ἐγὼ δ' οὐκ ἀπορῶ μὲν εἰπεῖν πόλλ' ἅ μοι δοκεῖ μᾶλλον ἂν τις ἰδὼν ἀπιστεῖν εἰκότως ἢ τούτοις πιστεῦον ἐκεῖνον ἔαν μέγαν γίγνεσθαι· οὐ μὴν ἀλλ' ὁ μάλιστα πρόχειρον ἔχω, τοῦτ' ἐρῶ. ἴστε δὴπου Φίλιππον, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τουτονὶ τὸν Μακεδόνα, ᾧ πολὺ δὴπου μᾶλλον ἐλυσιτέλει τὰς ἐξ ἀπάσης Μακεδονίας προσόδους ἀδεῶς λαμβάνειν ἢ μετὰ κινδύνων τὰς ἐξ Ἀμφιπόλεως, καὶ χρῆσθαι φίλοις αἰρετώτερον ἢν αὐτῷ τοῖς πατρικοῖς ὑμῖν ἢ Θετταλοῖς, οἱ τὸν πατέρ' αὐτοῦ ποτ' ἐξέβαλον. ^[5]

Or23 112 ἄνευ γὰρ τούτου κάκεῖν' ἔστιν ἰδεῖν· ὑμεῖς μὲν, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδένα προὔδωκατε πώποτε τῶν φίλων, Θετταλοὶ δ' οὐδένα πώποθ' ὄντιν' οὔ. ἀλλ' ὅμως οὕτως ἐχόντων τούτων μικρὰ λαμβάνειν καὶ τοὺς ἀπίστους φίλους καὶ τὸ κινδυνεύειν ἀντὶ τοῦ μετ' ἀσφαλείας ζῆν ὁρᾶτε προηρημένον αὐτόν. ^[5]

Or23 113 τί δὴ ποτ' αἴτιον; οὐ γὰρ δὴ λόγον γε τὸ πρᾶγμ' οὕτωςι πρόχειρον ἔχει. ὅτι, ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, δυοῖν ἀγαθοῖν ὄντοι πᾶσιν ἀνθρώποις, τοῦ μὲν ἡγουμένου καὶ μεγίστου πάντων, τοῦ εὐτυχεῖν, τοῦ δ' ἐλάττονος μὲν τούτου, τῶν δ' ἄλλων μεγίστου, τοῦ καλῶς βουλευέσθαι, οὐχ ἅμ' ἢ κτῆσις παραγίγνεται τοῖς ἀνθρώποις, οὐδ' ἔχει τῶν εὖ πραττόντων οὐδεὶς ὅρον οὐδὲ τελευτὴν τῆς τοῦ πλεονεκτεῖν ἐπιθυμίας· δι' ὅπερ πολλοὶ πολλάκις μειζόνων ἐπιθυμοῦντες τὰ παρόντ' ἀπώλεσαν. ^[5]

Or23 114 καὶ τί δεῖ Φίλιππον λέγειν ἢ τιν' ἄλλον; ἀλλ' ὁ πατήρ αὐτὸς ὁ Κερσοβλέπτου Κότυς, ἡνίκα μὲν στασιάζοι πρὸς τινας, πρέσβεις πέμπων ἅπαντα ποιεῖν ἔτοιμος ἦν, καὶ τότε ἡσθάνετο ὡς ἄλυσιτελὲς τὸ τῇ πόλει πολεμεῖν· ἐπειδὴ δ' ὑφ' αὐτῷ τὴν Θράκην ἔχοι, κατελάμβανε τὰς πόλεις, ἡδίκηκε, μεθύων ἐπαρῶναι μάλιστα μὲν εἰς αὐτόν, εἴτα καὶ εἰς ἡμᾶς, τὴν χώραν ἐποιεῖθ' ἑαυτοῦ, τὸ πρᾶγμ' ἀμύχανον ἦν. τῶν γὰρ ὑπὲρ τοῦ πλεονεκτεῖν ἐπιχειρούντων οἷς οὐ χρὴ οὐ τὰ δυσχερέσταθ' ἕκαστος εἴωθε λογίζεσθαι, ἀλλ' ἃ κατορθώσας διαπράσσεται. ἐγὼ δὲ δεῖν ὑμᾶς οἶμαι τοῦτον τὸν τρόπον βεβουλευῆσθαι, ὅπως, ἂν μὲν ἃ χρὴ περὶ ὑμῶν γινώσκῃ Κερσοβλέπτης, μηδὲν ὑφ' ὑμῶν ἀδικήσεται, ἂν δ' ἀλόγως ἀδικεῖν ἐπιχειρῇ, μὴ μείζων ἔσται τοῦ δίκην δοῦναι. ^[10]

Or23 115 ἀναγνώσομαι δ' ὑμῖν τὴν ἐπιστολὴν ἣν, ὅτ' ἀφειστήκει Μιλτοκύθης, Κότυς ἔπεμψεν, καὶ ἣν [ὅτε] πᾶσαν ἔχων τὴν ἀρχὴν πέμψας Τιμομάχῳ τὰ χωρὶ ὑμῶν ἐξεῖλεν. ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ. Τοῦτ', ᾧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ παράδειγμ' ἐορακότες, ἂν ἐμοὶ πείθησθε, κάκεῖν' εἰδότες, ὅτι Φίλιππος, ὅτε μὲν Ἀμφίπολιν ἐπολιόρκει, ἴν' ὑμῖν παραδῶ πολιορκεῖν ἔφη, ἐπειδὴ δ' ἔλαβεν, καὶ Ποτείδαιαν προσαφείλετο, ἐκείνην τὴν πίστιν βουλήσεσθ' ἔχειν, ἥνπερ φασὶ πρὸς Λακεδαιμονίους ποτ' εἰπεῖν Φιλοκράτην τὸν Ἐφιάλτου. ^[5]

Or23 117 καὶ γὰρ ἐκεῖνόν φασι, ἐξαπατώντων τι τῶν Λακεδαιμονίων καὶ προτεινόντων πίστιν ἦντινα βούλεται λαμβάνειν, εἰπεῖν ὅτι πίστιν ἂν οἶεται γενέσθαι μόνην, εἰ δεῖξιαν ὅπως, ἂν ἀδικεῖν βούλωνται, μὴ δυνήσονται, ἐπεὶ ὅτι γ' αἰεὶ βουλήσονται εὖ εἰδέναι· ἔως ἂν οὖν δύνωνται, πίστιν οὐκ εἶναι. ταύτην, ἂν ἐμοὶ χρῆσθε συμβούλῳ, φυλάξτε τὴν πίστιν πρὸς τοῦτον τὸν Θράκα, καὶ μὴ βουλήσεσθ' εἰδέναι τιν' ἂν, εἰ πάσης ἄρξειε Θράκης, πρὸς ὑμᾶς σχοίῃ γνώμην. Ὅτι τοῖνυν ὅλως οὐδ' ὑγιαίνόντων ἐστὶν ἀνθρώπων τοιαῦτα γράφειν ψηφίσματα καὶ διδόναι τισὶ τοιαύτας δωρείας, καὶ τοῦτ' ἐκ πολλῶν ῥάδιον γυνῶναι. ^[5]

- Or23 118 ἴστε γὰρ δήπου πάντες, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῦθ' ὁμοίως ἐμοί, ὅτι τὸν Κότυν ποτ' ἐκεῖνον ἐποιήσασθε πολίτην, δηλὸν ὡς κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον εὖνον ἡγούμενοι. καὶ μὴν καὶ χρυσοῖς στεφάνοις ἐστεφανοῦτε, οὐκ ἄν, εἴ γ' ἐχθρὸν ἡγεῖσθε. ^[5]
- Or23 119 ἀλλ' ὅμως, ἐπειδὴ πονηρὸς καὶ θεοῖς ἐχθρὸς ἦν καὶ μεγάλ' ὑμᾶς ἠδίκηκε, τοὺς ἀποκτείναντας ἐκεῖνον Πύθωνα καὶ Ἡρακλείδην, τοὺς Αἰνίους, πολίτας ἐποιήσασθ' ὡς εὐεργέτας καὶ χρυσοῖς στεφάνοις ἐστεφανώσατε. εἰ δὴ τότε, ὅθ' ὑμῖν οἰκείως ἔχειν ὁ Κότυς ἐδόκει, ἔγραψέ τις, ἂν τις ἀποκτείνῃ Κότυν, ἔκδοτον αὐτὸν εἶναι, πότερ' ἐξέδοτ' ἂν τὸν Πύθωνα καὶ τὸν ἀδελφόν, ἢ παρὰ τὸ ψήφισμα τοῦτο πολίτας ἐποιεῖσθε καὶ ὡς εὐεργέτας ἐτιμᾶτε; τί δ'; Ἀλέξανδρον ἐκεῖνον τὸν Θετταλόν, ἡνίκ' εἶχε μὲν αἰχμάλωτον δήσας Πελοπίδαν, ἐχθρὸς δ' ὡς οὐδεὶς ἦν Θηβαίοις, ὑμῖν δ' οἰκείως διέκειθ' οὕτως ὥστε παρ' ὑμῶν στρατηγὸν αἰτεῖν, ἐβοηθεῖτε δ' αὐτῷ καὶ πάντ' ἦν Ἀλέξανδρος, πρὸς Διὸς εἴ τις ἔγραψεν, ἂν τις ἀποκτείνῃ Ἀλέξανδρον, ἀγώγιμον εἶναι, ἄρ' ἂν ὦν μετὰ ταῦθ' ὕβρισεν καὶ προὔπηλάκισεν ἀσφαλὲς ἦν τῷ παρ' αὐτοῦ δίκην πειραῖσθαι λαβεῖν; τί δὲ τᾶλλα λέγοι τις ἄν; ἀλλ' ὁ μάλιστα δοκῶν νῦν ἡμῖν ἐχθρὸς εἶναι Φίλιππος οὐτοσί, εἰ τότε, ὅτ' Ἀργαῖον κατάγοντας λαβὼν τῶν ἡμετέρων τινὰς πολιτῶν ἀφῆκε μὲν αὐτούς, ἀπέδωκε δὲ πάνθ' ὅς' ἀπώλεσαν αὐτοῖς, πέμψας δὲ γράμματα' ἐπηγγέλλεθ' ἔτοιμος εἶναι συμμαχίαν ποιεῖσθαι καὶ τὴν πατρικὴν φιλίαν ἀνανεοῦσθαι, εἰ τότ' ἠξίωσε τυχεῖν τούτων καὶ τις ἔγραψε τῶν ἀφεθέντων ὑπ' αὐτοῦ, ἔάν τις ἀποκτείνῃ Φίλιππον, ἀγώγιμον εἶναι, καλήν γ' ὕβριν ἤμεν ἂν ὑβρισμένοι. ^[5]
- Or23 122 ἄρά γ' ὁρᾶτε καὶ καταμανθάνετε, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ἐφ' ἐκάστου τούτων ἡλικίην ἂν ὠφληκότες ἦτε παράνοιαν, εἴ τι τοιοῦτον ἐτυχάνετε' ἐψηφισμένοι; ἔστι γὰρ οὐχ ὕγιαιόντων, οἶμαι, ἀνθρώπων, οὐθ' ὅταν τιν' ὑπειλήφωσι φίλον, οὕτω πιστεύειν ὥστε, ἂν ἀδικεῖν ἐπιχειρῇ, τὸ ἀμύνασθαι σφῶν αὐτῶν ἀφελέσθαι, οὐθ' ὅταν ἐχθρὸν τιν' ἡγῶνται, οὕτως αὖ μισεῖν ὥστε, ἂν παυσάμενος βούληται φίλος εἶναι, τὸ ποιεῖν ἐξεῖναι ταῦτα κωλύσαι; ἀλλ' ἄχρι τούτου καὶ φιλεῖν, οἶμαι, χρή καὶ μισεῖν, μηδετέρου τὸν καιρὸν ὑπερβάλλοντας. Οὐ τοίνυν ἔγωγ' οὐδ' ἐκεῖν' ἰδεῖν δύναμαι, ὡς οὐχὶ πάντες ἄνθρωποι τούτων ἀξιώσουσι τυχεῖν, ὅσοις πέρ ἐστι καὶ ἡτισοῦν εὐεργεσίας πρόφασιν πρὸς ὑμᾶς, εἰ Χαριδῆμω δώσετε, οἶον, εἰ βούλεσθε, Σίμων, Βιάνωρ, Ἀθηνόδωρος, ἄλλοι μυρίοι. ^[5]
- Or23 123 εἰ μὲν τοίνυν πᾶσι ψηφιοῦμεθα ταῦτα, λήσομεν, ὡς ἔοικε, μισθοφόρων ἔργον ἀνθρώπων ποιοῦντες τὴν ἐκάστου σωτηρίαν τούτων δορυφοροῦντες· εἰ δὲ τῷ μὲν, τοῖς δ' οὐ, δικαίως ἐγκαλοῦσιν οἱ μὴ τυχόντες.
- Or23 124 φέρ', ἔάν δὲ καὶ Μενέστρατος ἡμᾶς ὁ Ἑρετριεὺς ἀξιῷ ταῦτα καὶ αὐτῷ ψηφίσασθαι, ἢ Φάυλλος ὁ Φωκεὺς ἢ τις ἄλλος δυνάστης (πολλοῖς δὲ δήπου διὰ καιροὺς τινὰς πολλάκις φίλοι γιγνόμεθα), πότερον ψηφιοῦμεθα πᾶσιν ἢ οὐ; ψηφιοῦμεθα νῆ Δία. καὶ τί φήσομεν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλόν, εἰ τῶν Ἑλλήνων ἐπ' ἐλευθερίᾳ προεστάναι φάσκοντες τοὺς ἰδίᾳ δυνάμεις ἐπὶ τοῖς πλήθεσι κεκτημένους δορυφοροῦντες φανούμεθα; εἰ γὰρ ἐστὶ τῷ δοτέον τι τοιοῦτον, ὡς ἔγωγ' οὐ φημι, πρῶτον μὲν τῷ μηδὲν ἡδικηκότι πώποτε, δεύτερον δὲ μηδ' ἂν ἀδικεῖν βούληται δυνησομένῳ, ἔπειθ' ὡς ἀληθῶς ὅστις ἅπασιν ἀνθρώποις ἔσται φανερόν ὑπὲρ τοῦ μή <τι> παθεῖν ταῦθ' εὐρισκόμενος, καὶ οὐκ ἐπὶ τῷ ποιεῖν μετ' ἀδείας ἐτέρους κακῶς, τούτῳ δοτέον. ^[5]
- Or23 125 ὅτι μὲν τοίνυν ὁ Χαρίδημος οὔτε τῶν ἀναμαρτήτων ἐστὶ πρὸς ὑμᾶς οὔτε τῶν ἵνα μή τι πάθῃ ταῦθ' εὐρισκομένων, ἔασω· ἀλλ' ὡς οὐδὲ πιστὸς εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον, ἀκούσατέ μου, καὶ σκοπεῖτε, ἂν ὑμῖν ὀρθῶς ἐξετάζειν δοκῶ. Ἐγὼ νομίζω, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅσοι μὲν τῶν ἡμετέρων ἐθῶν καὶ νόμων ἐπιθυμητὰ γενόμενοι πολῖται γενέσθαι ἐσπούδασαν, ἅμα τ' αὐτοὺς ἂν τυγχάνειν τούτων καὶ παρ' ἡμῖν οἰκεῖν καὶ μετέχειν ὧν ἐπεθύμησαν· ὅσους δὲ τούτων μὲν μηδενὸς μήτ' ἐπιθυμία μήτε ζῆλος εἰσέρχεται, τὴν πλεονεξίαν δ' ἀγαπῶσιν ἢν διὰ τοῦ δοκεῖν

- ὕφ' ὑμῶν τιμᾶσθαι καρποῦνται, τούτους δ' οἶομαι, μᾶλλον δ' οἶδα σαφῶς, ὅταν ποτὲ μείζονος πλεονεξίας ἐτέρωθεν ἐλπίδ' ἴδωσιν, οὐδ' ὅτιοῦν ὑμῶν φροντίσαντας ἐκείνην θεραπεύσειν. ^[5]
- Or23 127 οἶον, ἴν' εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς πρὸς ὃ ταῦτ' ἐγὼ βλέπων λέγω, Πύθων οὐτοσί, ὅτε μὲν Κότυν εὐθὺς ἀπεκτονῶς οὐκ ἀσφαλὲς ἤγεϊτ' ἀπελθεῖν ὅποι τύχοι, ἦλθεν ὡς ὑμᾶς καὶ πολιτείαν ᾗτησεν καὶ πάντων ἐποιήσατο πρῶτους ὑμᾶς, ἐπειδὴ δ' οἶεται τὰ Φιλίππου πράγματα συμφέρειν αὐτῷ μᾶλλον, οὐδ' ὅτιοῦν ὑμῶν φροντίσας τὰ κείνου φρονεῖ. οὐ γὰρ ἐστίν, οὐκ ἔστιν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, παρὰ τούτοις τοῖς ἐπὶ τῇ τοῦ πλεονεκτεῖν προαιρέσει ζῶσιν οὐδὲν οὔτε βέβαιον οὔθ' ὅσιον, ἀλλὰ δεῖ τούτων, ὅστις εὖ φρονεῖ, φυλαττόμενον περιεῖναι, μὴ προπιστεύσαντα κατηγορεῖν. ^[10]
- Or23 128 εἰ τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸνναντίον ἢ τάληθές ὑπάρχει, θεῖμεν τὸν Χαρίδημον αὐτὸν καὶ γεγενῆσθαι περὶ ἡμᾶς σπουδαῖον καὶ εἶναι καὶ ἔσεσθαι, καὶ μηδέποτε ἄλλην γνώμην ἢ ταύτην σχήσειν, οὐδὲν μᾶλλον ἔχει καλῶς ταῦτ' αὐτῷ ψηφίσασθαι. εἰ μὲν γὰρ ἐπ' ἄλλο τι ταύτην τὴν ἄδειαν ἐλάμβανε, τὴν ἐκ τοῦ ψηφίσματος, ἢ τὰ Κερσοβλέπτου πράγματα, ἥττον ἂν ἦν δεινόν· νῦν δέ, ὑπὲρ οὗ καταχρήσεται τῇ διὰ τοῦ ψηφίσματος πλεονεξίᾳ, οὐκ ἀξιόπιστον οὔθ' ἡμῖν οὔτ' ἐκείνῳ λογιζόμενος [αὐτὸν] εὐρίσκω. ^[5]
- Or23 129 σκέψασθε δ' ὡς δικαίως ἕκαστ' ἐξετάζω, καὶ σφόδρα γ' εἰκότως δεδιώς. ἐγὼ σκοπῶ Κότυν, ὅτι κηδεστής ἦν Ἰφικράτει τὸν αὐτὸν τρόπον ὄνπερ Χαριδῆμῳ Κερσοβλέπτης, καὶ τὰ πεπραγμέν' ὁρῶ πολλῶν μείζονα καὶ χάριτος πλείονος ἄξι' ὑπὲρ Κότυος Ἰφικράτει ἢ ὑπὲρ Κερσοβλέπτου Χαριδῆμῳ. ^[5]
- Or23 130 σκεψόμεθα δ' οὕτως. ἴστε δήπου τοῦτ', ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι χαλκῆς εἰκόνης οὔσης παρ' ὑμῖν Ἰφικράτει καὶ σιτήσεως ἐν πρυτανείῳ καὶ δωρειῶν καὶ τιμῶν ἄλλων, δι' ἃς εὐδαίμων ἐκείνος ἦν, ὅμως ἐτόλμησεν ὑπὲρ τῶν Κότυος πραγμάτων ἐναντία τοῖς ὑμετέροις στρατηγοῖς ναυμαχεῖν, καὶ περὶ πλείονος ἐποιήσατο τὴν ἐκείνου σωτηρίαν ἢ τὰς ὑπαρχούσας ἑαυτῷ παρ' ὑμῖν τιμὰς· καὶ εἰ μὴ μετριωτέραν ἔσχετε τὴν ὀργὴν ὑμεῖς τῆς ἐκείνου προπετείας, οὐδὲν ἂν αὐτὸν ἐκώλυεν ἀθλιώτατον ἀνθρώπων ἀπάντων εἶναι. ^[5]
- Or23 131 ἀλλ' ὅμως ὁ Κότυς, ὑπ' ἐκείνου σωθεὶς καὶ λαβὼν ἔργῳ τῆς ἐκείνου φιλίας πεῖραν, ἐπειδὴ βεβαίως ἠγήσατο σῶς εἶναι, οὐχ ὅπως ἀποδώσει χάριν ἐσπούδασεν αὐτῷ καὶ πρὸς ὑμᾶς δι' ἐκείνου τι φιλόανθρωπον ἔπραξεν, ἵνα συγγνώμης ἐπὶ τοῖς πεπραγμένοις τύχη, ἀλλὰ πᾶν τὸνναντίον ἠξίου μὲν αὐτὸν συμπολιορκεῖν τὰ λοιπὰ τῶν ὑμετέρων χωρίων, οὐκ ἐθέλοντος δ' ἐκείνου, λαβὼν αὐτὸς τὴν τε βαρβαρικὴν δύναμιν καὶ τὴν ὑπ' ἐκείνου συνειλεγμένην, καὶ τὸν Χαρίδημον τοῦτον προσμισθωσάμενος, προσέβαλλε τοῖς ὑμετέροις χωρίοις, καὶ εἰς τοῦτο κατέστησε τὸν Ἰφικράτην ἀπορίας, ὥστ' ἀπελθόντ' εἰς Ἀντισσαν οἰκεῖν καὶ πάλιν εἰς Δρῦν, ἠγούμενον ὡς μὲν ὑμᾶς οὐχὶ καλῶς ἔχειν ἔλθεῖν, οὐς ὑστέρους ἐπεποιήτο τοῦ Θρακὸς καὶ τοῦ βαρβάρου, παρ' ἐκείνῳ δ' οὐκ ἀσφαλὲς εἶναι μένειν, ὃν οὕτως ὀλιγωροῦνθ' ἐώρα τῆς ἑαυτοῦ σωτηρίας. ^[5]
- Or23 133 ἂν οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ Κερσοβλέπτης ἐκ τῆς τῷ Χαριδῆμῳ νῦν ἀδείας κατασκευαζομένης αὐξηθεὶς ὀλιγορῇ μὲν ἐκείνου, νεωτερίζῃ δέ τι καὶ κινήσῃ πρὸς ὑμᾶς, ἐξαρκεῖ τοῦθ' ὑμῖν, ἐὰν Χαρίδημος ἐξαπατηθῇ, τὸν Θρακ' ἰσχυρὸν ἐφ' ὑμᾶς αὐτοὺς κατεσκευακέναι; ἐγὼ μὲν οὐκ ἀξιῶ. καὶ γὰρ ἐκεῖνο νομίζω δίκαιον, εἰ μὲν αἰσθάνεται ταῦτα καὶ προορᾷ Χαρίδημος, εἴθ' ὅπως τοιούτων ψηφισμάτων τεύξεται διαπράττεται, ὡς ἐπιβουλεύοντι μὴ ἐπιτρέπειν αὐτῷ, εἰ δὲ λέληθεν αὐτόν, ὅσῳ μᾶλλον εὖνουν τις αὐτὸν ὑπείλφηεν εἶναι, τοσοῦτῳ μᾶλλον προῖδέσθαι καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ ὑπὲρ ἐκείνου. ^[5]
- Or23 134 ἔστι γὰρ φίλων ἀγαθῶν οὐ τὰ τοιαῦτα χαρίζεσθαι τοῖς εὖνοις, ἐξ ὧν κἀκείνοις καὶ σφίσιν αὐτοῖς ἔσται τις βλάβη, ἀλλ' ὃ μὲν ἂν μέλλῃ συνοίσειν ἀμφοῖν, συμπράττειν, ὃ δ' ἂν αὐτὸς

ἄμεινον ἐκείνου προορᾷ, πρὸς τὸ καλῶς ἔχον τίθεσθαι καὶ μὴ τὴν ἤδη χάριν τοῦ μετὰ ταῦτα χρόνου παντὸς περὶ πλείονος ἡγεῖσθαι. ^[5]

Or23 135 οὐ τοίνυν οὐδ' ἐκεῖνο λογιζόμενος δύναμαι κατιδεῖν, ὥς, εἰ καὶ βάρβαρος καὶ ἄπιστος ὁ Κερσοβλέπτης, ὅμως προνοηθεῖ γ' ἂν μὴ τὰ τηλικαῦτ' ἀδικῆσαι Χαρίδημον. ὅταν γὰρ πάλιν ἐξετάσω ἡλικίων Κότυς Ἰφικράτην ἀποστερήσειν μέλλων οὐδὲν ἐφρόντισεν, παντελῶς τούτῳ γ' οὐδὲν ἂν ἡγοῦμαι μελῆσαι τῶν ἀπολουμένων Χαριδήμῳ. ^[5]

Or23 136 ὁ μὲν γ' ἐκείνον τιμάς, σίτησιν, εἰκόνας, πατρίδ' ἢ ζηλωτὸν αὐτὸν ἐποίησεν, ὀλίγου δέω λέγειν πάνθ' ὧν ἄνευ ζῆν οὐκ ἄξιον ἦν Ἰφικράτει, νομίζων ἀποστερήσειν οὐκ ἐπεστράφη· οὗτος δ' ὡς ἀληθῶς τίνος ἂν καὶ λόγον σχοίη μὴ [τίνος] Χαρίδημον ἀποστερήσει; οὐδ' ὅτι οὖν ἐστὶ γὰρ παρ' ὑμῖν αὐτῷ, οὐ παῖδες, οὐκ εἰκῶν, οὐ συγγενεῖς, οὐκ ἄλλ' οὐδέν. ^[5]

Or23 137 καὶ μὴν εἰ μήτε φύσει πιστὸς ὁ Κερσοβλέπτης, ἔκ τε τῶν γεγεννημένων πρότερον δικαίως ἄπιστος, μηδὲν τε τοιοῦτον ὑπάρχει τοῖς πράγμασιν δι' ὃ κὰν παρὰ γνώμην καὶ φύσιν προνοηθεῖ τι τοῦ Χαριδήμου, τίνος εἶνεχ' ἀπλῶς καὶ κομιδῇ τετυφωμένως οὕτως, ἃ βούλεται διαπράξασθαι, συλλάβωμεν αὐτῷ, καὶ ταῦτ' ἐφ' ἡμῖν ὄντα; ἐγὼ μὲν οὐχ ὀρώ. Ὅτι τοίνυν ἄνευ τοῦ τοῖς πράγμασι μὴ συμφέρειν τὸ ψήφισμα, οὐδὲ πρὸς δόξαν συμφέρει τῇ πόλει τοιοῦτον οὐδὲν ἐψηφισμένη φαίνεσθαι, καὶ τοῦτο δεῖ μαθεῖν ὑμᾶς. ^[5]

Or23 138 εἰ μὲν γάρ, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πόλιν οἰκοῦντί τῳ καὶ νόμοις πολιτευομένῳ τὸ ψήφισμ' ἐγγράπτο, δεινὸν ὃν ἦττον ἂν ἦν αἰσχρὸν· νῦν δὲ γέγραπται Χαριδήμῳ τῷ πόλιν μὲν οὐδ' ἡντινοῦν οἰκοῦντι, Θρακὶ δ' ἀνθρώπῳ [βασιλεῖ] στρατηγοῦντι καὶ διὰ τῆς ἐκείνου βασιλείας πολλοὺς ἀδικοῦντι. ἴστε γὰρ δήπου τοῦθ' ὅτι πάντες οἱ ξεναγοῦντες οὗτοι πόλεις καταλαμβάνοντες Ἑλληνίδας ἄρχειν ζητοῦσιν, καὶ πάντων, ὅσοι περ νόμοις οἰκεῖν βούλονται τὴν αὐτῶν ὄντες ἐλεύθεροι, κοινοὶ περιέρχονται κατὰ πᾶσαν χώραν, εἰ δεῖ τάληθές εἰπεῖν, ἐχθροί. ^[5]

Or23 139 ἄρ' οὖν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καλὸν ἢ πρέπον ὑμῖν τοῦ μὲν εἵνεκα τῆς ἑαυτοῦ πλεονεξίας ἐπιβουλεύσοντος οἷς ἂν τύχη τοιαύτην φυλακὴν ἐψηφισμένους φαίνεσθαι, τοῖς δ' ὑπὲρ τῆς ἑαυτῶν ἐλευθερίας ἀμυνουμένοις εἵργεσθαι τῆς ὑμετέρας συμμαχίας προειρηκέναι; ἐγὼ μὲν οὐχ ὑπολαμβάνω τοῦτ' οὔτε καλῶς ἔχειν οὔθ' ὑμῶν ἀξίως.

Or23 140 πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρὸν Λακεδαιμονίοις μὲν ἐγκαλεῖν ὅτι τοὺς τὴν Ἀσίαν οἰκοῦντας Ἑλλήνας ἔγραψαν ἐξεῖναι δρᾶσαι πᾶν ὃ τι ἂν θέλῃ βασιλεύς, αὐτοὺς δ' ἐκδοῦναι καὶ τοὺς τὴν Εὐρώπην οἰκοῦντας Κερσοβλέπτη καὶ πάντας ὅσων περ ἂν οἴηται κρείττων Χαρίδημος ἔσεσθαι; οὐ γὰρ ἄλλο τι ποιεῖ τὸ ψήφισμα τουτί, ὅτε τῷ μὲν ἐκείνου στρατηγῷ οὐ διήρηται τί πρακτέον ἢ μὴ, πᾶσι δέ, ἂν τις ἀμύνηται, τοσοῦτος ἐπὶ ἡγήσεται φόβος. Καὶ μὴν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ γεγονός τι πρᾶγμα φράσαι πρὸς ὑμᾶς βούλομαι, δι' οὗ μᾶλλον ἔθ' ὑμῖν γενήσεται δῆλον ὡς σφόδρα δεῖ λῦσαι τὸ ψήφισμα τουτί. ^[10]

Or23 141 ὑμεῖς ἐποιήσασθ' ἔν τισι καιροῖς καὶ χρόνοις Ἀριοβαρζάνην πολίτην καὶ δι' ἐκείνον Φιλίσκον, ὥσπερ νῦν διὰ Κερσοβλέπτην Χαρίδημον. ὧν δ' ὅμοιος ἐκεῖνος τούτῳ τῇ προαιρέσει τοῦ βίου, διὰ τῆς Ἀριοβαρζάνου δυνάμεως πόλεις κατελάμβανεν Ἑλληνίδας, εἰς ἃς εἰσιὼν πολλὰ καὶ δεῖν' ἐποίει, παῖδας ἐλευθέρους ἀδικῶν καὶ γυναικας ὑβρίζων, καὶ πάντα ποιῶν ὅς ἂν ἄνθρωπος ποιήσειεν ἄνευ νόμων καὶ τῶν ἐν πολιτείᾳ καλῶν τεθραμμένος εἰς ἐξουσίαν ἐλθών. ^[10]

Or23 142 ἐν δὲ Λαμψάκῳ τινὲς ἄνθρωποι γίνονται δύο· Θερσαγόρας ὄνομ' αὐτῶν θατέρῳ, τῷ δ' Ἐξήκεστος· οἱ παραπλήσια τοῖς παρ' ἡμῖν γνόντες περὶ τῶν τυράννων ἀποκτινύουσι τὸν Φιλίσκον δικαίως, τὴν αὐτῶν πατρίδ' οἰόμενοι δεῖν ἐλευθεροῦν. εἰ δὲ τῶν τόθ' ὑπὲρ Φιλίσκου λεγόντων, ὅτ' ἐμισθοδότει μὲν τοῖς ἐν Περίνθῳ ξένους, εἶχεν δ' ὅλον τὸν Ἑλλήσποντον,

μέγιστος δ' ἦν τῶν ὑπάρχων, ἔγραψέ τις ὥσπερ οὗτος νυνί, ἐάν τις ἀποκτείνῃ Φιλίσκον, ἀγώγιμον αὐτὸν ἐκ τῶν συμμαχῶν εἶναι, πρὸς Διὸς θεάσασθ' εἰς ὅσῃν αἰσχύνῃν ἂν ἡ πόλις ἡμῶν ἐληλύθει. ^[10]

Or23 143 ἦκε μὲν γὰρ ὁ Θερσαγόρας καὶ ὁ Ἐξήκεστος εἰς Λέσβον καὶ ὥκουν ἐκεῖ· εἰ δ' ἐφήπτετό τις τῶν Φιλίσκου φίλων ἢ παίδων, ἐξεδίδοντ' ἂν ὑπὸ τοῦ ὑμετέρου ψηφίσματος. πῶς οὖν οὐκ αἰσχρὸν καὶ δεινὸν ἂν ἦτε πεποιηκότες, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἰ τοὺς μὲν παρ' ὑμῖν τοιοῦτό τι πράξαντας χαλκοὺς ἰστάντες καὶ ταῖς μεγίσταις δωρεαῖς τιμῶντες ἐφαίνεσθε, τοὺς δ' ἐτέρωθί που τὴν αὐτὴν τούτοις διάνοιαν ὑπὲρ τῆς αὐτῶν πατρίδος ἔχοντας ἐκδότους εἶναι κατεψηφισμένοι; τοῦτο τοῖνυν ἐπ' ἐκείνου μὲν, εὖ ποιοῦν, οὐ συνέβη φενακισθεῖσιν ὑμῖν αἰσχύνῃν ὀφλεῖν· ἐπὶ τούτου δέ, ἂν ἐμοὶ πίθησθε, φυλάξεσθε. μὴ γὰρ ὠρισμένου μηδενός, ἀλλ' ἀπλῶς ἂν τις ἀποκτείνῃ Χαρίδημον· γεγραμμένου, τάχ' ἂν, εἰ τύχοι, καὶ τοιοῦτό τι συμβαίῃ. Βούλομαι τοῖνυν ἤδη καὶ τὰ πεπραγμέν' ἐξετάσαι τῷ Χαρίδημῳ διὰ βραχέων, καὶ δεῖξαι τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἀναιδείας τῶν ἐπαινούντων αὐτόν. ^[10]

Or23 144 ἔν δ' ὑμῖν ἐκεῖν' ὑπισχνοῦμαι, καὶ μου μηδεὶς ἀχθεσθῇ τῇ ὑποσχέσει· οὐ μόνον ὑμῖν ἐπιδείξω τῆς φυλακῆς οὐκ ἄξιον ἢν γέγραψ' οὗτος, ἀλλὰ καὶ δίκην δόντ' ἂν δικαίως τὴν μεγίστην, εἴπερ οἱ κακόνιοι καὶ φενακίζοντες ὑμᾶς καὶ διὰ παντὸς ἐναντία πράττοντες κολάζουσιν· ἂν δικαίως. ^[5]

Or23 145 ἴσως δέ τισιν λογιζομένοις ὑμῶν ὅτι πρῶτον μὲν πολίτης γέγον' ἄνθρωπος, εἶτα πάλιν χρυσοῖς στεφάνοις ὥς εὐεργέτης ἐστεφάνωνται, θαυμάζουν ἐπελήλυθεν εἰ τὰ τηλικαῦθ' οὕτως ἐξηπάτησθε ῥαδίως. εὖ τοῖνυν ἴστ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ὅτι ἐξηπάτησθε. καὶ δι' ἃ γ' εἰκότως τοῦτο πεπόνθατε, ἐγὼ πρὸς ὑμᾶς φράσω. ὅτι, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πολλὰ γινώσκοντες ὀρθῶς ὑμεῖς οὐ διὰ τέλους αὐτοῖς χρῆσθε. ^[5]

Or23 146 οἶον τί λέγω; εἴ τις ὑμᾶς ἔροιτο τί πονηρότατον νομίζετε τῶν ἐν τῇ πόλει πάντων ἐθνῶν, οὔτε τοὺς γεωργοὺς οὔτε τοὺς ἐμπόρους οὔτε τοὺς ἐκ τῶν ἀργυρείων οὔτε τῶν τοιούτων οὐδὲν ἂν εἵποιτε, ἀλλ' εἰ τοὺς ἐπὶ μισθῷ λέγειν καὶ γράφειν εἰωθότας εἵποι τις, εὖ οἶδ' ὅτι συμφήσαιτ' ἂν ἅπαντες. μέχρι μὲν δὴ τούτου καλῶς ἐγνώκατε, ἔπειτ' οὐκέτ' ὀρθῶς τὸ λοιπόν. ^[5]

Or23 147 οὓς γὰρ αὐτοὶ πονηροτάτους νομίζετε πάντων, τούτοις περὶ τοῦ ποῖόν τιν' ἕκαστον χρῆ νομίζειν πεπιστεύκατε· οἱ δ' ὃν ἂν αὐτοῖς λυσιτελῇ, καὶ χρηστὸν καὶ πονηρὸν εἶναί φασιν, οὐχ ὃν ἂν ἢ δίκαιον καὶ ἀληθές. ὅπερ πεποιήκασι τὸν Χαρίδημον τοῦτον οἱ ῥήτορες πάντα τὸν χρόνον, ὥς καὶ ὑμεῖς ὁμολογήσετε, ἐπειδὴν ἀκούσῃτέ μου τὰ πεπραγμέν' αὐτῷ. Ὅσα μὲν δὴ στρατιώτης ὢν ἐν σφενδονήτου καὶ ψιλοῦ μέρει τὸ ἀπ' ἀρχῆς ἐναντί' ἐστράτευται τῇ πόλει, οὐ τίθημι· ἐν ἀδικήματος μέρει, οὐδ' ὅτι ληστικόν ποτε πολοῖον ἔχων ἐλήζετο τοὺς ὑμετέρους συμμαχοὺς, ἀλλ' ἐῷ ταῦτα. ^[5]

Or23 148 διὰ τί; ὅτι, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, αἱ ἀναγκαῖαι χρεῖαι τοὺς τοῦ τί πρακτέον ἢ μὴ λογισμοὺς ἀναιροῦσιν ἅπαντας, ὥστ' οὐ πάνυ ταῦτ' ἀκριβολογεῖσθαι δεῖ τὸν δικαίως ἐξετάζοντα. ἀλλ' ὅθεν ἀρξάμενος ξεναγῶν ἤδη καὶ τινῶν ἄρχων στρατιωτῶν κακῶς ὑμᾶς ἐποίει, ταῦτ' ἀκούσατέ μου. ^[5]

Or23 149 οὗτος ἔν μὲν ἀπάντων πρῶτον, μισθωθεὶς ὑπ' Ἰφικράτους καὶ πλεῖν ἢ τρί' ἔτη μισθοφορήσας παρ' ἐκείνῳ, ἐπειδὴ τὸν μὲν Ἰφικράτην ἀποστράτηγον ἐποιήσατε, Τιμόθεον δ' ἐπ' Ἀμφίπολιν καὶ Χερρόνησον ἐξεπέμψατε στρατηγόν, πρῶτον μὲν τοὺς Ἀμφιπολιτῶν ὁμήρους, οὓς παρ' Ἀρπάλου λαβὼν Ἰφικράτης ἔδωκε φυλάττειν αὐτῷ, ψηφισαμένων ὑμῶν ὥς ὑμᾶς κομίσαι παρέδωκεν Ἀμφιπολίταις· καὶ τοῦ μὴ λαβεῖν Ἀμφίπολιν τοῦτ' ἐμποδὼν κατέστη. δεύτερον δέ, μισθουμένου Τιμοθέου πάλιν αὐτόν καὶ τὸ στράτευμα, τούτῳ μὲν οὐ μισθοῖ, πρὸς δὲ Κότυν

πλέων ὥχετ' ἔχων τὰς ὑμετέρας τριακοντόρους, ὃν ἀκριβῶς ἤδει τῶν ὄντων ἀνθρώπων ἐχθρόταθ' ὑμῖν διακείμενον. ^[10]

Or23 150 καὶ μετὰ ταῦτα, ἐπειδὴ τὸν πρὸς Ἀμφίπολιν πόλεμον πρότερον πολεμεῖν εἴλετο Τιμόθεος τοῦ πρὸς Χερρόνησον, καὶ οὐδὲν εἶχε ποιεῖν ὑμᾶς ἐκεῖ κακόν, μισθοῖ πάλιν αὐτὸν Ὀλυνθίοις τοῖς ὑμετέροις ἐχθροῖς καὶ τοῖς ἔχουσιν Ἀμφίπολιν κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον. καὶ πλέων ἐκέισε, ἐκ Καρδίας ἀναχθεῖς, ἵνα τάναντία τῇ πόλει πολεμῇ, ὑπὸ τῶν ἡμετέρων τριήρων ἐάλω. διὰ τὸν παρόντα δὲ καιρὸν καὶ τὸ δεῖν ξένων ἐπὶ τὸν πόλεμον τὸν ἐπ' Ἀμφίπολιν, ἀντὶ τοῦ δίκην δοῦναι ὅτι οὐκ ἀπεδεδώκει τοὺς ὁμήρους καὶ διότι πρὸς Κότυν ἐχθρὸν ὄνθ' ὑμῖν ἠὲ τομόλησεν ἔχων τὰς τριακοντόρους, πίστεις δοὺς καὶ λαβὼν ἐστράτευσε μεθ' ὑμῶν. ^[10]

Or23 151 ὦν δ' ἐκεῖνον δίκαιον ἦν χάριν ὑμῖν ἔχειν οὐκ ἀπολωλότα, τοῦτο παθόντ' ἂν δικάιως, ἀντὶ τούτων ὡς ὀφείλους' ἡ πόλις αὐτῷ στεφάνους καὶ πολιτείαν καὶ ἃ πάντες ἐπίστασθε δέδωκεν. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τό τε ψήφισι' ἀνάγνωθί μοι τὸ περὶ τῶν ὁμήρων, καὶ τὴν Ἰφικράτους ἐπιστολὴν καὶ τὴν Τιμοθέου, καὶ μετὰ ταῦτα τὴν μαρτυρίαν ταυτηνί· ὄψεσθε γὰρ οὐ λόγους οὐδ' αἰτίαν, ἀλλ' ἀλήθειαν οὖσαν ὧν λέγω. λέγε. ΨΗΦΙΣΜΑ. ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ. ΜΑΡΤΥΡΙΑ. Ὅτι μὲν τοῖνυν καὶ τὸ πρῶτον, οὗ πολεμεῖν ὑμῖν ὤρετο, ἐκεῖς' ἐμίσθωσεν αὐτὸν πολλαχὸς' ἄλλοσε μισθῶσαι παρόν, καὶ μετὰ ταῦτα, ὡς οὐδὲν ἐκεῖ κακὸν εἶχε ποιεῖν ὑμᾶς, ἔπλει δεῦρο πάλιν οὗ τάναντί' ἔμελλε πράξειν τῇ πόλει, καὶ τοῦ μὴ λαβεῖν Ἀμφίπολιν πάντων οὗτος αἰτιώτατός ἐστιν, ἀκηκόατ' ἐκ τῆς ἐπιστολῆς καὶ τῆς μαρτυρίας. ^[5]

Or23 152 καὶ τὰ μὲν πρῶτα τοιαῦτ' ἐστὶν τῶν ἔργων τῶν Χαριδήμου, μετὰ ταῦτα δ' ἄλλα θεάσασθε.

Or23 153 χρόνου γὰρ διελθόντος καὶ τοῦ πολέμου πρὸς Κότυν ὄντος ἤδη, πέμπει πρὸς ὑμᾶς ἐπιστολὴν (μᾶλλον δ' οὐχὶ πρὸς ὑμᾶς, ἀλλὰ πρὸς Κηφισόδοτον· οὕτω σφόδρ' ὑπ' αὐτοῦ γε οὐδ' ἂν ἐξαπατηθῆναι τὴν πόλιν ἠγεῖτο, συνειδὼς ἃ πεποίηκεν) ἐν ἣ Χερρόνησον ὑπέσχετο τῇ πόλει κομιεῖσθαι, πάντα τούτοις τάναντί' ἐγνωκὼς ποιεῖν. δεῖ δ' ὑμᾶς τὸ πρᾶγμ' οἷον ἦν τὸ περὶ τὴν ἐπιστολὴν ἀκοῦσαι (καὶ γὰρ ἐστὶ βραχύ) καὶ θεωρῆσαι τὸν τρόπον τάνθρώπου, ὡς ὑμῖν ἀπ' ἀρχῆς κέχρηται. ^[5]

Or23 154 ἐκεῖνος ὡς ἀπόμισθος γίγνεται παρὰ τοῦ Τιμοθέου τότε, ἀπ' Ἀμφιπόλεως ἀναχωρῶν, διαβάς εἰς τὴν Ἀσίαν, διὰ τὴν σύλληψιν τὴν Ἀρταβάζω συμβᾶσαν τόθ' ὑπ' Αὐτοφραδάτου μισθοῖ τὸ στράτευμα καὶ αὐτὸν τοῖς Ἀρταβάζου κηδεσταῖς, λαβὼν δὲ πίστεις καὶ δούς, ὀλιγωρήσας τῶν ὄρκων καὶ παραβάς αὐτούς, ἀφυλάκτων ὄντων ὡς ἂν πρὸς φίλον τῶν ἐν τῇ χώρᾳ, καταλαμβάνει Σκῆψιν καὶ Κεβρῆνα καὶ Ἴλιον αὐτῶν. ^[5]

Or23 155 ἐγκρατὴς δὲ τούτων γενόμενος τῶν χωρίων πρᾶγμ' ἔπαθεν τοιοῦτον οἷον οὐχ ὅτι στρατηγὸς ἂν [ἡγνόνε] τις εἶναι φάσκων, ἀλλ' οὐδ' ὁ τυχὼν ἄνθρωπος. οὐδ' ὅτι οὖν γὰρ ἔχων χωρίον ἐπὶ θαλάττῃ, [οὐδ'] ὅθεν ἂν σιτοπομπίας ἠνέπρησε τοῖς στρατιώταις, οὐδ' αὖ σῖτον ἔχων ἐν τοῖς χωρίοις, ὑπέμειν' ἐν τοῖς τείχεσιν καὶ οὐ διαρπάσας ὥχετο, ἐπειδὴ γ' ἀδικεῖν ἔγνω. ὡς δὲ συλλέξας δύναιμι παρῆν ὁ Ἀρτάβαζος, ἀφειμένος παρὰ τοῦ Αὐτοφραδάτου, τῷ μὲν ὑπῆρχ' ἐπισιτισμὸς ἐκ τῆς ἄνωθεν Φρυγίας καὶ Λυδίας καὶ Παφλαγονίας οἰκείας οὔσης, τῷ δ' οὐδ' ὅτι οὖν ἄλλο πλὴν πολιορκία περιεστῆκει. ^[10]

Or23 156 αἰσθόμενος δ' οὗ ἦν κακοῦ καὶ λογισμὸν λαβὼν ὅτι ληφθήσεται, κἂν μηδενὶ τῶν ἄλλων, τῷ γε λιμῷ, εἶδεν, εἴτε δὴ τινος εἰπόντος εἴτ' αὐτὸς συνείς, ὅτι σωτηρία μόνῃ γένοιτ' ἂν αὐτῷ ἢ περ ἅπαντας ἀνθρώπους σώζει. ἔστι δ' αὕτη τίς; ἡ ὑμετέρα, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, εἴτε χρὴ φιλανθρωπίαν λέγειν εἴθ' ὅ τι δήποτε. γνοὺς δὲ τοῦτο πέμπει τὴν ἐπιστολὴν ὑμῖν, ἥς ἄξιόν ἐστιν ἀκοῦσαι, βουλόμενος διὰ τῆς ὑποσχέσεως τοῦ κομιεῖσθαι Χερρόνησον ὑμῖν, καὶ διὰ τοῦ τὸν Κηφισόδοτον δοκεῖν ἐχθρὸν ὄντα τοῦ Κότυος καὶ τοῦ Ἰφικράτους ταῦτα βούλεσθαι, τριήρων εὐπορήσας παρ' ὑμῶν ἀσφαλῶς ἐκ τῆς Ἀσίας ἀποδρᾶναι. τί δὲ συμβαίνει παραυτά,

ὅθεν ἐξηλέγχθη τὸ πρᾶγμ' ἐπ' αὐτοφώρῳ; ὁ Μέμνων καὶ ὁ Μέντωρ, οἱ κηδεσταὶ τοῦ Ἀρταβάζου, ἄνθρωποι νέοι καὶ κεχρημένοι ἀπροσδοκίῳ εὐτυχίᾳ τῇ τοῦ Ἀρταβάζου κηδείᾳ, βουλόμενοι τῆς χώρας ἄρχειν εὐθὺς ἐν εἰρήνῃ καὶ τιμᾶσθαι καὶ μὴ πολεμεῖν μηδὲ κινδυνεύειν, πείθουσι τὸν Ἀρτάβαζον τοῦ μὲν τιμωρεῖσθαι τὸν Χαρίδημον ἀφέσθαι, ἀποστεῖλαι δ' ὑπόσπονδον, διδάσκοντες ὡς ὑμεῖς, κἂν ἐκεῖνος μὴ θέλῃ, διαβιβᾶτε καὶ οὐ δυνήσεται κωλύειν.

[5]

Or23 158 ὡς δὲ τυγχάνει ταύτης τῆς ἀλόγου καὶ ἀπροσδοκίτου σωτηρίας ὁ Χαρίδημος, διαβὰς εἰς τὴν Χερρόνησον ἐφ' αὐτοῦ διὰ τὰς σπονδάς, τοσούτου ἐδέξησεν ἐπελθεῖν τῷ Κότυϊ, γεγραφὼς ὅτι οὐχ ὑπομενεῖ Κότυς αὐτὸν ἐπιόντα, ἢ τὴν Χερρόνησον ὅπως κομιεῖσθ' ὑμεῖς συμπρᾶξαι, ὥστε πάλιν μισθώσας αὐτὸν τῷ Κότυϊ τὰ ὑπόλοιπα τῶν ὑμετέρων χωρίων Κριθώτην καὶ Ἐλαιοῦντ' ἐπολιόρκει. καὶ ὅτι ταῦτα, καὶ ἡνίκ' ἔτ' ἦν ἐν τῇ Ἀσίᾳ καὶ τὴν ἐπιστολὴν ἔπεμπε πρὸς ὑμᾶς, ἐγνωκὼς ποιεῖν ἐφενάκιζεν ὑμᾶς, ἀπὸ τῆς διαβάσεως ἣν ἐποίησατο γνώσεσθε· ἐκ γὰρ Ἀβύδου τῆς τὸν ἅπαντα χρόνον ὑμῖν ἐχθρᾶς καὶ ὅθεν ἦσαν οἱ Σηστὸν καταλαβόντες, εἰς Σηστὸν διέβαινεν, ἣν εἶχε Κότυς. [10]

Or23 159 καίτοι μὴ νομίζετε μήτ' ἂν τοὺς Ἀβυδηνοὺς αὐτὸν ὑποδέχεσθαι μήτ' ἂν τοὺς ἐν τῇ Σηστῷ, τῆς ἐπιστολῆς ὑμῖν ἐκείνης πεπεμμένης, εἰ μὴ συνήδεσαν αὐτῷ φενακίζοντι τότε καὶ συνεξηπάτων αὐτοί, βουλόμενοι τοῦ μὲν διαβῆναι τὸ στράτευμ' ὑμᾶς παρέχειν τὴν ἀσφάλειαν, διαβάντος δέ, ὅπερ συνέβη δόντος Ἀρταβάζου τὴν ἄδειαν, αὐτοῖς ὑπάρξαι τὴν χρεῖαν. ὅτι τοίνυν οὕτω ταῦτ' ἔχει, λέγε τὰς ἐπιστολάς, ἣν τ' ἔπεμψεν ἐκεῖνος καὶ τὰς παρὰ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐκ Χερρονήσου· γνώσεσθε γὰρ ἐκ τούτων ὅτι ταῦθ' οὕτως ἔχει. λέγε. ΕΠΙΣΤΟΛΗ. Ἐνθυμεῖσθ' ὅθεν οἱ διέβη, ἐξ Ἀβύδου εἰς Σηστόν. [10]

Or23 160 ἄρ' οὖν οἴεσθ' ἂν ὑποδέξασθαι τοὺς Ἀβυδηνοὺς ἢ τοὺς Σηστίους, εἰ μὴ συνεξηπάτων ὅτε τὴν πρὸς ὑμᾶς ἔπεμπεν ἐπιστολήν; Λέγ' αὐτοῖς τὴν ἐπιστολὴν αὐτήν. καὶ θεωρεῖτ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰς ὑπερβολὰς ὧν αὐτὸς περὶ αὐτοῦ πρὸς ὑμᾶς ἔγραψεν ἐπαίνων, [καί] τὰ μὲν ὡς πεποίηκε λέγων, τὰ δ' ὑπισχνούμενος ποιήσειν. λέγε. ΕΠΙΣΤΟΛΗ. Καλὰ γ', οὐ γάρ; ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὰ γεγραμμένα καὶ χάριτος πολλῆς ἄξια, εἴ γ' ἦν ἀληθῆ. [5]

Or23 161 νῦν δέ, ὅτε μὲν τῶν σπονδῶν οὐκ ᾤετο τεύξεσθαι, ταῦτ' ἔγραφ' ἐξαπατῶν· ἐπειδὴ δ' ἔτυχεν, λέγ' οἷ' ἐποίησεν. ΕΠΙΣΤΟΛΗ. Οὐκοῦν τοῦ κομιεῖσθαι τὰπολωλότα χωρί' ὑποσχομένου [Χαρίδημου] διαβάντος φησὶν ὁ ἄρχων Κριθώτης περὶ τῶν ὑπαρχόντων γεγενῆσθαι μείζους τῶν πρότερον τοὺς κινδύνους. λέγ' ἐξ ἐτέρας ἐπιστολῆς ἐπιδείξας. ΕΠΙΣΤΟΛΗ. Λέγ' ἐξ ἐτέρας. ΕΠΙΣΤΟΛΗ. Ὅραθ' ὅτι πανταχόθεν τὸ πρᾶγμα μαρτυρεῖται, ὅτι διαβὰς οὐκ ἐπὶ τὸν Κότυν, ἀλλ' ἐφ' ἡμᾶς μετ' ἐκείνου ἐπορεύετο. [10]

Or23 162 ἔτι τοίνυν ταύτην μόνην ἀνάγνωθί μοι τὴν ἐπιστολήν, τὰς δ' ἄλλας ἕα· δῆλον γάρ που [ὑμῖν] γέγον' ὡς πεφενάκικεν ὑμᾶς. λέγε. ΕΠΙΣΤΟΛΗ. Ἐπίσχες. ἐνθυμεῖσθ' ὅτι γράψας μὲν ὡς ἀποδώσει Χερρόνησον, τὰ λοιπὰ ἀφελέσθαι μισθώσας αὐτὸν τοῖς ὑμετέροις ἐχθροῖς ἐπεχείρει, γράψας δ' ὡς Ἀλεξάνδρου πρεσβευσαμένου πρὸς αὐτὸν οὐ προσεδέξατο, τοῖς λησταῖς φαίνεται τοῖς παρ' ἐκείνου ταῦτὰ πράττων. εὖνους γ', οὐ γάρ; ἀπλῶς ὑμῖν, καὶ οὐδὲν ἂν ἐπιστείλας ψευδὸς οὐδ' ἐξαπατήσας. Οὐ τοίνυν ἐκ τούτων πω δῆλόν ἐσθ', οὕτω σαφῶς δῆλον ὅν, ὡς οὐδὲν πιστόν ἐσθ' ὧν ἐκεῖνός φησιν [προσποιεῖται] τῇ πόλει προσέχειν, ἀλλ' ἐκ τῶν μετὰ ταῦτα συμβάντων ἔσται φανερώτερον. [10]

Or23 163 τὸν μὲν γὰρ Κότυν, εὖ ποιῶν, ὄντα γ' ἐχθρόν ὑμῖν καὶ πονηρὸν ἀποκτίνουσιν ὁ Πύθων, ὁ δὲ Κερσοβλέπτης ὁ νυνὶ βασιλεύων μαιρακύλλιον ἦν καὶ πάντες οἱ τοῦ Κότυος παῖδες, τῶν δὲ πραγμάτων κύριος διὰ τὴν παρουσίαν καὶ τὸ δύναιμι ἔχειν ὁ Χαρίδημος ἐγεγόνει, ἦκε δὲ

Κηφισόδοτος στρατηγῶν, πρὸς ὃν αὐτὸς ἔπεμψε τὴν ἐπιστολὴν ἐκείνην, καὶ αἱ τριήρεις, αἵ, ὅτ' ἦν ἄδηλα τὰ τῆς σωτηρίας αὐτῷ, καὶ μὴ συγχωροῦντος Ἀρταβάζου σῶζειν ἔμελλον αὐτόν. ^[10]

Or23 164 τί δὴ προσῆκεν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸν ὡς ἀληθῶς ἀπλοῦν καὶ φίλον, παρόντος μὲν στρατηγοῦ οὐχ ὧν ἐκείνος ἔφησεν ἂν αὐτῷ φθονεῖν οὐδενός, ἀλλ' ὃν αὐτὸς ἑαυτοῦ φίλον προείλετο τῶν παρ' ὑμῖν, καὶ πρὸς ὃν τὴν ἐπιστολὴν ἐπεπόμφει, τετελευτηκότος δὲ Κότυος, κύριον δ' ὄντα τῶν πραγμάτων; οὐκ ἀποδοῦναι μὲν τὴν χώραν εὐθέως ὑμῖν, κοινῇ δὲ μεθ' ὑμῶν καθιστάναι τὸν βασιλέα τῆς Θράκης, δηλῶσαι δ' ὡς εἶχεν εὐνοϊκῶς ὑμῖν, καιροῦ τοιούτου λαβόμενον; ἔγωγ' ἂν φαίην. ^[5]

Or23 165 ἄρ' οὖν ἐποίησέ τι τούτων; πολλοῦ γε δεῖ. ἀλλὰ τὸν μὲν ἅπαντα χρόνον μῆνας ἑπτὰ διήγαγεν ἡμᾶς πολεμῶν, ἐκ προφανοῦς ἐχθρὸς ὢν καὶ οὐδὲ λόγον φιλάνθρωπον διδούς. καὶ κατ' ἀρχὰς μὲν ἡμῶν δέκα ναυσὶ μόναίς εἰς Πέρινθον ὀρμισαμένων, ἀκηκοότων ὅτι πλησίον ἐστὶν ἐκείνος, ὅπως συμμείξαμεν αὐτῷ καὶ περὶ τούτων εἰς λόγους ἔλθοιμεν, ἀριστοποιουμένους φυλάξας τοὺς στρατιώτας ἐπεχείρησε μὲν ἡμῶν τὰ σκάφη λαβεῖν, πολλοὺς δ' ἀπέκτεινε τῶν ναυτῶν, κατήραξε δ' εἰς τὴν θάλατταν ἅπαντας, ἱππέας ἔχων καὶ ψιλούς τινας. ^[5]

Or23 166 μετὰ ταῦτα δὲ πλευσάντων ἡμῶν—οὐκ ἐπὶ τῆς Θράκης τόπον οὐδέν' οὐδὲ χωρίον· οὐδὲ γὰρ τοῦτο γ' ἂν εἴποι τις 'νὴ Δί', ἀμυνόμενος γὰρ ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν ἐποίει τι κακόν· οὐκ ἔστι τοῦτο· οὐ γὰρ ἤλθομεν οὐδαμοῖ τῆς Θράκης, ἀλλ' ἐπ' Ἀλωπεκόννησον, ἥ Χερρονήσου μὲν ἐστὶ καὶ ἦν ὑμετέρα, ἀκρωτήριον δ' ἀνέχον πρὸς τὴν Ἴμβρον ἀπωτάτω τῆς Θράκης, ληστῶν δ' ἦν μεστὴ καὶ καταποντιστῶν—ἐνταῦθα δ' ἐλθόντων ἡμῶν καὶ πολιορκούντων τούτους, πορευθεὶς διὰ Χερρονήσου πάσης τῆς ὑμετέρας ἡμῖν μὲν προσέβαλλεν, ἐβοήθει δὲ τοῖς λησταῖς καὶ καταποντισταῖς. ^[5]

Or23 167 καὶ πρότερον προσκαθήμενος τὸν ὑμέτερον στρατηγὸν ἔπεισε καὶ ἠνάγκασε μὴ τὰ βέλτισθ' ὑπὲρ ὑμῶν πράττειν, ἢ αὐτὸς [ὑπὸ τούτου] ἐπείσθη ὧν ὠμολογῇ καὶ ὑπέσχητό τι πράξει, καὶ γράφει δὴ τὰς συνθήκας ταύτας τὰς πρὸς Κηφισόδοτον, ἐφ' αἷς ὑμεῖς οὕτως ἡγανακτήσατε καὶ χαλεπῶς ἠνέγκατε, ὥστ' ἀπεχειροτονήσατε μὲν τὸν στρατηγόν, πέντε ταλάντοις δ' ἐζημιώσατε, τρεῖς δὲ μόναι ψῆφοι διήνεγκαν τὸ μὴ θανάτου τιμῆσαι. ^[10]

Or23 168 καίτοι πηλίκην τινὰ χρὴ νομίζειν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, ταύτην [τὴν] ἀλογίαν, ὅταν τις ἴδῃ διὰ τὰς αὐτὰς πράξεις τὸν μὲν ὡς ἀδικοῦντα κολασθέντα πικρῶς οὕτως, τὸν δ' ὡς εὐεργέτην ἔτι καὶ νῦν τιμώμενον; ὅτι τοίνυν ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, τῶν μὲν τῷ στρατηγῷ συμβάντων δήπου μάρτυρες ὑμεῖς ἐστέ μοι· καὶ γὰρ ἐκρίνεθ' ὑμεῖς καὶ ἀπεχειροτονεῖτε καὶ ὠργίζεσθε, καὶ πάντα ταῦτα σύνισθ' ὑμεῖς τῶν δ' ἐν Περὶνθῳ καὶ τῶν ἐν Ἀλωπεκοννήσῳ κάλει μοι τοὺς τριηράρχους μάρτυρας. ΜΑΡΤΥΡΕΣ. Μετὰ ταῦτα τοίνυν, ἐπεὶ δὲ Κηφισόδοτος μὲν ἀπηλλάγη τοῦ στρατηγοῦ, ὑμῖν δ' οὐκ ἐδόκουν καλῶς ἔχειν οὐδὲ δικαίως αἱ πρὸς ἐκεῖνον γραφεῖσαι συνθήκαι, τὸν μὲν Μιλτοκύθην, τὸν διὰ παντὸς εὖνουν ὑμῖν τοῦ χρόνου, λαβὼν προδοθένθ' ὑπὸ τοῦ Σμικυθίωνος ὁ χρηστὸς οὗτος Χαρίδημος, οὐκ ὄντος νομίμου τοῖς Θραξὶν ἀλλήλους ἀποκτινύναι, γνοὺς ὅτι σωθήσεται πρὸς Κερσοβλέπτην ἂν ἀχθῇ, παραδίδωσι Καρδιανοῖς τοῖς ὑμετέροις ἐχθροῖς. ^[5]

Or23 169 καὶ κεῖνοι λαβόντες καὶ αὐτὸν καὶ τὸν υἱόν, ἀναγαγόντες εἰς τὸ πέλαγος ἐν πλοίῳ, τὸν μὲν υἱὸν ἀπέσφαξαν, ἐκεῖνον δ' ἐπιδόντα τὸν υἱὸν ἀποσφαττόμενον κατεπόντισαν. ^[10]

Or23 170 τῶν δὲ Θρακῶν ἀπάντων χαλεπῶς ἐνεγκόντων ἐπὶ τούτοις, καὶ συστραφέντων τοῦ τε Βηρισιάδου καὶ τοῦ Ἀμαδόκου, ἰδὼν τὸν καιρὸν τοῦτον Ἀθηνόδωρος, συμμαχίαν ποιησάμενος πρὸς τούτους οἷος ἦν πολεμεῖν. ἐν φόβῳ δὲ καταστάντος τοῦ Κερσοβλέπτου γράφει ὁ Ἀθηνόδωρος συνθήκας, καθ' ἃς ἀναγκάζει τὸν Κερσοβλέπτην ὁμόσαι πρὸς θ' ὑμᾶς καὶ τοὺς βασιλέας εἶναι μὲν τὴν ἀρχὴν κοινὴν τῆς Θράκης εἰς τρεῖς διηρημένην, πάντας δ' ὑμῖν ἀποδοῦναι τὴν χώραν. ^[5]

- Or23 171 ὥς δ' ἐν ἀρχαιρεσίαις ὑμεῖς Χαβρίαν ἐπὶ τὸν πόλεμον τοῦτον κατεστήσατε, καὶ τῷ μὲν Ἀθηνοδώρῳ συνέβη διαφεῖναι τὴν δύναμιν χρήματ' οὐκ ἔχοντι παρ' ὑμῶν οὐδ' ἀφορμὴν τῷ πολέμῳ, τῷ Χαβρίᾳ δὲ μίαν ναῦν ἔχοντι μόνην ἐκπλεῖν, τί ποιεῖ πάλιν οὗτος ὁ Χαρίδημος; ἄς μὲν ὥμοσε πρὸς τὸν Ἀθηνόδωρον συνθήκας ἕξαρνος γίνεται καὶ τὸν Κερσοβλέπτην ἀρνεῖσθαι πείθει, γράφει δ' ἐτέρας πρὸς τὸν Χαβρίαν ἔτι τῶν πρὸς Κηφισόδοτον δεινότερας· οὐκ ἔχων δ' ἐκεῖνος, οἶμαι, δύναμιν στέργειν ἡναγκάζεται τούτοις. ^[5]
- Or23 172 ἀκούσαντες δ' ὑμεῖς ταῦτα, ἐν τῷ δήμῳ λόγων ῥηθέντων πολλῶν καὶ τῶν συνθηκῶν ἀναγνωσθεισῶν, οὔτε τὴν Χαβρίου δόξαν αἰσχυνθέντες οὔτε τῶν συναγορευόντων οὐδένα, ἀπεχειροτονήσατε καὶ ταύτας πάλιν τὰς συνθήκας, καὶ ψηφίζεσθε ψήφισμα Γλαύκωνος εἰπόντος ἐλέσθαι πρέσβεις δέκ' ἄνδρας ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, τούτους δέ, ἂν μὲν ἐμμένῃ ταῖς πρὸς Ἀθηνόδωρον συνθήκαις, ὀρκίσαι πάλιν αὐτόν, εἰ δὲ μή, παρὰ μὲν τοῖν δυοῖν βασιλέοις ἀπολαβεῖν τοὺς ὅρκους, πρὸς δ' ἐκεῖνον ὅπως πολεμήσετε βουλευέσθαι. ^[5]
- Or23 173 ἐκπεπλευκότων δὲ τῶν πρέσβων συμβαίνει τοῖς χρόνοις εἰς τοῦθ' ὑπηγμένα τὰ πράγματ' ἤδη, διατριβόντων τούτων καὶ οὐδὲν ἀπλοῦν οὐδὲ δίκαιον ὑμῖν ἐθελόντων πράξει, ὥστ' ἐβοηθοῦμεν εἰς Εὐβοίαν, καὶ Χάρης ἦκεν ἔχων τοὺς ξένους, καὶ στρατηγὸς ὑφ' ὑμῶν αὐτοκράτωρ εἰς Χερρόνησον ἐξέπλει. οὕτω γράφει πάλιν συνθήκας πρὸς τὸν Χάρητα, παραγενομένου Ἀθηνοδώρου καὶ τῶν βασιλέων, ταύτας αἶπερ εἰσὶν ἄριστα καὶ δικαιοτάτα. καὶ ἔργῳ ἑαυτὸν ἐξήλεγξεν ὅτι καιροφυλακεῖ τὴν πόλιν ἡμῶν, καὶ οὐδὲν ἀπλοῦν ἔγνωκε ποιεῖν οὐδ' ἴσον. ^[5]
- Or23 174 εἴθ' ὃν ὀρᾷτ' ἐκ προσαγωγῆς ὑμῖν φίλον, καὶ ὅπως ἂν ὑμᾶς δύνασθαι νομίση, οὕτω πρὸς ὑμᾶς εὐνοίας ἔχοντα, τοῦτον οἴεσθε δεῖν ἰσχυρόν ποτ' ἔἶσαι γενέσθαι, καὶ ταῦτα δι' ὑμῶν; οὐκ ἄρ' ὀρθῶς ἐγνώκατε. ἵνα τοίνυν εἰδῇθ' ὅτι τάληθ' ἔγω, λαβέ μοι τὴν ἐπιστολὴν ἢ μετὰ τὰς πρώτας συνθήκας ἦλθεν, εἴτα τὴν παρὰ Βηρισάδου· μάλιστα γὰρ οὕτω γνώσεσθε διδασκόμενοι. ΕΠΙΣΤΟΛΗ. Λέγε καὶ τὴν ἐπιστολὴν τὴν τοῦ Βηρισάδου. ΕΠΙΣΤΟΛΗ. Ἡ μὲν τοίνυν συμμαχία τοῖς βασιλεῦσι [τοῖν δυοῖν] τοῦτον τὸν τρόπον μετὰ τὴν παράκρουσιν τὴν διὰ τῶν πρὸς Κηφισόδοτον συνθηκῶν συνεστάθη, ἤδη Μιλτοκύθου μὲν ἀνηρημένου, Χαριδήμου δ' ἔργῳ φανεροῦ γεγεννημένου ὅτι τῆς πόλεως ἐχθρὸς ἐστίν. ^[5]
- Or23 175 ὃς γὰρ ὃν ἥδει διὰ παντὸς τοῦ χρόνου πάντων τῶν Θρακῶν εὐνούστατον ὄνθ' ὑμῖν, τοῦτον ἡξίως' ὑποχείριον λαβὼν τοῖς ὑμετέροις ἐχθροῖς Καρδιανοῖς ἐγχειρίσαι, πῶς οὐ μεγάλης ἔχθρας δεῖγμα πρὸς ὑμᾶς ἐξέφερεν; ἄς δὴ τὸν πόλεμον δεδιὼς τὸν πρὸς τοὺς Θρακὰς καὶ πρὸς Ἀθηνόδωρον ἐποίησατο συνθήκας μετὰ ταῦθ' ὁ Κερσοβλέπτης, λέγε. ΣΥΝΘΗΚΑΙ. Ταῦτα τοίνυν γράψας καὶ συνθέμενος, καὶ τὸν ὅρκον ὃν ἠκούσασθ' ὑμεῖς ὁμόσας, ἐπειδὴ τὴν μὲν Ἀθηνοδώρου δύναμιν διαφειμένην εἶδεν, μιᾷ δὲ μόνον τριήρει Χαβρίαν ἤκοντα, οὔτε τὸν Ἰφιάδου παρέδωκεν υἱὸν [ὑμῖν] οὔτ' ἄλλ' οὐδὲν ὧν ὥμος' ἐποίησεν, ἀλλὰ καὶ περὶ τῶν ἄλλων τῶν γεγραμμένων ἐν ταῖς συνθήκαις ἕξαρνος γίνεται, καὶ γράφει ταύτας τὰς συνθήκας. ^[5]
- Or23 176 λαβέ μοι καὶ λέγε ταυτασί. ΣΥΝΘΗΚΑΙ. Ἐνθυμεῖσθ' ὅτι καὶ τέλη καὶ δεκάτας ἡξίου λαμβάνειν, καὶ πάλιν ὡς αὐτοῦ τῆς χώρας οὔσης τοὺς λόγους ἐποιεῖτο, τοὺς δεκατηλόγους ἀξιῶν τοὺς αὐτοῦ τῶν τελῶν κυρίους εἶναι, καὶ τὸν ὄμηρον τὸν υἱὸν τὸν Ἰφιάδου, ὃν ὑπὲρ Σηστοῦ ἔχων ὥμοσε πρὸς τὸν Ἀθηνόδωρον παραδῶσειν, οὐδ' ὑπὸ σπινθὴν παραδῶσειν ἔτι. ^[5]
- Or23 177 λαβέ τὸ ψήφισμ' ὃ πρὸς ταῦθ' ὑμεῖς ἐψηφίσασθε. λέγε. ΨΗΦΙΣΜΑ. Ἐλθόντων τοίνυν μετὰ ταῦτα τῶν πρέσβων εἰς Θράκην, ὃ μὲν Κερσοβλέπτης ὑμῖν ἐπιστέλλει ταυτί, καὶ οὐδ' ὀτιοῦν ὠμολόγει δίκαιον, οἱ δ' ἕτεροι ταυτί.
- Or23 178 λέγ' αὐτοῖς. ΕΠΙΣΤΟΛΗ. Λέγε δὴ τὴν παρὰ τῶν βασιλέων. καὶ σκοπεῖτ' εἰ ἄρ' ὑμῖν δοκοῦσι μηδὲν ἐγκαλεῖν. ΕΠΙΣΤΟΛΗ. Ὁρᾶτε καὶ συνίετ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὴν πονηρίαν καὶ τὴν

ἀπιστίαν, ὡς ἄνω καὶ κάτω. τὸ πρῶτον ἡδίκηκε Κηφισόδοτον, πάλιν φοβηθεὶς Ἀθηνόδωρον ἐπαύσατο· αὐθις ἡδίκηκε Χαβρίαν, πάλιν ὠμολόγει Χάρητι. πάντ' ἄνω καὶ κάτω [πεποίηκεν], καὶ οὐδὲν ἀπλῶς οὐδὲ δικαίως ἔπραξεν. Μετὰ ταῦτα τοίνυν ὅσον μὲν χρόνον ἡ ὑμετέρα δύναμις παρῆν ἐν Ἑλλησπόντῳ, κολακεύων καὶ φενακίζων ὑμᾶς διαγέγονεν· ἐπεὶ δ' εἶδε τάχιστα τὸν Ἑλλησπόντον ἔρημον δυνάμεως, εὐθὺς ἐνεχειρεῖ καταλύειν καὶ ἀπαλλάξαι τοὺς δύο [τῆς ἀρχῆς] καὶ πᾶσαν ὑφ' ἑαυτῷ ποιήσασθαι τὴν ἀρχήν, ἔργῳ πείραν ἔχων ὅτι τῶν πρὸς ὑμᾶς οὐδὲν μὴ δυνηθῇ πρότερον λῦσαι, πρὶν ἂν ἐκβάλλῃ τούτους. ^[5]

Or23 180 ἴνα δ' ὡς ῥᾶστα τοῦτο περάνειε, ψήφισμα τοιοῦτο παρ' ὑμῶν εὔρετο ἐξ οὗ κυρωθέντος ἂν, εἰ μὴ δι' ἡμᾶς καὶ ταύτην τὴν γραφήν, ἡδίκηκοντο μὲν φανερώς οἱ δύο τῶν βασιλέων, ἡσυχίαν δ' ἂν ἦγον οἱ στρατηγοῦντες αὐτοῖς, ὁ Βιάνωρ, ὁ Σίμων, ὁ Ἀθηνόδωρος, φοβούμενοι τὴν διὰ τοῦ ψηφίσματος συκοφαντίαν, ὁ δὲ ταύτης τῆς ἐξουσίας ἀπολαύσας καὶ πᾶσαν ὑφ' αὐτῷ λαβὼν τὴν ἀρχὴν ἰσχυρὸς ἂν ἐχθρὸς ὑπῆρχεν ὑμῖν. Ἔχει δ' ὀρμητήριον παρὰ πάντα τὸν χρόνον αὐτῷ τετηρημένον τὴν Καρδιανῶν πόλιν, ἣν ἐν ἀπάσαις μὲν ταῖς συνθήκαις ἐξαίρετον αὐτῷ γέγραφε, τὸ τελευταῖον δὲ καὶ φανερώς αὐτὴν ἀφείλετο παρ' ὑμῶν. ^[5]

Or23 181 καίτοι τοῖς ἀπηλλαγμένοις μὲν τοῦ περὶ ἡμῶν τι φρονεῖν ἄδικον, μετὰ πάσης δ' ἀληθείας ἀπλῶς εὐνοεῖν ἡμῖν ἡρημένοις τί προσῆκεν αὐτοῖς ὀρμητήριον καταλείπειν χρήσιμον τοῦ πρὸς ἡμᾶς πολέμου; ἴστε γὰρ δήπου τοῦτο, οἱ μὲν ἀφιγμένοι σαφῶς, οἱ δ' ἄλλοι τούτων ἀκούοντες, ὅτι τῆς Καρδιανῶν πόλεως ἐχούσης ὡς ἔχει, εἰ γενήσεται τὰ πρὸς τοὺς Θρᾶκας εὐτρεπῇ τῷ Κερσοβλέπτῃ, παρ' ἡμέραν ἔξεστιν αὐτῷ βαδίζειν ἐπὶ Χερρόνησον ἀσφαλῶς. ^[5]

Or23 182 ὥσπερ γὰρ Χαλκὶς τῷ τόπῳ τῆς Εὐβοίας πρὸς τῆς Βοιωτίας κεῖται, οὕτω Χερρόνησου κεῖται πρὸς τῆς Θράκης ἢ Καρδιανῶν πόλιν. ἦν ὃν ἔχει τόπον ὅστις οἶδεν ὑμῶν, οὐδ' ἐκεῖν' ἀγνοεῖ, τίνος εἵνεκα καιροῦ περιπεποιήται καὶ διεσπυδασται μὴ λαβεῖν ὑμᾶς.

Or23 183 ὃν οὐ συμπαρασκευάσαι καθ' ὑμῶν αὐτῶν ὀφείλετε, ἀλλὰ κωλύσαι καθ' ὅσον δυνατόν καὶ σκοπεῖν ὅπως μὴ γενήσεται, ἐπεὶ ὅτι γ' οὐδ' ἂν ὀντινοῦν καιρὸν παρείη, δεδήλωκεν. Φιλίππου γὰρ εἰς Μαρώνειαν ἐλθόντος ἔπεμψεν πρὸς αὐτὸν Ἀπολλωνίδην, πίστεις δοὺς ἐκείνῳ καὶ Παμμένει καὶ εἰ μὴ κρατῶν τῆς χώρας Ἀμάδοκος ἀπέιπε Φιλίππῳ μὴ ἐπιβαίνειν, οὐδὲν ἂν ἦν ἐν μέσῳ πολεμεῖν ἡμᾶς πρὸς Καρδιανούς ἤδη καὶ Κερσοβλέπτην. καὶ ὅτι ταῦτ' ἀληθῆ λέγω, λαβὲ τὴν Χάρητος ἐπιστολήν. ΕΠΙΣΤΟΛΗ. Ταῦτα μέντοι δεῖ σκοπομένους ἀπιστεῖν καὶ μὴ τετυφῶσθαι, μὴδ' ὡς εὐεργέτη προσέχειν τὸν νοῦν. ^[10]

Or23 184 οὐ γὰρ ὢν ἀναγκαζόμενος φίλος εἶναι φησι φενακίζων ὑμᾶς, χάριν ἐστὶ δίκαιον ὀφείλειν [Κερσοβλέπτῃ], οὐδ' ὢν μίκρ' ἀναλίσκων ἰδίᾳ καὶ τοῖς στρατηγοῖς καὶ τοῖς ῥήτορσιν [Χαρίδημος] διαπράττεται πρὸς ὑμᾶς ἐπαίνους αὐτοῦ γράφεσθαι· ἀλλ' ὢν, ὅσαχοῦ κύριος γέγονεν τοῦ πράττειν ὅ τι βούλεται, πανταχοῦ κακῶς ἐπιχειρῶν ἡμᾶς ποιεῖν φαίνεται, τούτων πολὺ μᾶλλον ὀργίζεσθαι προσήκει. ^[5]

Or23 185 οἱ μὲν τοίνυν ἄλλοι πάντες, ὅσοι τι παρ' ὑμῶν εὕρηνται πώποτε, ἐφ' οἷς εὖ πεποιήκασιν ὑμᾶς τετίμηνται, οὗτος δ' εἷς ἀπάντων τῶν ἄλλων μόνος ἐφ' οἷς ἐγχειρῶν οὐ δεδύνηται κακῶς ποιῆσαι. καίτοι τῷ τοιούτῳ τὸ δίκης, ἦν ἔδωκε δικαίως ἂν, ἀφεῖσθαι, μεγάλη δωρεὰ παρ' ὑμῶν ἦν. ἀλλ' οὐ ταῦτα δοκεῖ τοῖς ῥήτορσιν, ἀλλὰ πολίτης, εὐεργέτης, στέφανοι, δωρεαὶ, δι' ἃ τούτοις ἰδίᾳ δίδωσιν· οἱ δ' ἄλλοι πεφενакисμένοι κάθησθε, τὰ πράγματα θαυμάζοντες. ^[5]

Or23 186 τὸ τελευταῖον δὲ νυνὶ καὶ φύλακας κατέστησαν ὑμᾶς ἐκείνου διὰ τοῦ προβουλεύματος τούτου, εἰ μὴ τὴν γραφήν ἐποιήσάμεθ' ἡμεῖς ταυτηνί, καὶ τὸ τοῦ μισθοφόρου καὶ θεραπεύοντος ἐκεῖνον ἔργον ἢ πόλιν ἂν διεπράττετο, ἐφρούρει Χαρίδημον. καλὸν γ', οὐ γάρ; ὦ Ζεῦ καὶ θεοί, ὃς αὐτός ποτε τοὺς ὑμετέρους ἐχθροὺς μισθὸν λαμβάνων ἐδορυφόρει, τοῦτον ὑφ' ὑμετέρου ψηφίσματος φανῆναι φυλαττόμενον. ἴσως τοίνυν ἐκεῖν' ἂν τίς μ' ἔροιτο, τί δήποτε ταῦτ' εἰδὼς οὕτως

ἀκριβῶς ἐγὼ καὶ παρηκολουθηκῶς ἐνίοις τῶν ἀδικημάτων εἶασα, καὶ οὐθ' ὅτ' αὐτὸν ἐποιεῖσθε πολίτην οὐδὲν ἀντεῖπον, οὐθ' ὅτ' ἐπηνεῖτε, οὐθ' ὅλως πρότερον, πρὶν τὸ ψήφισμα τοῦτι γενέσθαι, λόγον οὐδέν' ἐποιησάμην. ^[5]

Or23 187 ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρὸς ὑμᾶς ἅπασαν ἐρῶ τὴν ἀλήθειαν. καὶ γὰρ ὡς ἀνάξιος ἦν ἥδην, καὶ παρῆν ὅτε τούτων ἡξιοῦτο, καὶ οὐκ ἀντεῖπον· ὁμολογῶ.

Or23 188 διὰ τί; ὅτι, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πρῶτον μὲν ἀσθενέστερον ἡγούμεν ἔσεσθαι πολλῶν ψευδομένων ἐτοίμως περὶ αὐτοῦ πρὸς ὑμᾶς ἓνα τάληθ' ἔχοντες· ἔπειθ' ὧν μὲν ἐκεῖνος εὐρίσκει· ἔξαπατῶν ὑμᾶς, μὰ τὸν Δία καὶ θεοὺς πάντας οὐδενὸς εἰσῆι μοι φθονεῖν, κακὸν δ' οὐδὲν ἐώρων ὑπερφυῆς πεισομένους ὑμᾶς, εἴ τιν' ἡδίκηκότα πόλλ' ἀφίετε καὶ προῦκαλεῖσθαι τι τοῦ λοιποῦ ποιεῖν ὑμᾶς ἀγαθόν· ἐν γὰρ τῷ πολίτην ποιεῖσθαι καὶ στεφανοῦν ταῦτ' ἐνῆν ἀμφοτέρω. ^[5]

Or23 189 ἐπειδὴ δ' ὁρῶ προσκατασκευαζόμενον τι τοιοῦτον δι' οὗ, ἂν μόνον εὐτρεπίσῃται τοὺς ἐνθάδ' ἔξαπατήσοντας ὑμᾶς ὑπὲρ αὐτοῦ, τῶν γ' ἔξω φίλων καὶ βουλομένων ἂν τι ποιεῖν ὑμᾶς ἀγαθὸν κἀκεῖνον κωλύειν ἐναντία πράττειν ὑμῖν, οἷον Ἀθηνόδωρον λέγω, Σίμωνα, Βιάνορα, Ἀρχέβιον τὸν Βυζάντιον, τοὺς Θραῦκας τοὺς δύο, τοὺς βασιλέας, τούτων μηδενὶ μῆτ' ἐναντιωθῆναι μῆτε κωλύειν ἐκεῖνον ἐξέσται, τῆνικαὐθ' ἤκω καὶ κατηγορῶ. καὶ νομίζω τὸ μὲν, οἷς ἔμελλεν ἐκεῖνος λαβὼν μηδὲν ὑπερμέγεθες τὴν πόλιν βλάψειν, ἀντιλέγειν ἢ κακῶς ἰδίᾳ πεπονθότος ἢ συκοφαντοῦντος εἶναι, τὸ δέ, ἐφ' οἷς μέγα πρᾶγμ' ἀλυσιτελὲς τῇ πόλει κατεσκευάζετο, ἐναντιοῦσθαι χρηστοῦ καὶ φιλοπόλιδος ἀνδρὸς ἔργον εἶναι. ^[5]

Or23 190 διὰ ταῦτ' ἐπ' ἐκείνοις οὐδὲν εἰπὼν νῦν λέγω. Ἔστιν τοίνυν τις αὐτοῖς τοιοῦτος λόγος δι' οὗ προσδοκῶσι παράξιν ὑμᾶς, ὡς ὁ Κερσοβλέπτης καὶ Χαρίδημος ἴσως ἐναντί' ἔπραττον τῇ πόλει τόθ' ὅτ' ἦσαν ἐχθροί, νῦν δὲ φίλοι καὶ χρησίμους παρέχουσιν ἑαυτοῦς.

Or23 191 οὐ δὴ δεῖ μνησικακεῖν· οὐδὲ γὰρ Λακεδαιμονίους ὅτ' ἐσώζομεν, οὐκ ἀνεμιμνησκόμεθ' εἴ τι κακῶς ἐποίησαν ἡμᾶς ὄντες ἐχθροί, οὐδὲ Θηβαίους, οὐδ' Εὐβοέας τὰ τελευταῖα νυνί. ^[5]

Or23 192 ἐγὼ δ' ἡγοῦμαι τοῦτον τὸν λόγον, εἰ μὲν ἐν τινι καιρῷ, βοηθείας γεγραμμένης τῷ Κερσοβλέπτῃ καὶ τῷ Χαρίδημῳ, κωλυόντων ἡμῶν ταύτην, ἔλεγον, ὁρθῶς ἂν λέγεσθαι· εἰ δὲ τοιούτου μὲν μηδενὸς ὄντος μηδὲ γεγραμμένου, βουλόμενοι δὲ μείζω τοῦ δέοντος ποιῆσαι διὰ τοῦ παρ' ὑμῶν ἄδειαν λαβεῖν τοὺς ἐκεῖνου στρατηγούς, δεινὰ ποιεῖν αὐτοὺς ἡγοῦμαι. οὐ γάρ ἐστι δίκαιον, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς τῶν σωθῆναι ζητούντων λόγους πρὸς ὑμᾶς λέγειν ὑπὲρ τῶν ὅπως ἀδικεῖν αὐτοῖς ἐξέσται πραττόντων. ^[5]

Or23 193 χωρὶς δὲ τούτων, εἰ μὲν ἐχθρὸς ὢν κακῶς ἐποίει, φίλος δὲ φήσας μετεβέβλητο, τάχ' ἂν ταῦτά τις ἤκουεν· ἐπειδὴ δ' οὐ τοιοῦτ' ἐστίν, ἀλλ' ἐξ οὗ φίλος εἶναι προσποιεῖται, ἐκ τούτου πλεῖσθ' ὑμᾶς ἐξηπάτηκεν, εἰ μὴ καὶ δι' ἐκεῖνα μισεῖν, διὰ γε ταῦτ' ἀπιστεῖν δήπου προσήκει. καὶ μὴν περὶ τοῦ γε μὴ μνησικακεῖν ἔγωγ' ὠδί πως λέγω· ὁ μὲν εἵνεκα τοῦ κακόν τι ποιεῖν τὰ τοιαῦτ' ἐξετάζων μνησικακεῖ, ὁ δ' ὑπὲρ τοῦ μὴ παθεῖν, ἀλλὰ φυλάξασθαι σκοπῶν σωφρονεῖ. Ἴσως τοίνυν καὶ τοιαύτην τιν' ἐροῦς· ὑπόνοιαν, ὡς ὠρμηκότα νῦν τὸν ἄνθρωπον φίλον εἶναι καὶ βουλόμενον τι ποιεῖν ἀγαθὸν τὴν πόλιν εἰς ἀθυμίαν τρέψομεν, εἰ καταψηφιούμεθα, καὶ ποιήσομεν ὑπόπτως ἔχειν πρὸς ἡμᾶς. ^[5]

Or23 194 ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, θεάσασθ' ὡς ἔχω. εἰ μετ' ἀληθείας ἀπλῶς ἦν ἡμῖν φίλος καὶ νῆ Δία πάντ' ἀγάθ' ἔμελλεν ἡμᾶς ποιήσιν, οὐδ' ἂν οὕτως ὥμην δεῖν τοῦτον ἀκούειν τὸν λόγον· οὐδένα γὰρ ἂν νομίζω τοσαῦτ' ἀγαθὰ ποιῆσαι, δι' ὃν ὑμῖν προσήκειν ἐπιορκῆσαι καὶ παρ' ἃ φαίνεται δίκαια τὴν ψῆφον θέσθαι. ^[5]

Or23 195 ἐπειδὴ δὲ καὶ φενακίζων καὶ οὐδ' ὅτιοῦν ὑγιὲς πράττων ἐξελέγχεται, δυοῖν ἀγαθοῖν θάτερον ὑμῖν, ἂν καταψηφίσῃσθε, συμβήσεται· ἢ γὰρ ἔξαπατῶν παύσεται νομίσας οὐκέτι λανθάνειν, ἢ

εἴπερ αὐτῷ βουλομένῳ πρὸς ὑμᾶς ἔστιν οἰκείως ἔχειν ὡς ἀληθῶς, ἀγαθόν τι ποιεῖν πειράσεται, γνοὺς ὅτι τῷ φενακίζειν οὐκέθ' ἂν βούλεται πράξει. ὥστε καὶ εἰ μὴδὲ δι' ἐν τῶν ἄλλων, διὰ τοῦτο καταψηφίσασθαι συμφέρει. Ἄξιον τοίνυν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, κάκεῖν' ἐξετάσαι, πῶς ποθ' οἱ πάλαι τὰς τιμὰς ἔνεμον καὶ τὰς δωρεῖας τοῖς ὡς ἀληθῶς εὐεργέταις, καὶ ὅσοι πολῖται τύχοιεν ὄντες καὶ ὅσοι ξένοι. ^[5]

Or23 196 καὶν μὲν ἴδῃτ' ἐκείνους ἄμεινον ὑμῶν, καλὸν τὸ μιμήσασθαι, ἂν δ' ὑμᾶς αὐτούς, ἐφ' ὑμῖν ἔσται τὸ πράττειν. πρῶτον μὲν τοίνυν ἐκεῖνοι Θεμιστοκλέα τὸν τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν νικήσαντα καὶ Μιλτιάδην τὸν ἡγούμενον Μαραθῶνι καὶ πολλοὺς ἄλλους, οὐκ ἴσα τοῖς νῦν στρατηγοῖς ἀγάθ' εἰργασμένους, οὐ χαλκοῦς ἴστασαν οὐδ' ὑπερηγάπων. οὐκ ἄρα τοῖς ἑαυτοὺς ἀγαθόν τι ποιοῦσιν χάριν εἶχον; σφόδρα γ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ ἀπεδίδοσάν γε καὶ αὐτῶν κάκεῖνων ἀξίαν· ὄντες γὰρ πολλοῦ πάντες ἄξιοι προῦκρινον ἐκείνους αὐτῶν ἡγεῖσθαι. ^[5]

Or23 197 ἔστι δὲ σῶφροσιν ἀνθρώποις καὶ πρὸς ἀλήθειαν βουλομένοις σκοπεῖν πολὺ μείζων τιμὴ τῆς χαλκῆς εἰκόνος τὸ καλῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν κεκρίσθαι πρῶτους. ^[5]

Or23 198 καὶ γάρ τοι τῶν ἔργων τῶν τότε, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, οὐδενὸς ἀπεστέρησαν ἑαυτούς, οὐδ' ἔστιν οὐδεὶς ὅστις ἂν εἴποι τὴν ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχίαν Θεμιστοκλέους, ἀλλ' Ἀθηναίων, οὐδὲ τὴν Μαραθῶνι μάχην Μιλτιάδου, ἀλλὰ τῆς πόλεως. νῦν δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πολλοὶ τοῦτο λέγουσιν, ὡς Κέρκυραν εἴλε Τιμόθεος καὶ τὴν μόραν κατέκοψεν Ἰφικράτης καὶ τὴν περὶ Νάξου ἐνίκα ναυμαχίαν Χαβρίας· δοκεῖτε γὰρ αὐτοὶ τῶν ἔργων τούτων παραχωρεῖν τῶν τιμῶν ταῖς ὑπερβολαῖς αἷς δεδώκατ' ἐπ' αὐτοῖς ἐκάστω τούτων. ^[5]

Or23 199 τὰς μὲν δὴ πολιτικὰς δωρεῖας οὕτως ἐκεῖνοί τε καλῶς καὶ λυσιτελοῦντως αὐτοῖς ἐδίδοσαν καὶ ἡμεῖς οὐκ ὀρθῶς· τὰς δὲ τῶν ξένων πῶς; ἐκεῖνοι Μένωνι τῷ Φαρσαλίῳ δώδεκα μὲν τάλαντ' ἀργυρίου δόντι πρὸς τὸν ἐπ' Ἡρόνι τῇ πρὸς Ἀμφιπόλει πόλεμον, τριακοσίοις δ' ἱππεῦσι πενέσταις ἰδίους βοηθήσαντι, οὐκ ἐψηφίσαντο, αὐτὸν ἂν τις ἀποκτείνει, ἀγώγιμον εἶναι, ἀλλὰ πολιτείαν ἔδωκαν καὶ ταύτην ἱκανὴν ὑπελάμβανον εἶναι τὴν τιμὴν. ^[5]

Or23 200 καὶ πάλιν Περδίκκᾳ τῷ κατὰ τὴν τοῦ βαρβάρου ποτ' ἐπιστρατείαν βασιλεύοντι Μακεδονίας, τοὺς ἀναχωροῦντας ἐκ Πλαταιῶν τῶν βαρβάρων διαφθείραντι καὶ τέλειον τάττυγμα ποιήσαντι τῷ βασιλεῖ, οὐκ ἐψηφίσαντ' ἀγώγιμον, ἂν τις ἀποκτείνει Περδίκκαν, ᾧ βασιλεὺς ἐχθρὸς δι' ἡμᾶς ἀπεδέδεικτο, ἀλλὰ πολιτείαν ἔδωκαν μόνον. καὶ γάρ τοι τότε μὲν οὕτω τίμιον ἦν πᾶσιν ἀνθρώποις τὸ γενέσθαι πολίταις παρ' ὑμῖν ὥσθ' ὑπὲρ τοῦ τυχεῖν τούτου τηλικαυθ' ὑμᾶς ἀγάθ' ἤθελον ποιεῖν, νῦν δ' οὕτως ἄτιμον ὥστε τῶν τετυχηκότων πολλοὶ πλείω κακὰ τῶν φανερώς ἐχθρῶν εἰσιν ὑμᾶς εἰργασμένοι. ^[10]

Or23 201 οὐ μόνον δ' αὕτη τῆς πόλεως ἢ δωρεῖα προπεπηλάκισται καὶ φαύλη γέγονεν, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι διὰ τὴν τῶν καταράτων καὶ θεοῖς ἐχθρῶν ῥητόρων, τῶν τὰ τοιαῦτα γραφόντων ἐτοίμως, πονηρίαν, οἷ τοσαύτην ὑπερβολὴν πεποιήνται τῆς αὐτῶν αἰσχροκερδεῖας ὥστε τὰς τιμὰς καὶ τὰς παρ' ὑμῶν δωρεῖας, ὥσπερ οἱ τὰ μικρὰ καὶ κομιδῇ φαῦλ' ἀποκηρύττοντες, οὕτω πωλοῦσιν ἐπευωνίζοντες καὶ πολλοῖς ἀπὸ τῶν αὐτῶν λημμάτων γράφοντες πᾶν ὃ τι ἂν βούλωνται. ^[5]

Or23 202 πρῶτον μὲν, ἵνα τῶν τελευταίων πρώτων μνησθῶμεν, Ἀριοβαρζάνην ἐκεῖνον οὐ μόνον αὐτὸν καὶ τοὺς υἱεῖς τρεῖς ὄντας πάντων ἡξίωσαν ὅσων ἐβουλήθησαν, ἀλλὰ καὶ δύο Ἀβυδηνοὺς, μισαθηναιοτάτους καὶ πονηροτάτους ἀνθρώπους, [προσέθηκαν αὐτῷ] Φιλίσκον καὶ Ἀγαυόν. πάλιν Τιμοθέου δόξαντός τι ποιῆσαι τῶν δεόντων ὑμῖν, πρὸς τῷ πάνθ' ἂ μάλιστα ἦν αὐτῷ δοῦναι προσέθηκαν αὐτῷ Φρασιηρίδην καὶ Πολυσθένην, ἀνθρώπους οὐδ' ἐλευθέρους, ἀλλ' ὀλέθρους καὶ τοιαῦτα πεποικηκότας οἷα λέγειν ὀκνήσειεν ἂν τις εὖ φρονῶν. ^[5]

Or23 203 τὸ τελευταῖον δὲ νῦν, ἐπειδὴ Κερσοβλέπτην ἡξίουσαν ὧν αὐτοῖς ἐδόκει, καὶ περὶ τούτων ἦν ἡ σπουδὴ, προστιθέασιν δύο αὐτῷ, τὸν μὲν ὅς' ὑμεῖς ἀκηκόατ' εἰργασμένον κακὰ, τὸν δ' ὅλως

οὐδεὶς οἶδεν ἀνθρώπων τίς ἐστίν, Εὐδέρκην ὄνομα. τοιγάρτοι διὰ ταῦτ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μικρά, ἃ πρὸ τοῦ μεγάλ' ἦν, φαίνεται, καὶ τὸ πρᾶγμ' ἤδη καὶ πορρωτέρω βαδίζει καὶ οὐκέτι ταῦτ' ἀπόχρη, ἀλλ' εἰ μὴ καὶ φυλάξεθ' ἕκαστον τούτων, ἐκείνων γ' οὐδεμία χάρις, ὥς ἔοικεν. Τοῦ μέντοι ταῦθ' οὕτως αἰσχυρῶς προεληλυθέναι, εἰ δεῖ μετὰ παρρησίας εἰπεῖν τάληθῆ, οὐδένες ὑμῶν, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, μᾶλλον εἰσιν αἴτιοι. ^[5]

Or23 204 οὐδὲ γὰρ δίκην ἔτι λαμβάνειν ἐθέλετε παρὰ τῶν ἀδικούντων, ἀλλὰ καὶ τοῦτ' ἐξελέλυθεν ἐκ τῆς πόλεως. καίτοι σκέψασθ' ὥς ἐκόλαζον οἱ πρόγονοι τοὺς ἀδικοῦντας ἑαυτοῦς, εἰ παραπλησίως ὑμῖν. ^[5]

Or23 205 ἐκεῖνοι Θεμιστοκλέα λαβόντες μεῖζον ἑαυτῶν ἀξιοῦντα φρονεῖν ἐξήλασαν ἐκ τῆς πόλεως καὶ μηδισμὸν κατέγνωσαν· καὶ Κίμωνα, ὅτι τὴν πάτριον μετεκίνησε πολιτείαν ἐφ' ἑαυτοῦ, παρὰ τρεῖς μὲν ἀφείσαν ψήφους τὸ μὴ θανάτῳ ζημιῶσαι, πεντήκοντα δὲ τάλαντ' ἐξέπραξαν. καὶ τοῦτον τὸν τρόπον προσεφέροντο τηλικαῦτ' αὐτοὺς ἀγάθ' εἰργασμένοις ἀνθρώποις. δικαίως οὐ γὰρ αὐτοῖς ἀπεδίδοντο τὴν αὐτῶν ἐλευθερίαν καὶ μεγαλοψυχίαν τῶν ἔργων, ἀλλὰ χρηστοὺς μὲν ὄντας ἐτίμων, ἀδικεῖν δ' ἐπιχειροῦσιν οὐκ ἐπέτρεπον. ^[5]

Or23 206 ὑμεῖς δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοὺς τὰ μέγιστ' ἀδικοῦντας καὶ φανερώς ἐξελεγχομένους, ἂν ἐν ἡ δὴ ἀστεί' εἴπωσιν καὶ παρὰ τῶν φυλετῶν τινες ἡρημένοι σύνδικοι δεθῶσιν, ἀφίετε· ἂν δὲ καὶ καταψηφίσσῃσθε τοῦ, πέντε καὶ εἴκοσι δραχμῶν ἐτιμήσατε. καὶ γὰρ τοι τότε μὲν τὰ μὲν τῆς πόλεως ἦν εὐπορα καὶ λαμπρὰ δημοσίᾳ, ἰδίᾳ δ' οὐδεὶς ὑπερεῖχε τῶν πολλῶν. ^[5]

Or23 207 τεκμήριον δὲ τὴν Θεμιστοκλέους μὲν οἰκίαν καὶ τὴν Μιλτιάδου καὶ τῶν τότε λαμπρῶν, εἴ τις ἄρ' ὑμῶν οἶδεν ὅποια ποτ' ἐστίν, ὁρᾷ τῶν πολλῶν οὐδὲν σεμνοτέραν οὖσαν, τὰ δὲ τῆς πόλεως οἰκοδομήματα καὶ κατασκευάσματα τηλικαῦτα καὶ τοιαῦθ' ὥστε μηδενὶ τῶν ἐπιγιγνομένων ὑπερβολὴν λελεῖφθαι, προπύλαια ταῦτα, νεώσοικοι, στοαί, Πειραιεύς, τᾶλλ' οἷς κατεσκευασμένην ὁρᾷτε τὴν πόλιν. ^[5]

Or23 208 νῦν δ' ἰδίᾳ μὲν ἐκάστῳ τῶν τὰ κοινὰ πραττόντων τοσαύτη περιουσία [ἐστίν] ὥστε τινὲς μὲν αὐτῶν πολλῶν δημοσίων οἰκοδομημάτων σεμνοτέρας τὰς ἰδίας κατεσκευάκασιν οἰκίας, γῆν δ' ἔνιοι πλείω πάντων ὑμῶν τῶν ἐν τῷ δικαστηρίῳ συνεώνηται· δημοσίᾳ δ' ὑμεῖς ἃ μὲν οἰκοδομεῖτε καὶ κονιάτε, ὥς μικρὰ καὶ γλίσχρα, αἰσχύνη λέγειν. ἀλλ' ἔχετε· εἰπεῖν ὅ τι κοινῇ κτησάμενοι καταλείψετε, ὥσπερ ἐκεῖνοι Χερρόνησον, Ἀμφίπολιν, δόξαν ἔργων καλῶν; ἦν οἱ τοιοῦτοι πολῖται πάντ' ἀναλίσκοντες τρόπον οὐχ οἷοί τ' εἰσὶν ἀφανίσαι, ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι. ^[10]

Or23 209 εἰκότως τότε μὲν γὰρ τῷ κυρίῳ τῶν φόρων γενομένῳ τάξαι Ἀριστείδῃ οὐδὲ μιᾷ δραχμῇ πλείω τὰ ὑπάρχοντ' ἐγένετο, ἀλλὰ καὶ τελευτήσαντ' αὐτὸν ἔθαψεν ἡ πόλις ὑμῖν δ', εἴ τι δέοισθε, χρήμαθ' ὑπῆρχε κοινῇ πλείστα τῶν πάντων Ἑλλήνων, ὥσθ' ὅποσου χρόνου ψηφίσαισθ' ἐξιέναι, τοσούτου μισθὸν ἔχοντες ἐξῆτε. νῦν δ' οἱ μὲν τὰ κοινὰ διοικοῦντες ἐκ πτωχῶν εὐποροὶ καὶ πολλοῦ χρόνου τροφὴν ἄφθονόν εἰσιν ἡτοιμασμένοι· ὑμῖν δ' οὐδὲ μιᾶς ἡμέρας ἐφόδι' ἐστὶν ἐν τῷ κοινῷ, ἀλλ' ἅμα δεῖ τι ποιεῖν, καὶ πόθεν οὐκ ἔχετε. τότε μὲν γὰρ ὁ δῆμος ἦν δεσπότης τῶν πολιτευομένων, νῦν δ' ὑπηρέτης. ^[10]

Or23 210 αἴτιοι δ' οἱ τὰ τοιαῦτα γράφοντες, καὶ συνεθίζοντες ὑμᾶς ὑμῶν μὲν αὐτῶν καταφρονεῖν, ἓνα δ' ἡ δύο θαυμάζειν ἀνθρώπους. εἴθ' οὗτοι κληρονομοῦσι τῆς ὑμετέρας δόξης καὶ τῶν ἀγαθῶν, ὑμεῖς δ' οὐδ' ὅτιοῦν ἀπολαύετε, ἀλλὰ μάρτυρές ἐστε τῶν ἐτέρων ἀγαθῶν, οὐδενὸς ἄλλου μετέχοντες ἢ τοῦ ἐξαπατᾶσθαι. καίτοι πηλίκον τί ποτ' ἂν στενάζειαν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι, οἱ ὑπὲρ δόξης καὶ ἐλευθερίας τελευτήσαντες, καὶ πολλῶν καὶ καλῶν ἔργων ὑπομνήματα καταλιπόντες, εἰ ἄρ' αἴσθονθ' ὅτι νῦν ἡ πόλις εἰς ὑπηρέτου σχῆμα καὶ τάξιν προελήλυθεν, καὶ Χαρίδημον εἰ χρή φρουρεῖν βουλεύεται; Χαρίδημον; οἶμοι. Ἄλλ' οὐ τοῦτ' ἔστι τὸ δεινόν, εἰ τῶν

προγόνων, οἳ διενηνόχασιν ἀπάντων ἀρετῇ, χεῖρον βουλευόμεθα, ἀλλ' ὅτι καὶ πάντων ἀνθρώπων. ^[10]

Or23 211 πῶς γὰρ οὐκ αἰσχρὸν Αἰγινήτας μὲν τουτουσί, νῆσον οἰκοῦντας οὕτω μικρὰν καὶ οὐδὲν ἔχοντας ἐφ' ᾧ μέγα χρή φρονεῖν αὐτούς, Λάμπιν, ὃς μέγιστα ναυκλήρια κέκτηται τῶν Ἑλλήνων, καὶ κατεσκεύακεν τὴν πόλιν αὐτοῖς καὶ τὸ ἐμπόριον, μηδέπω καὶ τήμερον πολίτην πεποιῆσθαι, ἀλλὰ μόλις τῆς ἀτελείας αὐτὸν ἡξιωκέναι τῆς τοῦ μετοικίου· καὶ Μεγαρέας τουτουσί τοὺς καταράτους οὕτως εὖ τὰ παρ' αὐτοῖς σεμνύνειν ὥσθ' Ἑρμῶνα τὸν κυβερνήτην, τὸν μετὰ Λυσάνδρου λαβόντα τριῆρεις διακοσίας ὅτ' ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς ἡτυχήσαμεν ἡμεῖς, πεμψάντων Λακεδαιμονίων καὶ κελευόντων ποιήσασθαι πολίτην ἀποκρίνασθαι ὅτι, ὅταν αὐτοὺς ἴδωσι Σπαρτιάτην αὐτὸν πεποιημένους, τότε καὶ αὐτοὶ Μεγαρέα ποιήσονται· καὶ Ὠρεΐτας ἐκείνους, μέρος τέταρτον Εὐβοίας οἰκοῦντας, τὸν Χαρίδημον τοῦτον αὐτόν, ᾧ μήτηρ μὲν ὑπάρχει πολίτις ἐκεῖ, πατὴρ δ' οὐκ ἐρῶ τίς ἢ πόθεν (οὐδὲν γὰρ δεῖ πλείω τῶν ἀναγκαίων αὐτὸν ἐξετάζεσθαι), ἀλλ' ὅμως, τὸ ἥμισυ τοῦ γένους αὐτοῦ συμβαλλομένου, τοῦ ἡμίσεος μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐκ ἡξιώκασιν, ἀλλ' εἰς τοὺς νόθους ἐκεῖ συντελεῖ, καθάπερ ποτ' ἐνθάδ' εἰς Κυνόσαργες οἱ νόθοι· ὑμεῖς δ', ὧ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, πάσης τῆς πόλεως μεταδόντες αὐτῷ καὶ τετιμηκότες ἄλλοις, ἔτι καὶ τοῦτ' αὐτῷ προσθήσετε; ὅτι τί; ποίας ἔλαβεν ναῦς ὑμῖν δι' ἧς ὑπὸ τῶν ἀπολωλεκότων ἐπιβουλεύεται; ἢ ποίαν πόλιν παρέδωκεν αἰχμάλωτον λαβών; ἢ τίνας κινδύνους ὑπὲρ ὑμῶν κεκινδύνευκεν; ἢ τίνας ἐχθροὺς τοὺς αὐτοὺς ὑμῖν ἥρηται; οὐδ' ἂν εἰς εἰπεῖν ἔχοι. ^[5]

Or23 215 Περὶ δὴ τῶν νόμων ὧν παραγεγράμμεθ', ὧ ἄνδρες δικασταί, βούλομαι μικρὰ πρὸς ὑμᾶς εἰπὼν καταβαίνειν, ἃ νομίζω μνημονεύοντας ἂν ὑμᾶς ἄμεινον φυλάττειν, ἂν παράγειν καὶ φενακίζειν οὗτοι ζητῶσιν. ὁ πρῶτος νόμος ἀντικρυς εἶρηκεν, ἂν τις ἀποκτείνει, τὴν βουλήν δικάζειν· ὁ δέ, ἂν τις ἀποκτείνει, εὐθὺς ἔγραψεν ἀγώγιμον εἶναι. τοῦτο φυλάττετε καὶ μέμνησθε, ὅτι πάντων ἐναντιώτατόν ἐστι τῷ κρίνειν τὸ μὴ διδόντα κρίσιν ἔκδοτον ποιεῖν. ^[5]

Or23 216 οὐκ ἔα μετὰ ταῦθ' ὁ δεύτερος νόμος οὐδὲ τὸν ἐάλωκότ' ἀνδροφόνον λυμαίνεσθαι οὐδὲ χρήματα πράττεσθαι· ὁ δ' ἐν τῷ ποιεῖν ἀγώγιμον πάντα ταῦτα δέδωκεν· ἐπὶ γὰρ τοῖς λαβοῦσιν ἔσται ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλωνται. ἀπάγειν ὁ νόμος ὡς τοὺς θεσμοθέτας κελεύει, καὶ τοῦτ', ἂν ἐν τῇ τοῦ πεπονθότος λάβῃ τις πατρίδι· ὁ δ' ἀγώγιμον αὐτῷ τῷ τὴν αἰτίαν ἐπενεγκόντι δίδωσιν ὡς αὐτόν, κἂν τῆς ἀλλοτρίας που λάβῃ. ^[5]

Or23 217 ἔστιν ἐφ' οἷς ἀδικήμασιν δέδωκεν ἀποκτείνειν ὁ νόμος· ὁ δ' οὐδὲν ὑπείπων, κἂν ἐπὶ τούτοις τις κτείνει, δίδωσιν ἔκδοτον τὸν ἀθῶον ἀφειμένον ἐν τοῖς νόμοις. ἂν τις πάθῃ τι τοιοῦτον, δίκας ὁ νόμος κελεύει αἰτεῖν πρῶτον· ὁ δὲ τούναντίον οὐδεμίαν κρίσιν οὔτ' αὐτὸς εἰπὼν οὔτε παρ' ὧν ἀξιοῖ λαβεῖν αἰτήσας, ἀγώγιμον εὐθὺς ἔγραψεν, κἂν τις ἀφαιρῇται, παραχρῆμ' ἔκσπονδον. ^[5]

Or23 218 τὸ ἀνδρολήψιον, παρ' οἷς ἂν ὁ δράσας ᾗ, ἂν μὴ διδῶσι δίκας, κελεύουσιν οἱ νόμοι μέχρι τριῶν εἶναι· ὁ δέ, ἂν ἀφέληται τις τὸν ἄγοντα μὴ βουλόμενος πρὸ δίκης ἐκδοῦναι, εὐθὺς ἔκσπονδον ποιεῖ. οὐκ ἔα νόμον, ἂν μὴ τὸν αὐτὸν ἐπὶ πᾶσι τιθῇ τις, εἰσφέρειν· ὁ δ' ἐπ' ἀνδρὶ γράφει ψήφισμ' ἴδιον. οὐκ ἔα ψήφισμ' ὁ νόμος κυριώτερον εἶναι νόμου· ὁ δ' ὑπαρχόντων τοσούτων νόμων ψήφισμα ποιεῖ κύριον τοὺς νόμους ἀναιρῶν. ^[5]

Or23 219 ταῦτα φυλάττετε καὶ μεμνημένοι κάθησθε. καὶ τὰς μὲν παραγωγάς, ἃς οὗτοι ποιήσονται, χαίρειν ἔατε καὶ μὴ ἐπιτρέπετε λέγειν αὐτοῖς, κελεύετε δὲ δεῖξαι ποῦ γέγραφεν κρίσιν, ἢ ποῦ γέγραφεν, ἂν τις ἄλῳ φόνου, κατὰ τούτου τὰς τιμωρίας. εἰ γὰρ ἢ τὸν ἄλλοθί που κριθέντα καὶ ἐάλωκότα ὅτι δεῖ κολάζειν ἔγραψεν, ἢ αὐτὸς ἔγραψεν κρίσιν εἰ πεποίηκεν ἢ οὐ καὶ εἰ δικαίως ἢ ἀδίκως, οὐκ ἂν ἡδίκηι. εἰ δὲ τὸ τῆς αἰτίας ὄνομα αὐτὸ γράψας 'ἂν τις ἀποκτείνει,' καὶ ὑπερβὰς τὸ 'καὶ ἄλῳ φόνου,' καὶ τὸ 'δόξῃ ἀπεκτονέσθαι,' καὶ τὸ 'δίκας ὑπεχέτω τοῦ φόνου,' καὶ τὸ 'τὰς

τιμωρίας εἶναι κατ' αὐτοῦ τὰς αὐτὰς ἄσπερ ἂν τὸν Ἀθηναῖον κτείνῃ, καὶ πάνθ' ὅς' ἐστὶ δίκαι'
ὑπερβὰς ἀγώγιμον εἶναι γέγραφεν, μὴ φενακίζεσθε, ἀλλ' εὖ ἴσθ' ὅτι πάντων παρανομώτατ'
εἶρηκεν. ^[5]